

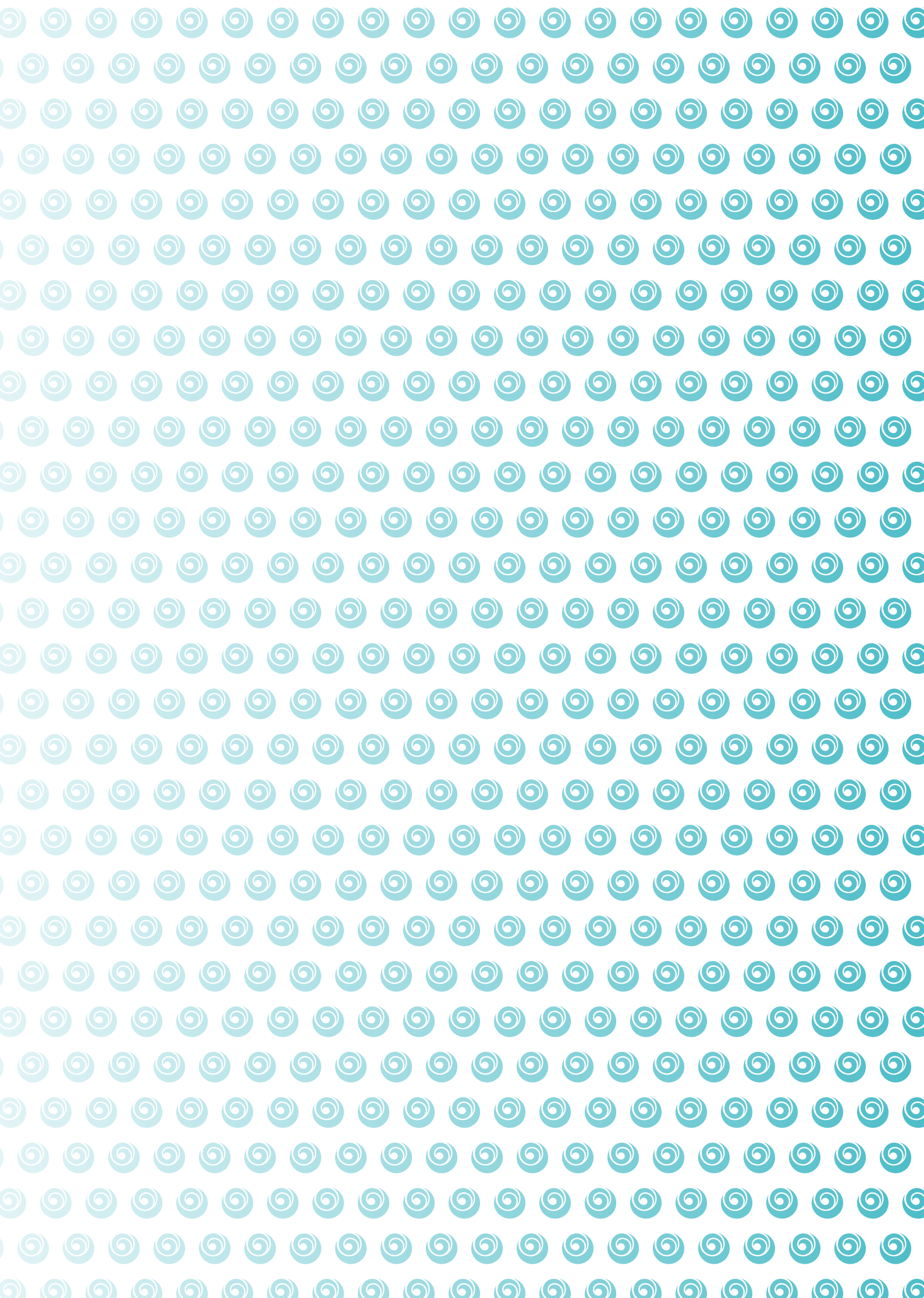

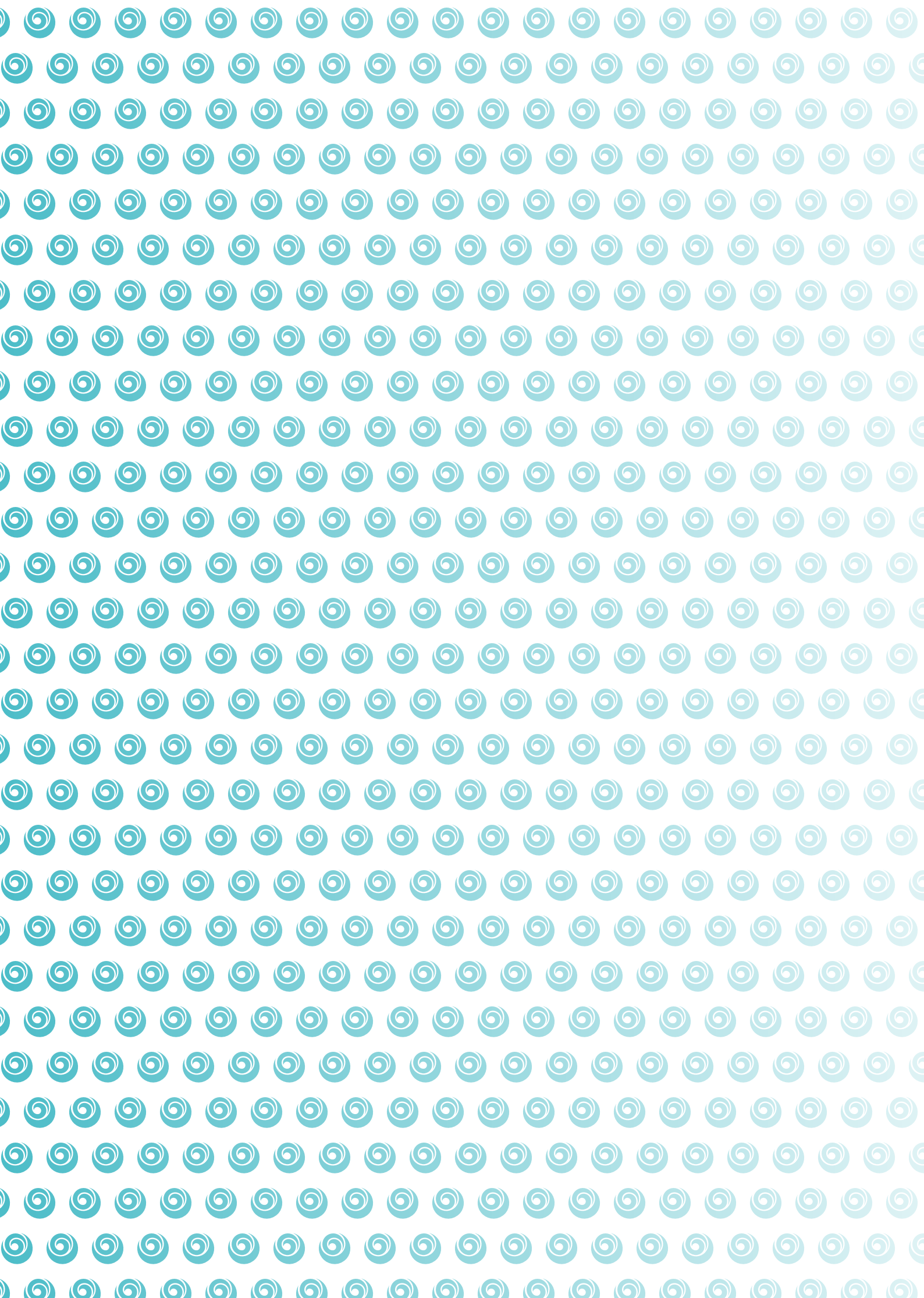
Soške elektrarne Nova Gorica

Skupina hse

Letno poročilo

2023

Letno poročilo 2023

Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.

Vsebina

1	UVOD	9
1.1	PISMO DIREKTORJA	10
1.2	POROČILO NADZORNEGA SVETA	12
1.3	POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2023	16
2	POSLOVNO POROČILO	19
2.1	KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2023	20
2.2	PREDSTAVITEV DRUŽBE	24
2.3	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	31
2.4	POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE	38
2.5	PROIZVODNJA IN OBRATOVANJE	39
2.6	VZDRŽEVANJE	42
2.7	TRŽNI POLOŽAJ	43
2.8	INVESTICIJE	45
2.9	ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	47
2.10	UPRAVLJANJE TVEGANJ	52
2.11	KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	55
2.12	RAZISKAVE IN RAZVOJ	56
2.13	NAČRTI ZA PRIHODNOST	57
3	TRAJNOSTNO POROČILO	59
3.1	IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU	60
3.2	ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	62
3.3	ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	65
3.4	ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	70
4	RAČUNOVODSKO POROČILO	73
4.1	REVIZORJEVO POROČILO	74
4.2	IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA	79
4.3	UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI LOČENIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	80
4.4	LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI	81
4.5	POJASNILA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	86
4.6	DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	124
5	PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2023	125

1 UVOD

1.1 PISMO DIREKTORJA

Poslovno leto 2023 je minilo v znamenju umirjanja cen na trgu električne energije, aktivnosti povezanimi s strateško usmeritvijo matične družbe (HSE) in spopadanja z naravnimi ujмами. V finančnem smislu lahko poslovanje družbe označimo za nadpovprečno dobro. Za razliko od predhodnega leta so nam hidrološke razmere omogočale relativno stabilno proizvodnjo in posledično izvrsten poslovni rezultat. Skupaj s ČHE Avče je znašala celotna proizvedena električna energija 835 GWh, kar je za 12 % več od letnega načrta in za 36 % več od proizvodnje v letu 2022.

Minulo leto lahko v več pogledih označimo za precej dinamično. V prvi polovici leta smo skupaj z ostalimi družbami skupine HSE osnovali strateške delovne skupine in določili cilje družb, v drugi polovici leta pa smo se soočali z ekstremnimi padavinskimi dogodki. Na območju tolminske občine je med 25. oktobrom in 5. novembrom 2023 padla rekordna količina padavin. Obilne padavine so povzročale rekordno visoke vode na porečju rek Bače, Idrijce in deloma Soče. V tem obdobju je pretok Soče narasel za 50-krat, Idrijce za 120-krat, Bače pa kar za 170-krat, v primerjavi z obdobjem pred nastopom visokih vod.

Vsi ti nevsakdanji in izredni vremenski dogodki so bili dober preizkus obratovanja in upravljanja elektrarn in postrojev v izrednih razmerah. Zahvaljujoč visoki stopnji usposobljenosti in zavzetosti zaposlenih smo te dogodke uspešno obvladovali in jih prestali brez znatne škode.

Tudi zagotavljanje razpoložljivosti proizvodnih kapacitet je bila skladna z načrtovano. Odstopanje razpoložljivosti je bilo minimalno - v ČHE Avče januarja za 2 % in junija za 0,3 %, v hidroelektrarnah nad 10 MWh pa le septembra, in sicer za 0,2 %.

Velik poudarek v družbi namenjamo komunikaciji z vsemi deležniki v lokalnih skupnostih, še posebej v občinah, kjer se nahaja naša infrastruktura. Zgledni odnosi z lokalnim okoljem, ki jih vseskozi gojimo in utrjujemo, so se nam obrestovali ob jesenskih vodnih ujmah, ko se je pokazala odlična skupna koordinacija pri ukrepanju in obveščanju javnosti.

Z razvojnega vidika je družba zavezana uresničevanju t. i. zelene transformacije. To pomeni širitev proizvodnih zmogljivosti na vse segmente obnovljivih virov energije. Naša naloga je iskanje in postavitve tovrstne infrastrukture in naprav na primernih lokacijah celotne

Primorske. V ta namen smo identificirali več potencialnih lokacij izgradnje sončnih, vetrnih in črpalnih elektrarn. V letu 2023 velja izpostaviti dva ključna dogodka, in sicer sprejem Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) Občine Kanal ob Soči za ČHE Avče in podpis sporazuma z družbo DARS d. o. o.

Občinski svet Občine Kanal ob Soči je 22. junija 2023 sprejel OPPN za ČHE Avče za umestitev sončne elektrarne Kanalski Vrh. S tem je bila uspešno premagana najpomembnejša ovira za prostorsko umestitev sončne elektrarne na območju akumulacijskega jezera ČHE Avče. Začetek gradnje se pričakuje v letu 2024. Z upravo družbe DARS d. o. o. je bila 19. julija 2023 sklenjena pogodba o izvedbi sončnih elektrarn ob primorskem kraku avtocestnega križa Republike Slovenije. Tako smo postavili temelje za postavitev sončnih elektrarn na degradiranih površinah v lasti DARS-a, skladno z novim zakonom o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije.

Na področju investicijskega vzdrževanja se je konec leta 2023 zaključila obsežna rekonstrukcija več kot 90 let stare male HE Hubelj, 4,3 milijona EUR vredna rekonstrukcija je obsegala zamenjavo jeklenega tlačnega cevovoda in hidromehanske opreme, sanacijo dovodnega kanala in vtočnega objekta ter preureditev prelivnega kanala. V strojnični zgradbi je nova generatorska oprema z vzbujačnim sistemom in na novo postavljen sistem požarnega javljanja. Zamenjana je tudi ostala elektrostrojna oprema. Cilj obnov in rekonstrukcij objektov je podaljšanje življenjske dobe obstoječih hidroelektrarn in izboljšanje energetske učinkovitosti proizvodnih objektov. V luči trajnostnega razvoja se z vgradnjo sodobnejših in naprednejših tehnologij zmanjšujejo negativni vplivi na okolje ter večajo izkoristki naprav, kar smiselno dopolnjuje načrtovane projekte zelenega prehoda.

130 zaposlenih v družbi SENG je ustvarilo 19,9 milijona EUR čistega poslovnega izida, kar družbi omogoča realizacijo načrtovanih investicij v obnovljive vire energije. Sodelavkam in sodelavcem se iskreno zahvaljujem za predano in strokovno delo ter prispevek k dobrim rezultatom družbe. Zahvaljujem se tudi matični družbi HSE za podporo in zaupanje pri uresničevanju razvojnih načrtov družbe SENG.

Nova Gorica, 10. maj 2024

Mitja Gorjan,
generalni direktor SENG

1.2 POROČILO NADZORNEGA SVETA

Na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Poslovnika o delu Nadzornega sveta družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, izdaja Nadzorni svet družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. v sestavi dr. Tomaž Štokelj, predsednik, Kristina Rovšek in Boštjan Čopi, člana, poročilo Nadzornega sveta družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. (v nadaljevanju: NS SENG) za leto 2023.

Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. med poslovnim letom 2023

V letu 2023 se je NS SENG sestel na štirih rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani NS SENG. Udeležba članov je razvidna iz tabele, vključene v izjavo o upravljanju.

NS SENG se je redno seznanjal z operativnimi aktivnostmi in tekočimi rezultati poslovanja družbe SENG ter z realizacijo sklepov NS SENG, obravnaval je poslovna in strateška področja družbe, ki pomembno vplivajo na interese družbe SENG. Poslovodstvo družbe SENG je NS SENG redno seznanjalo s poslovanjem družbe in njeno likvidnostjo, solventnostjo in kapitalsko ustreznostjo, poročili o upravljanju tveganj v družbi in poročili Službe notranje revizije HSE (SNR HSE), ki izvaja notranjerevizijske preglede skladno s Pogodbo o izvajanju storitev notranjega revidiranja ter Pravilnikom o delovanju notranje revizije skupine HSE.

NS SENG je podal soglasje k dolgoročnemu in letnemu načrtu dela SNR za družbo SENG za leto 2024 ter se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnim Poročilom o delu SNR HSE. V okviru funkcije nadzora je NS SENG pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta. Izvedel je samoocenitev dela NS SENG za leto 2023.

NS SENG ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) in Aktom o ustanovitvi družbe SENG, ter ob upoštevanju referenčnega Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Poslovodstvo družbe je NS SENG redno seznanjalo s pomembnimi projekti in pomembnimi dogodki v družbi SENG.

Delovanje Revizijske komisije Nadzornega sveta družbe SENG

V letu 2023 je delovala Revizijska komisija nadzornega sveta SENG d. o. o. (RK NS SENG) v sestavi, kot je razvidno iz tabele v Izjavi o upravljanju družbe.

V letu 2023 se je RK NS SENG sestala na petih rednih sejah in izvedla korespondenčno sejo, na katerih so bili prisotni vsi člani RK NS SENG. V okviru sej je RK NS SENG obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij (ZNS), Poslovnikom o delu

revizijske komisije, za leto 2023 sprejetim načrtom dela RK NS SENG in sklepi NS SENG. Na sejah je izvajala pristojnosti vezane na računovodsko poročanje, notranje kontrole in obvladovanje tveganj, izvajanje zunanje revizije in ostale naloge v njeni pristojnosti. O svojem delu je poročala članom NS SENG, ki niso člani RK NS SENG, in sicer na način, da je predsednica RK NS SENG o delu in ugotovitvah RK NS SENG redno poročala na sejah NS SENG in jih seznanjala s sprejetimi zapisniki sej.

V letu 2023 se je RK NS SENG redno seznanjala z obdobjimi poročili o poslovanju družbe, vključno s finančnimi in računovodskimi podatki, preverjala delovanje in učinkovitost notranjih kontrol, spremljala delo in poročila službe za notranjo revizijo HSE (SNR HSE) in sistema za obvladovanje tveganj ter preučevala ustreznost in pravočasnost uresničevanja priporočil SNR HSE.

SNR HSE je v skladu z Načrtom dela SNR HSE za leto 2023 po Pogodbi o izvajanju storitev notranjega revidiranja izvedla dva notranjerevizijska pregleda, po Pravilniku o delovanju notranje revizije skupine HSE pa je bila družba SENG vključena v en notranjerevizijski pregled.

RK NS SENG se je seznanila s poročilom revizorja o opravljeni reviziji za leto 2022 ter z izjavo o revizorjevi neodvisnosti. Preverila je kakovost dela zakonitega revizorja in se seznanila s potekom in ključnimi ugotovitvami revizije računovodskih izkazov družbe. Nadalje se je seznanila z Izjavo o upravljanju družbe, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d. o. o. za leto 2022 in Poročilom nadzornega sveta, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d. o. o. za leto 2022. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d. o. o. za leto 2022 z mnenjem neodvisnega revizorja in ocenila, da je sestavljeno pravočasno, v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in Zakonom o gospodarskih družbah. Računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d. o. o. na dan 31. december 2022 in predlagala NS SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d. o. o., da Letno poročilo potrdi.

RK NS SENG je bila seznanjena, daje družba Deloitte svetovanje d. o. o. v letu 2023 v družbah skupine HSE, po predhodni odobritvi revizijske komisije nadzornega sveta HSE d. o. o., izvajala dovoljene nerevizijske storitve v manjšem obsegu. Njena objektivnost in neodvisnost po mnenju RK NS SENG v letu 2023 nista bili ogroženi.

RK NS SENG je z revizijsko družbo Deloitte revizija, d. o. o. izvedla uvodni sestanek pred pričetkom revizije letnih računovodskih izkazov za leto 2023 ter se seznanila z poročilom o opravljeni predreviziji le teh in izjavo o neodvisnosti revizorja.

V letu 2023 se je RK NS SENG seznanila z Letnim poročilom SNR HSE za leto 2022, njenim načrtom aktivnosti za leto 2023 in se vse leto redno seznanjala z njenimi kvartalnimi poročili o delu, poročili o notranjerevizijskih pregledih in poročili o izvajanju priporočil. RK NS SENG se je seznanila tudi s Poslovnim načrtom družbe za leto 2024. Sprejela je načrt dela za leto 2024. Posebno pozornost je posvetila tudi aktivnostim za uskladitev poročanja družbe na področju trajnostnosti z novo zakonodajo. Izvedla je samoocenitev svojega dela za leto 2023.

Mnenje o delu posloводства družbe SENG

NS SENG je v letu 2023 skladno z zakonodajo in Aktom o ustanovitvi družbe SENG v okviru svojih pristojnosti nadziral vodenje in poslovanje družbe SENG. Sej NS SENG se je udeleževalo tudi posloводства, ki je pri vsaki točki tudi podrobno poročalo in skupaj z ostalimi poročevalci družbe SENG odgovarjalo na dodatna vprašanja članov NS SENG. Strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu NS SENG. Delo posloводства je nadzorni svet redno spremljal, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja. Posloводства je skrbno in zavzeto delovalo v smeri doseganja postavljenih ciljev poslovanja in optimalnega gospodarjenja v družbi ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

Mnenje o poslovanju družbe v letu 2023

V letu 2023 so bile hidrološke razmere v primerjavi s preteklim letom ugodnejše. Proizvodnja električne energije je znašala 835 GWh, kar je 12 % nad načrtom. Družba je z vzdrževalnimi aktivnostmi in investicijskimi vlaganji v zanesljivost proizvodnje in rekonstrukcije zagotavljala visoko razpoložljivost proizvodnih kapacitet in s tem zanesljivo proizvodnjo električne energije. V investicije je vložila 2,7 milijona EUR. Aktivnosti je usmerjala v zastavljene cilje, zagotavljala kratkoročno in dolgoročno likvidnost ter kapitalsko ustreznost ter stalno preverjala in ocenjevala tveganja.

Družba je poslovno leto zaključila z 19,9 milijona EUR čistega poslovnega izida, kar predstavlja 9 % več od načrtovanega.

NS SENG ocenjuje, da je družba uspešno poslovala.

Ugotovitev bilančnega dobička

Bilančni dobiček za leto 2023 znaša 43.423.787,01 EUR in je sestavljen iz nerazdeljenega dobička iz preteklih let v znesku 23.477.358,39 EUR in čistega dobička poslovnega leta 2023 v znesku 19.946.428,62 EUR.

Preveritev in potrditev letnega poročila družbe za leto 2023 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodu

Posloводства družbe SENG d. o. o. je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) v zakonitem roku po prejemu Poročila neodvisnega revizorja NS SENG predložilo Letno poročilo družbe SENG za leto 2023 skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2023, ki ga je NS SENG obravnaval na svoji seji št. 17. (redna seja) dne 13. junij. 2024.

Revidiranje računovodskih izkazov družbe SENG d. o. o. za leto 2023 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o., ki je dne 10. maj 2024 izdala Poročilo neodvisnega revizorja z neprilagojenim mnenjem. RK NS SENG je na svoji seji št. 19. (redna seja) dne 11. junij 2024 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe SENG d.o.o. za leto 2023 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot jih je

sprejela Evropska unija, določili Zakona o oskrbi z električno energijo (ZOEE) in drugo relevantno zakonodajo (ZFPPIPP, ZRev idr.).

Revizijska družba Deloitte revizija d. o. o. ni izdala Pisma poslovodstvu SENG d. o. o. po opravljeni reviziji za leto 2023, saj v postopku revizije ni bilo ugotovljenih pomanjkljivosti in napak. RK NS SENG na Letno poročilo družbe SENG d. o. o. za leto 2023 ni imela pripomb, zato je predlagala NS SENG, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdi Letno poročilo družbe SENG d. o. o. za leto 2023.

V okviru pregleda Letnega poročila je NS SENG preveril tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023. NS SENG nima pripomb na izjavo poslovodstva v Poročilu o odnosih do povezanih družb za leto 2023, da v poročevalnem obdobju družba SENG d. o. o. kot odvisna in povezana družba ni bila prikrajšana.

V skladu s 546 a. členom ZGD-1 je NS SENG preveril tudi Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitvi glede Poročila poslovodstva o razmerjih do povezanih družb za leto 2023. Revizor je v predmetnem poročilu izdal sklep, v katerem potrjuje, da niso opazili ničesar, zaradi česar ne bi verjeli, da:

- so navedbe v poročilu o odnosih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31. december 2023, v vseh pomembnih pogledih točne;
- ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo.

Nadzorni svet na izid revidiranja Poročila o razmerjih s povezanimi družbami nima pripomb. Na podlagi Poročila neodvisnega revizorjevega z mnenjem, stališča RK NS SENG, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe SENG za leto 2023 NS SENG ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe SENG na dan 31. december 2023, poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na revizorjevo poročilo NS SENG nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe SENG za leto 2023 NS SENG nima nobenih pripomb, ki bi ga kakorkoli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato NS SENG v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrjuje Letno poročilo družbe SENG za leto 2023. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo Letno poročilo za leto 2023 NS SENG.

Nova Gorica, 13. junij 2024

dr. Tomaž Štokelj,
predsednik NS SENG

1.3 POUČENJE POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2023

SENG v letu 2023

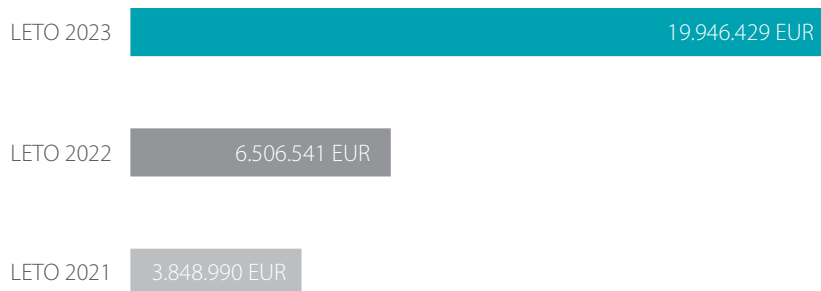
Družba SENG proizvaja električno energijo v petih velikih, tako imenovanih sistemskih hidroelektrarnah (HE) na Soči, 22 malih HE, v črpalni HE in v manjši sončni elektrarni. Na nacionalni ravni je SENG pomemben proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov. Zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije iz obnovljivega vira Soče in njenega povodja je poleg skrbnega načrtovanja novih proizvodnih virov osnovna dejavnost družbe.

Poslovanje družbe SENG v letu 2023 je v veliki meri zaznamovala ugodna hidrologija, ki je botrovala višji proizvodnji od načrtovane. V letu 2023 so hidroelektrarne družbe SENG proizvedle 835 GWh električne energije iz obnovljivih virov. 19,9 milijonov EUR ustvarjenega čistega poslovnega izida je rezultat zanesljivega in varnega obratovanja, visoke stopnje obratovalne pripravljenosti naprav in postrojev ter strokovnosti in zavzetosti vseh zaposlenih.

Finančni poudarki

Postavka	2023	2022	IND 2023 / 2022
Prihodki v EUR	77.821.222	93.817.301	83
Čisti prihodki od prodaje v EUR	76.894.953	93.638.871	82
Odhodki v EUR	53.306.772	85.907.819	62
Čisti poslovni izid v EUR	19.946.429	6.506.541	307
EBIT = poslovni izid iz poslovanja v EUR	23.819.344	7.803.357	305
EBITDA = EBIT + Odpisi vrednosti v EUR	33.852.334	17.758.703	191
Sredstva v EUR	244.564.804	229.503.102	107
Kapital v EUR	230.244.102	210.451.148	109
Investicije v EUR	2.655.337	4.665.320	57
Število zaposlenih konec obdobja	131	125	105
Dodana vrednost v EUR	41.157.349	23.668.678	174
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	321.542	190.110	169
Proizvedena električna energija (v GWh)	835	612	136

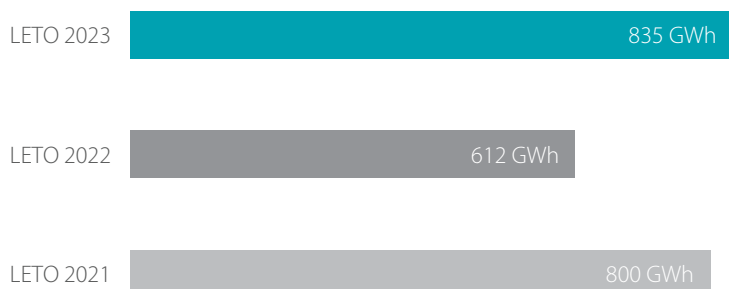
Čisti poslovni izid v EUR

EBITDA

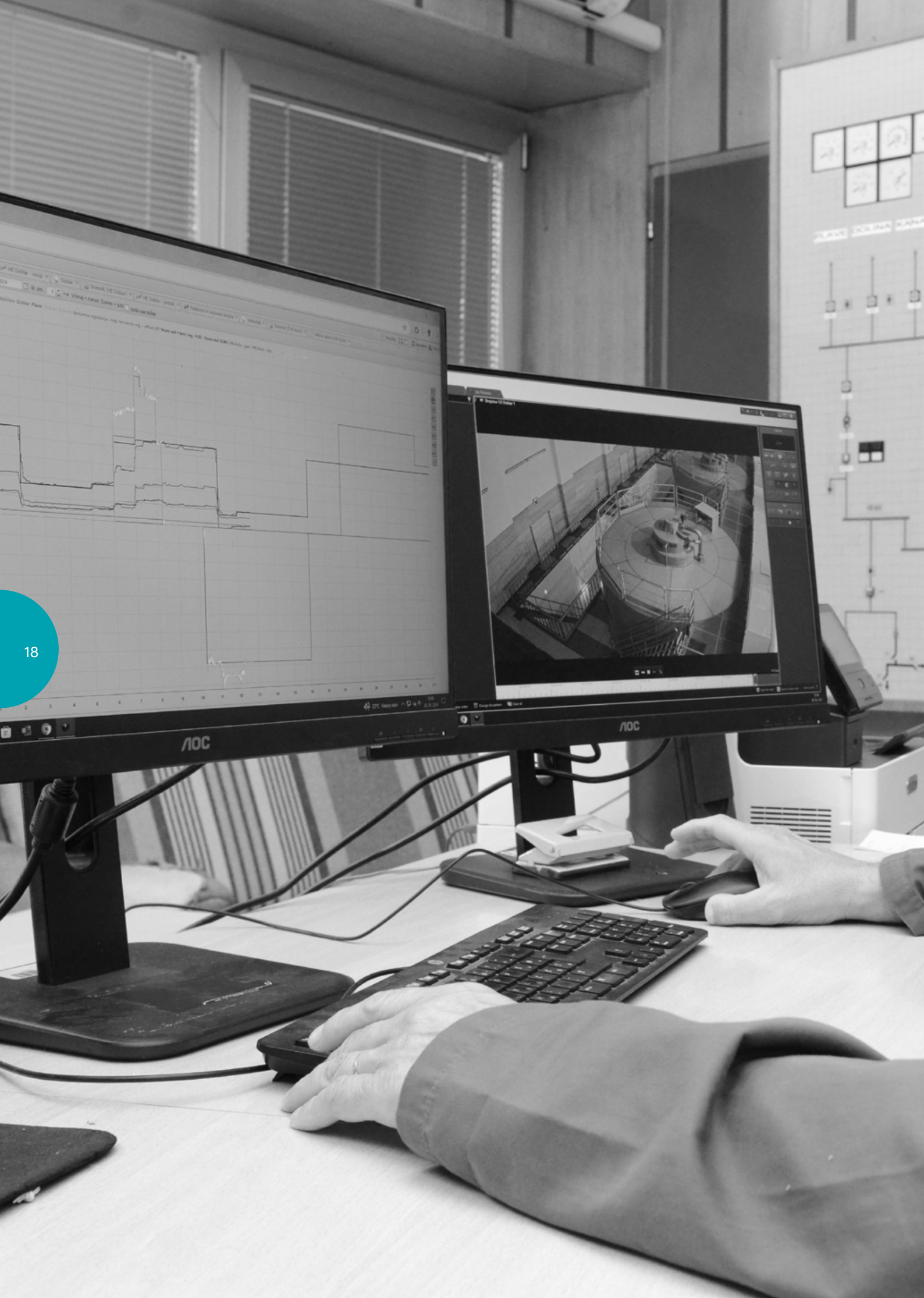

Proizvodnja električne energije v GWh

Število zaposlenih konec obdobja

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2023

JANUAR

Generalni direktor družbe SENG za mandatno obdobje štirih leti je postal Mitja Gorjan.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivega vodnega vira Soče in njenega povodja je v veliki meri odvisna od naravnih danosti, predvsem od količine padavin in zalog snega v visokogorju, a za optimalno proizvodnjo je ključnega pomena tudi razpoložljivost naprav in postrojev elektrarn. Skrbno načrtovane revizije agregatov, ki se praviloma izvajajo v zimskih mesecih, ko je pretok Soče navadno nižji, zagotavljajo visoko razpoložljivost proizvodnih naprav in opreme.

V januarju smo termine izvedbe načrtovanih revizij v HE Doblar in HE Solkan prilagajali hidrološkim pogojem in potrebam obratovanja.

Pridobljeno je bilo uporabno dovoljenje za malo HE Podselo, ki poleg proizvodnje električne energije zagotavlja tudi zahtevani ekološki pretok.

FEBRUAR

Zaključena je bila obsežna sanacija betonov več kot 80 let stare kamnite pregrade Podselo.

MAREC

Marec je zaznamovala podpovprečna hidrologija, kar smo izkoristili za izvedbo preostalih za to obdobje načrtovanih revizij agregatov nad 10 MW.

Ob svetovnem dnevu voda, ki ga obeležujemo 22. marca se je znova izpostavila pomembnost vode kot ključne strateške surovine in odvisnost človeka od nje. V sporočilu za javnost, ki je bilo objavljeno ob tej priložnosti je bila izpostavljena energetska izraba vodnega potenciala naših rek v luči upoštevanja okoljevarstvenih zahtev ter načel trajnostnega in sonaravnega razvoja. S ciljem učinkovitega in vsestransko koristnega zelenega prehoda Slovenije v brezogljično družbo, je tudi družba SENG zavezana k prilagajanju in odpornosti na podnebne spremembe ter dvigu samooskrbe Slovenije z električno energijo iz obnovljivih virov.

JUNIJ

Nadzorni svet družbe SENG potrdil Letno poročilo družbe SENG za leto 2022.

V luči družbene odgovornosti je SENG pod okriljem Mestne občina Nova Gorica in skupaj s Kajak klubom Soške elektrarne podpisal sporazum o sodelovanju pri izvedbi ukrepov varstva pred utopitvami na lokaciji Stari jez na Soči pri Solkanu.

Inovacijski ekipi družbe SENG sta prejeli srebrno in bronasto priznanje na natečaju GZS Severno Primorske gospodarske zbornice Nova Gorica. Srebrno priznanje si je prislužila inovacija Dodatna sonda za merjenje nivoja hladilne vode v ČHE Avče, bronasto pa mHE Podselo in ekološki pretok.

Občinski svet Občine Kanal ob Soči je sprejel OPPN za ČHE Avče za umestitev sončne elektrarne na območju zgornje akumulacije ČHE Avče na Kanalskem Vrhju.

Uspešno je bila opravljena revizija ČHE Avče.

JULIJ

Podpisana je bila pogodba o izvedbi sončnih elektrarn (SE) med družbama SENG in DARS (Družba za avtoceste v RS d. d.), ob primorskem kraku avtocestnega križa republike Slovenije. Dogodka se je udeležil tudi minister za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije mag. Bojan Kumer.

Mesečna proizvodnja hidroelektrarn je bila 13 % nad načrtovano. S proizvodnjo je izrazito odstopala mala HE Zadlaščica, ki je bila za 153 % višja od načrtovane.

AVGUST

V začetku avgusta je bil zabeležen rekordni dnevni avgustovski pretok reke Soče, znašal je 791 m³/s. Nadpovprečna hidrologija je zaznamovala cel mesec, zato se je načrtovani reviziji HE Doblar II in HE Plave II prestavilo v september. Proizvodnja električne energije elektrarn, ki jih upravlja družba SENG, je znašala 78,2 GWh, kar je druga najvišja avgustovska proizvodnja v zgodovini delovanja SENG.

Ministrstvo za naravne vire in prostor je investitorjema družbama SENG in ELES izdalo gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo 110 kV stikališča HE Doblar.

OKTOBER

Prvega oktobra sta bila sprejeta nova pravilnika, in sicer Pravilnik o organiziranosti in Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest v družbi SENG.

Skrb za ohranjanje optimalnega volumna akumulacij pomeni redno odstranjevanje prodnih naplavin in odstranjevanje muljastih usedlin. V začetku oktobra se je pričelo čiščenje mulja iz jezera na Mostu na Soči. Odvzem mulja se je izvajal s pomočjo vodnega stroja oziroma bagra »Watermaster« preko cevovoda, ki je bil speljan po gladini jezera do začasne deponije.

Konec oktobra so bile na porečju Soče zabeležene ekstremne padavine. 27. oktobra 2023, ob 13. uri, je bil zabeležen najvišji povprečni urni pretok reke Soče, in sicer 1930 m³/s, kar predstavlja pretok z desetletno povratno dobo. Istega dne ob 10. uri je bil zabeležen tudi rekordni pretok Bače, ki je znašal 306 m³/s, kar je povzročilo zalitje strojnice male HE Podmelec.

NOVEMBER

Ekstremne padavine so se nadaljevale tudi v začetku novembra. Zabeležen je bil povprečni urni pretok reke Soče 1660 m³/s, kar predstavlja pretok s petletno povratno dobo.

18. novembra družba SENG praznuje, v letu 2023 je obeležila 76 let obstoja. Bogata tradicija podjetja se uspešno nadgrajuje s smelimi razvojnimi usmeritvami in zglednim poslovanjem.

Izdano je bilo pozitivno poročilo o opravljeni zunanji presoji, in sicer dve redni presoji ISO 9001:2015 in ISO 55001:2014 in dve obnovitveni presoji ISO 14001:2015 in ISO 45001:2018.

Svet Agencije za energijo je sprejel odločitev, da se začetek uporabe nove metodologije obračunavanja omrežnine za elektroopetaterje prestavi na 1. julij 2024. S tem se je tudi prestavil mejnik, ko bo za obratovanje ČHE Avče v črpalnem režimu potrebno plačevati omrežnino.

Pridobljeni sta bili uporabni dovoljenji za rekonstrukcijo male HE Hubelj in za zaščito cevovoda in vodovoda male HE Zadlaščica.

DECEMBER

Delovati je začela nova aplikacija (WEB bilten), ki omogoča zvezno (on-line) spremljavo proizvodnje električne energije vseh hidroelektrarn, ki jih upravlja SENG.

2. decembra so bile na porečju reke Soče zabeležene ekstremne padavine, najvišji povprečni urni pretok Soče je znašal 1415 m³/s, kar predstavlja pretok s petletno povratno dobo.

POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2023

Drugih pomembnih dogodkov po 31. decembru 2023 ni bilo.

2.2 PREDSTAVITEV DRUŽBE

Osebna izkaznica družbe

Soške elektrarne Nova Gorica je družba z omejeno odgovornostjo, katere 100-% lastnik je Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost, s katero ustvari skoraj vse prihodke, je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah (35.111 SKD).

Družba nima podružnic.

	Splošni podatki
Polno ime družbe	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
Skrajšano ime	SENG d. o. o.
Oblika organiziranosti	Enoosebna družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Erjavčeva ulica 20, Nova Gorica
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 63 15
Št. registrskega vložka iz sodnega registra	065/10012900
Osnovni kapital	137.894.036,01 EUR
Velikost	velika družba
Leto ustanovitve	1947
Transakcijski račun	04750-0000545385 odprt pri Nova KBM d.d. 29000-0001843924 odprt pri UniCredit banki d.d.
Davčna številka	74100475
Identifikacijska številka za DDV	SI74100475
Matična številka	5044421000
Spletni naslov	http://www.seng.si
E - pošta	seng@seng.si
Šifra dejavnosti	35.111
Poslovodstvo družbe	generalni direktor Mitja Gorjan
Struktura lastništva	Holding Slovenske elektrarne d. o. o., Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana (100-% delež)

Razmerje z obvladujočo družbo

Družba HSE d. o. o. (HSE), s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je edini družbenik SENG d. o. o. (SENG) in obvladujoča družba skupine HSE, za katero sestavlja skupinsko letno poročilo.

Z obvladujočo družbo potekajo poleg lastniške tudi poslovne povezave, zato je poslovodstvo družbe SENG v skladu s 545. členom ZGD-1 pripravilo Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023 in ga predložilo revizorju v skladu s 546. členu ZGD-1. Iz poročila izhaja, da družba SENG na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana oziroma v letu 2023 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

Kapitalske povezave z drugimi družbami

HSE Invest družba za inženiring in izgradnjo energetskega objekta d. o. o. (HSE Invest)

Družba SENG je leta 2004 pridobila 25-% poslovni delež v družbi HSE Invest, leta 2007 je z dokapitalizacijo vrednost naložbe povečala na 80.000 EUR. Do maja 2017, ko je bila ukinjena poslovna enota v Novi Gorici in izveden prehod zaposlenih na SENG, je družba SENG imela s HSE Invest pogodbeni odnos za izvajanje inženiringa pri izgradnji in vzdrževanju hidroenergetskih objektov, kasneje pa tudi za projektiranje. Od leta 2019, ko je družbenik Savske elektrarne Ljubljana d. o. o. (SEL) svoj delež prodal družbeniku HSE, ki je tako postal večinski družbenik, je poleg SENG z enakim poslovnim deležem družbenik HSE Invest le še družba Dravske elektrarne Maribor d. o. o. (DEM). V letu 2021 so v družbo vstopili še trije novi družbeniki, in sicer Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o., s tem se je delež SENG znižal na 21,05 %.

Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. (HESS)

12. februarja 2008 je bila s podpisom družbene pogodbe ustanovljena nova družba Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. (HESS), v kateri je družba SENG udeležena s poslovnim deležem v višini 2,8 %. Družba HESS je transformacija skupnega podviga gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi v gospodarsko družbo, katere naloga je še naprej graditi preostale hidroenergetske objekte na spodnji Savi. SENG sodeluje pri financiranju gradnje HE na spodnji Savi skladno z vsakoletnim finančnim planom potrebnih vlaganj. Ostali družbeniki nove družbe so HSE, DEM, SEL, Termoelektrarna Brestanica d. o. o. (TEB) in GEN Energija d. o. o.

RGP d. o. o.

Družba SENG ima 4-% delež v družbi RGP d. o. o. (RGP), ki ga je pridobila v letu 2018. Vrednost finančnega vložka SENG znaša 84.204 EUR. Ostali družbeniki so: DEM, ki je postal večinski družbenik s koncem leta 2019 z nakupom dela poslovnih deležev od družbenika Premogovnik Velenje d. o. o., ki sicer z manjšim poslovnim deležem ostaja družbenik, in Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.

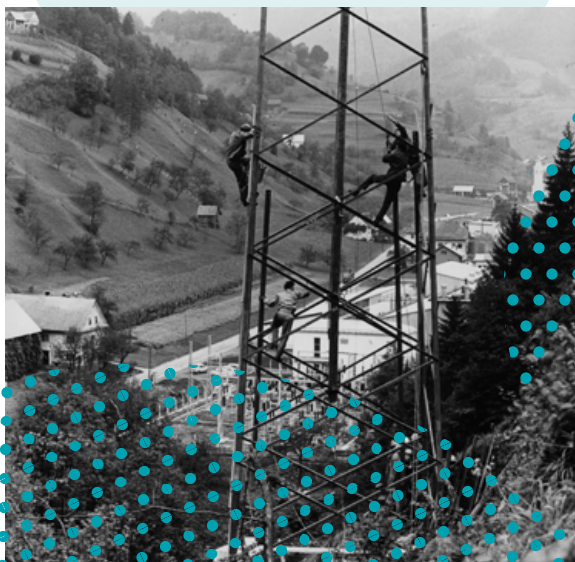
Zgodovinski pregled razvoja družbe

Družba je bila ustanovljena leta **1947** in je v letu 2023 beležila 76. obletnico obstoja.

Ustanovitev družbe SENG sovpada z letom podpisa Pariške mirovne pogodbe, ko je bil večji del Primorske priključen takratni Jugoslaviji. Na priključenem ozemlju so v noči z 18. na 19. november leta 1947 jugoslovanski strokovnjaki od italijanskih kolegov prevzeli obratovanje takrat delujočih elektrarn. Med objekti je treba posebej izpostaviti obe elektrarni na reki Soči – Doblar in Plave, ki sta bili tedaj največji in najsodobnejši v takratni državi ter sta še vrsto let predstavljali steber elektroenergetskega sistema današnje Slovenije. Poleg njiju je delovalo še osem malih elektrarn, in sicer Možnica, Log, Gradišče, Plužna, Podmelec, Hubelj, Podbrdo in Tolmin. Med leti 1965 in 1990 je družba opravljala dve dejavnosti, poleg dejavnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivega vodnega vira še dejavnost prenosa električne energije. Danes družba SENG upravlja kar 27 hidroelektrarn, črpalno hidroelektrarno in manjšo sončno elektrarno kar dokazuje, da je družba izrazito razvojno naravnana.

1965

SENG je prvič razširil svojo dejavnost in postal podjetje, ki se ne ukvarja zgolj s proizvodnjo, ampak tudi s prenosom in prodajo električne energije. Dejavnost prenosa električne energije je SENG opravljal do leta 1990. Zaradi nove dejavnosti prenosa električne energije je bila v 60. in 70. letih večina investicij usmerjena v izgradnjo prenosnih objektov.

1949

SENG je med Doblarjem in Klečami zgradil 110 kV daljnovod na lesenih drogovih, ki je hidroelektrarni Doblar (HE Doblar) omogočil vključitev v slovensko omrežje.

1967

Zgrajena je bila nova transformatorska postaja Gorica, ki je ob koncu gradbenih del postala napajalno središče za severni del Primorske.

1950

SENG je kot podjetje državnega pomena prešel iz zvezne v republiško last. Direktor je postal Lado Kerševan, ki je podjetje vodil 25 let.

1970

Obratovati je začel lastni območni center vodenja v Novi Gorici, ki se je leta 1990 prenesel na družbo Elektro-Slovenije d. o. o. (ELES), ko se je dejavnost proizvodnje EE ločila od dejavnosti prenosa EE.

1979

Obratovati je začela mHE Knežke Ravne 1. Zaradi energetske krize v 70. letih je bil pomen mHE zelo velik. Knežke Ravne 1 so bile prve od dvanajstih HE, ki jih je SENG zgradil v letih 1977–2005.

1984

Na vodotoku Žapoška je bila zgrajena mHE Cerkno.

1973

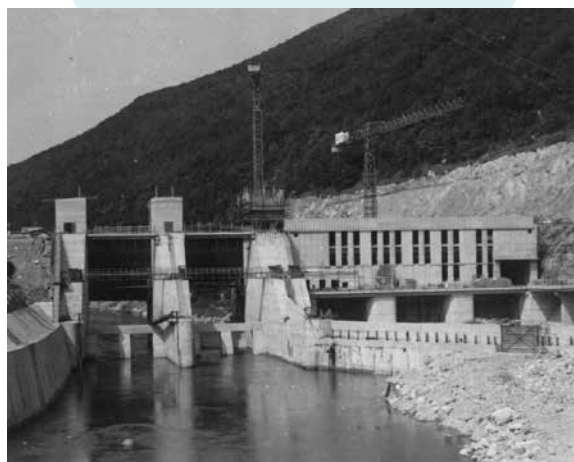
V Divači so gradili razdelilne postaje z razvodom 220 kV, ki so povezale Slovenijo, Italijo in Hrvaško. Šlo je za pomemben del t. i. SÜDEL zanke, preko katere je bila takratna jugoslovanska 220 kV mreža povezana z zahodnoevropsko energetske mrežo.

1974

SENG je sprejel samoupravni sporazum o združevanju. Februarja naslednje leto je bil vpisan v sodni register kot organizacija s petimi temeljnimi organizacijami združenega dela (TOZD).

1977

Začela se je gradnja 400 kV omrežja. To je bil velik korak v zgodovini SENG, saj je 400 kV omrežje omogočalo povezavo Jugoslavije in Zahodne Evrope z veliko prenosno močjo. Prenosna sposobnost 220 kV SÜDEL zanke je bila zaradi porasta povpraševanja po električni energiji že na robu zmogljivosti.

1984

Obratovati začne takrat druga največja HE v okviru SENG, HE Solkanu. To je bila prva daljinsko vodena HE v Jugoslaviji in je v celoti rezultat znanja domačih strokovnjakov. HE je bila vključena v omrežje z 110 kV daljnovodom Solkan – Nova Gorica.

1985

Na reki Idrijci se je zaključila izgradnja mHE Trebuša..

1995

Na vodotoku Tolminka se je zaključila celovita obnova mHE Tolmin. SENG je v sodelovanju s Tolminsko ribiško družino ob hidroelektrarni zgradil ribogojnico endemičnih soških postrvi in s tem poskrbel za njeno ohranjanje.

2002

Obratovati sta začeli HE Doblar II in HE Plave II. Napredna tehnologija gradnje je zagotovila minimalen vpliv njunega delovanja na okolje, saj je večina objektov obeh elektrarn pod zemljo. Pri gradnji novih hidroelektrarn so prvič v Sloveniji uporabili tehnologijo gradnje dovodnih predorov (TBC), ki je omogočila izjemno hitro izvedbo zahtevnih podzemnih del.

1987

Obratovati je začela mHE Jelenk, najmanjša med malimi družbe HE SENG.

1990

SENG je po 25 letih prenos električne energije prenesel na novo ustanovljeno podjetje ELES d. o. o. Osnovna in edina dejavnost SENG je postala proizvodnja električne energije.

1991

Na Podbrdu na Mohorčevem vodotoku je bila zgrajena mHE Bača.

1993

Na vodotoku Prošček je začela obratovati mHE Knežke Ravne 2.

2003

SENG je ustanovil svoj center vodenja z osnovno nalogo zagotavljanja optimalnega izkoriščanja vodnega potenciala glede na potrebe po električni energiji.

2004

Soške elektrarne so se kapitalsko povezale z družbo HSE Invest d. o. o. iz Maribora.

Položen je bil temeljni kamen za gradnjo prve slovenske črpalne HE v Avčah.

2005

Končana je bila gradnja HE Klavžarica na vodotoku Kanomeljca. Sočasno z gradnjo hidroelektrarne je SENG skupaj z Mestnim muzejem Idrija in Ministrstvom za kulturo RS obnovil Kanomeljske klavže (1813) – slovensko posebnost in arhitektonsko mojstrovino iz časov Napoleona. Gre za primer oživitve kulturnega spomenika, ki sočasno služi gospodarskemu namenu – pridobivanju električne energije.

2007

Družba SENG je obeležila 60. obletnico delovanja. V 60. letih se je SENG razvil v učinkovito podjetje z osnovnim poslanstvom proizvodnje električne energije iz obnovljivega vira in s trdno strategijo razvojne usmerjenosti. Podjetje je to doseglo z visokim kapitalom znanja in čutom pripadnosti kolektivu, naravi in lokalnemu okolju.

Skupina HSE je postala 100-% lastnik družbe SENG - leta 1994 na podlagi uredbe Vlade Republike Slovenije je SENG postal javno podjetje v državni lasti, leta 1997 pa je dobil status družbe z omejeno odgovornostjo z edinim ustanoviteljem in družbenikom, Republiko Slovenijo. SENG je leta 2001 vstopil v Skupino HSE, sprva je bil HSE njen 79,5-% lastnik, leta 2007 pa njen 100-% lastnik.

2008

Končala se je gradnja mHE Ajba na reki Soči.

2010

Obratovati je začela prva slovenska črpalna hidroelektrarna v Avčah (ČHE Avče). Največja prednost črpalne hidroelektrarne je v izrabi električne energije v času nizke porabe za črpanje vode v akumulacijski bazen in v izrabi tako akumulirane vode za proizvodnjo električne energije v času visoke porabe električne energije.

2014

Zaključila se je prenova najstarejše hidroelektrarne na Soči, HE Dobljar I (1939). Z rekonstrukcijo takrat 75 let stare HE Dobljar I je bila zaključena prenova celotnega sistema HE Dobljar, ki je vključevala tudi izgradnjo vzporedne HE Dobljar II, zgrajene leta 2002. Življenjska doba HE Dobljar I se je tako podaljšala za 30 do 40 let.

2020

Delovati je pričela prva sončna elektrarna (SE) v okviru družbe SENG. SE Hubelj je postavljena na strehi strojnice male HE Hubelj v Ajdovščini.

2022

Obratovati je začela mHE Podselo na istoimenski pregradi.

2017

18. novembra je družba SENG praznovala 70. obletnico obstoja.

2018

Zaključila se je druga faza rekonstrukcije HE Plave I (1940), ki je potekala od leta 2013. V okviru prenove se je zamenjalo oba generatorja z vzbujalnim sistemom, mrežni transformator, prav tako se je prenovilo 10,5 kV stikališče, vključno s sistemi lokalne avtomatike in lastne rabe. Poleg zamenjave elektro opreme se je izvedla revitalizacija obstoječih turbin, saj delujeta že od leta 1999 (prva faza rekonstrukcije).

2023

Zaključila se je rekonstrukcija mHE Hubelj, ki je obsegala zamenjavo jeklenega tlačnega cevovoda in hidromehanske opreme, sanacijo dovodnega kanala in vtočnega objekta ter preureditev prelivnega kanala. V strojnični zgradbi je nova generatorska oprema z vzbujalnim sistemom in na novo postavljen sistem požarnega javljanja. Zamenjana je tudi ostala elektrostrojna oprema.

2018

Obratovati je pričela mHE Kneža na istoimenskem vodotoku.

2.3 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Družba Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica (SENG), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe SENG (NS SENG) izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2023 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Soške elektrarne Nova Gorica (Akt o ustanovitvi) in s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in NS SENG v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z Izjavo o upravljanju družbe in Izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila, ki je dostopno na spletni strani družbe SENG, www.seng.si.

Izjava o skladnosti s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa SDH

Družba SENG je v letu 2023 kot svoj referenčni kodeks uporabljala veljavni Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (Kodeks SDH), sprejet decembra 2014 z vsemi njegovimi prenovitvami (objavljen junij 2022) ter v letu 2023 veljavna Priporočila in pričakovanja, ki jih je sprejel SDH, avgusta 2020 s prenovitvijo iz avgusta 2023 (Priporočila SDH). Kodeks SDH ter Priporočila SDH so javno dostopna na spletni strani SDH.

Poslovodstvo družbe SENG skladno s točko 3.4.1. Kodeksa SDH izjavlja, da je družba SENG Kodeks SDH sklenila prostovoljno uporabljati. Kodeks SDH je družba SENG pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala.

Družba SENG je v letu 2023 po načelu »spoštuj ali pojasni« v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa SDH. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- **Priporočilo št. 3.2 glede oblikovanja in sprejema Politike upravljanja družbe s strani poslovodstva in nadzornega sveta:** Družba nima sprejete Politike upravljanja družbe - upravljanje družbe poteka v skladu z Aktom o ustanovitvi, poslovnim načrtom in veljavnim normativnim okvirjem.
- **Priporočilo št. 6.1 glede nadzornega sveta in izvajanja funkcije nadzora nad poslovanjem in vodenjem družbe v skladu z zakoni in aktom o ustanovitvi družbe, pristojnostjo za imenovanje in odpoklic predsednika in članov poslovodstva, razvijanjem učinkovitega in pravočasnega plana nasledstva za člane poslovodstva in pristojnosti za izdajanjem soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov:** Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za imenovanje in odpoklic članov poslovodstva, za določitev pravic in obveznosti člana poslovodstva ter odločanju o izdaji soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov, temveč so to pristojnosti ustanovitelja.
- **Priporočilo št. 6.2 glede priprave politike nasledstva za usposabljanje potencialnih kandidatov iz vrst zaposlenih, ki bi bili lahko primerni kandidati za prevzem poslovnih funkcij v družbi:** Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za pripravo politike nasledstva v sodelovanju s poslovodstvom, se pa v družbi izvajajo aktivnosti v zvezi s prepoznavanjem in usposabljanjem potencialnih kadrov iz vrst zaposlenih za prevzem vodstvenih funkcij.
- **Priporočilo št. 6.5.1 glede priprave kompetenčnega profila za člane nadzornega sveta z vidika optimalne velikosti in sestave nadzornega sveta:** Priporočilo uporabljamo smiselno. Ustanovitelj pri imenovanju članov NS upošteva strokovno znanje in kompetence članov. Kompetenčni profil ni bil objavljen na spletni strani družbe.
- **Priporočilo št. 6.9 glede izbire kandidatov za člane nadzornega sveta:** Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za izbiro kandidatov za člane nadzornega sveta, temveč je to pristojnost ustanovitelja.

- **Priporočilo št. 6.14 glede imenovanja revizijske komisije in po potrebi drugih komisij nadzornega sveta:** Priporočilo se ne uporablja v delu, ki se nanaša na kadrovske komisije, ki je nadzorni svet ni ustanovil. Skladno z Aktom o ustanovitvi imenovanje, nagrajevanje in odpoklic članov posloводства ni pristojnost nadzornega sveta.
- **Priporočilo št. 8.5 glede izdelave finančnega koledarja:** Ne izvajamo, ker je družba enoosebna d. o. o. Tudi po mnenju Združenja nadzornikov Slovenije družbi, ki redno poroča edinemu družbeniku, ni potrebno objavljati finančnega koledarja.
- **Priporočilo št. 9.2.3 glede vzpostavitve notranje-revizijske dejavnosti in izvajanja notranje-revizijske dejavnosti:** Priporočilo se uporablja delno – notranje revizijska dejavnost se ne izvaja z zaposlenimi v lastni službi, ampak preko zunanega izvajalca (obvladujoče družbe), saj smatramo, da je ekonomsko učinkoviteje.
- **Priporočilo št. 9 glede politike prejemkov organov vodenja:** Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za oblikovanje politik prejemkov organov vodenja in za sprejem pravil o drugih pravicah članov organov vodenja, temveč je pristojnost ustanovitelja.
- **Priporočilo št. 12 glede sklepanja sporazumov o predčasnem prenehanju mandatov članov organov vodenja, zaposlitev članov organov vodenja za določen čas, odpoklic članov organov vodenja s funkcije ter smernic za pripravo pogodb o opravljanju funkcije članov organa vodenja za obvladovanje nekaterih tveganj v zvezi z odpoklici:** Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za sklepanje sporazumov o predčasnem prenehanju mandatov članov organov vodenja, zaposlitev članov organov vodenja za določen čas, odpoklic članov organov vodenja s funkcije ter smernic za pripravo pogodb o opravljanju funkcije članov organa vodenja za obvladovanje nekaterih tveganj v zvezi z odpoklic, temveč je pristojnost ustanovitelja.

Poročilo o izvajanju Priporočil in pričakovanj SDH

Priporočila in pričakovanja SDH (avgust 2020 z vsemi njegovimi prenovitvami (objava avgust 2023)) je družba SENG v letu 2023 pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Po načelu »spoštuj ali pojasni« odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- **Priporočilo št. 4.4 glede javne objave plačil kot so božičnica, 13. plača in podobna izplačila zaposlenim ter regres in zavezujočih kolektivnih pogodb oziroma dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo:** Priporočilo se v večjem delu uporablja – izplačila poslovne uspešnosti, regresa ter panožna kolektivna pogodba so javno objavljeni. Podjetniška kolektivna pogodba, Pravilnik o napredovanju na delovnem mestu in Pravilnik o delovni uspešnosti so objavljeni v dokumentnem sistemu družbe, do katerega imajo dostop vsi zaposleni. Družba ni javno objavljala dogovorov s predstavniki delavcev, saj je poročala obvladujoči družbi v skupini HSE. Dogovori s predstavniki delavcev so objavljeni na način, določen v Podjetniški kolektivni pogodbi.
- **Priporočilo št. 7 glede trajnostnega poslovanja:** Družba v svojem letnem poročilu vključuje okoljske, družbene in upravljaljske vidike, ki prispevajo k trajnostnemu poslovanju in razvoju družbe, ki so predstavljeni v poglavju Trajnostno poročilo.
- **Priporočilo št. 8.2 glede spoštovanja človekovih pravic pri poslovanju:** Delno izvajamo, zaveze za spoštovanje človekovih pravic so umeščene v Etičnem kodeksu, družba nima podpisane zaveze o spoštovanju človekovih pravic v gospodarstvu z Ministrstvom za zunanje zadeve.

Podatki o delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2023 je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe SENG v vlogi edinega družbenika upravljal Holding Slovenske elektrarne d. o. o. (HSE). Organa vodenja in nadzora družbe SENG sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe SENG je bila v družbi SENG sprejeta 1. oktobra 2021 in je objavljena na spletni strani družbe. Cilj politike raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe SENG je doseči večjo učinkovitost nadzornega sveta oziroma posloводства kot celote. Politika raznolikosti se izvaja zlasti z ustreznim postopkom nabora in selekcije kandidatov za člane nadzornega sveta in posloводства ter z izborom članov. Pomembno je uporabiti naborne poti, ki omogočajo pritegnitev dovolj širokega nabora različnih kandidatov. Za doseganje ciljev politike raznolikosti si prizadeva tako nadzorni svet kot edini družbenik. S politiko raznolikosti so postavljeni okvirji, ki omogočajo ustrezno sestavo organa vodenja in nadzora, ter, da imajo člani organa vodenja in nadzora glede na specifične družbe SENG ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje dejavnosti družbe SENG in s tem povezanih ključnih tveganj ter zasledovanje bistvenih ciljev. Prizadeva se k čim bolj enakomerni zastopanosti obeh spolov, kontinuiteti v smislu prizadevanja k cilju, da se hkrati ne menja vseh članov posloводства oziroma nadzornega sveta. Pomembna je še komplementarnost članov nadzornega sveta in prizadevanje, da je nadzorni svet sestavljen iz vsaj

enega predstavnika ekonomske, pravne in tehnične stroke. Nadzorni svet in ustanovitelj ter tudi svet delavcev SENG izvajajo Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe SENG glede na nabor kandidatov v največji možni meri. Raznolikost spolov je v nadzornem svetu zastopana v višini 66,67 % proti 33,33 % v prid moškim članom in v poslovodstvu 100 % proti 0 % v prid moškim članom.

Organi upravljanja družbe

V skladu z Aktom o ustanovitvi družbo SENG upravlja družbenik neposredno in preko organov družbe.

Družbenik

Družbenik v vlogi skupščine samostojno odloča o naslednjih vprašanjih:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi družbe;
- spremembi sedeža na predlog poslovodstva;
- sprejemu strategije razvoja družbe na predlog poslovodstva, po predhodnem soglasju nadzornega sveta;
- sprejemu temeljne poslovne politike in programu razvoja družbe na predlog poslovodstva;
- poslovnem načrtu družbe;
- sprejemu pravilnikov, politik in drugih splošnih aktov, ki praviloma veljajo v vseh družbah skupine HSE;
- sprejemu letnega poročila, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če poslovodstvo in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila ustanovitelju;
- uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, po predlogu nadzornega sveta;
- podelitvi razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu;
- nakupu, delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- ukrepih za povečanje ali zmanjšanje kapitala;
- spremembah osnovnega kapitala družbe;
- statusnem preoblikovanju in prenehanju družbe;
- imenovanju revizorja družbe;
- postavitvi prokurista in poslovnih pooblaščenecv družbe;
- sprejemu ukrepov za izboljšanje poslovanja družbe ter odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti;
- soglasju na posle poslovodstva družbe v skladu z aktom o ustanovitvi;

- imenovanju in odpoklicu članov poslovodstva družbe;
- sklenitvi pogodbe s člani poslovodstva družbe;
- imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta družbe in revizijske komisije;
- višini prejemkov članov nadzornega sveta in revizijske komisije (razen za zunanjega člana revizijske komisije, katerega prejemke določi nadzorni svet);
- o zahtevah glede poročil poslovodstva o poslovanju družbe in drugih vprašanjih v zvezi s poslovanjem družbe in ostalih odvisnih družb in
- o drugih zadevah za katere tako določajo predpisi in v skladu s tem aktom.

V skladu s 526. členom ZGD - 1 družbenik svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2023 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v ZSDH-1, Aktu o ustanovitvi družbe, Poslovniku o delu nadzornega sveta družbe Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi družbe SENG določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet SENG je bil konstituiran 1. junija 2021. Nadzorni svet sestavljajo trije člani, dva člana zastopata interese ustanovitelja, en član pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju). Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljena v poročilu nadzornega sveta, prav tako revizijske komisije nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2023

Ime in priimek	dr. Tomaž Štokelj	Kristina Rovšek	Boštjan Čopi
Funkcija	predsednik NS	član NS	član NS
Prvo imenovanje na funkcijo	16. 11. 2022	1. 6. 2021	28. 5. 2021
Zaključek funkcije	15. 11. 2026	31. 5. 2025	27. 5. 2025
Predstavnik kapitala/zaposlenih	predstavnik kapitala	predstavnica kapitala	predstavnik zaposlenih
Udeležba na sejah NS glede na skupno št. sej NS	100 %	100 %	100 %
Spol	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1968	1968	1974
Izobrazba	doktor znanosti, univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	univerzitetna diplomirana ekonomistka	inženir elektrotehnike
Strokovni profil	elektroenergetski sistemi, proizvodnja, trgovanje in prodaja električne energije in z njo povezanih produktov, upravljanje portfeljev, management, vodenje	bančništvo in finance, vodenje	tehnika, vodenje
Neodvisnost po 23. členu kodeksa (da/ne)	da	da	da
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu (da/ne)	ne	ne	ne
Članstvo v organih nadzora drugih družb	predsednik NS DEM d. o. o., predsednik NS TEŠ d. o. o.	ne	ne
Članstvo v komisijah	ne	revizijska komisija	revizijska komisija
Predsednik/član komisije	/	predsednica RK NS	član RK NS
Udeležba na sejah komisije glede na skupno št. sej komisije	/	100 %	100 %

Zunanja članica revizijske komisije

Ime in priimek	Romana Jontes
Komisija	revizijska komisija
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	100 %
Spol	ženski
Državljanstvo	slovensko
Izobrazba	univerzitetna diplomirana ekonomistka
Letnica rojstva	1973
Strokovni profil	pooblaščen revizor, preizkušeni notranji revizor, državni notranji revizor
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	Revizijska komisija: ELES d. o. o., Triglav Skladi d. o. o., Loterija Slovenije d. d.

Delovanje posloводства družbe

Organ vodenja je poslovodstvo.

Družba ima enočlansko poslovodstvo, ki na lastno odgovornost vodi posle družbe in jo zastopa.

Od 1. januarja 2023 dalje družbo vodi generalni direktor Mitja Gorjan.

Sestava posloводства v poslovnem letu 2023:

Ime in priimek	Mitja Gorjan
Funkcija	generalni direktor
Področje dela	ni opredeljeno v Poslovniku o delu poslovodstva
Prvo imenovanje na funkcijo	1. 1. 2023
Zaključek mandata	31. 12. 2026
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1963
Izobrazba	magister gospodarski inženir, diplomirani inženir elektrotehnike
Strokovni profil	investicije, elektrotehnika, vodenje, upravljanje javne infrastrukture
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	/

Člana posloводства imenuje in odpokliče družbenik. Mandat člana posloводства traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

V skladu z določilom Akta o ustanovitvi poslovodstvo družbe ne sme brez soglasja ustanovitelja sklepati pravnih poslov, razen pravnih poslov, kjer je pogodbeni stranka družba HSE ali sprejemati odločitev, ki se nanašajo na:

- sklepanje pravnih poslov in najemanje posojil, ki presegajo 300.000 EUR za isti predmet poslovanja v tekočem poslovnem letu, pri čemer se kot vrednost pri večletnem poslu upošteva sorazmerna vrednost, glede na obdobje trajanja pravnega posla;
- nakup, odsvajanje in zastavljanje nepremičnin;
- kapitalske naložbe družbe v drugih pravnih osebah;
- razpolaganje in obremenjevanje poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah;
- potrditev investicijskih programov, ki presegajo vrednost 1.000.000 EUR;
- pričetek posamezne investicije kot izven plansko postavko, kjer predvidena vrednost presega 100.000 EUR;
- pričetek posamezne investicije iz področja informatike, kjer predvidena vrednost presega 50.000 EUR (zaradi potreb po usklajenem razvoju informatike v skupini HSE);
- dajanje poroštva, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb;

- dezinvesticije poslovno nepotrebne premoženja nad 50.000 EUR, če so vključene v poslovni načrt in vse dezinvesticije, ki niso vključene v poslovni načrt.

Družbenik lahko kadarkoli s sklepom določi, da mora poslovodstvo predhodno soglasje ustanovitelja pridobiti tudi za sklepanje določenih pravnih poslov, opredeljenih po vrsti in/ali vrednosti, ki zgoraj niso navedeni.

Notranja revizija

Notranjo revizijo izvaja služba notranje revizije nadrejene družbe. Deluje skladno s Pravilnikom o delovanju notranje revizije v družbi SENG d. o. o., sprejetim v letu 2022. Svoje poslanstvo in namen, ki je pomagati družbi uresničevati zastavljene strateške in poslovne cilje, zasleduje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem in izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe. Funkcijsko je notranja revizija odgovorna in poroča revizijski komisiji nadzornega sveta oziroma nadzornemu svetu družbe. Notranje revidiranje izvaja v skladu z Mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

V letu 2023 je notranja revizija izvajala notranje revizijske posle in ostale aktivnosti v skladu z odobrenim letnim načrtom dela. V okviru izvedenih poslov je notranja

revizija pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Dana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe.

Notranje kontrole in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Z vidika zagotavljanja računovodskih informacij, ki ustrezajo kriterijem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, imamo vzpostavljene notranje kontrole, ki zmanjšujejo tveganja, povezana z računovodskim poročanjem.

Z računovodskimi kontrolami zagotavljamo verodostojnost, pravilnost in popolnost računovodskih podatkov.

Skrbimo za redno strokovno usposabljanje zaposlenih, kar omogoča, da s svojim delom prispevajo kakovostne, pravilne in pravočasne računovodske informacije. Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij ima osrednji informacijski sistem SAP.

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001, sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, sistema upravljanja informacijske varnosti ISO 27001, sistema upravljanja s premoženjem ISO 55001 ter internih aktov družbe z izdelanim sistemom poročanja. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obvladovanje podatkov. Družba ima sprejet etični kodeks, ki je objavljen na spletni strani družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo družbe.

Opis sistema skladnosti poslovanja in integritete

V okviru služb edinega družbenika deluje tudi Služba za skladnost poslovanja. Njeno delovanje v sistemu notranjih kontrol je določeno s pravilnikom, ki velja za družbe v skupini HSE, torej tudi družbo SENG in je bil sprejet januarja 2021, poglobljena naloga pa je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti poslovanja so tako sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol, preprečevanje korupcije in prevar, uresničevanje etičnega kodeksa skupine HSE, obvladovanje nasprotij interesov, poročanje zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom v skladu z interno razmejitvijo z drugimi ključnimi in poslovnimi funkcijami v skupini HSE ter kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

Nova Gorica, 10. maj 2024

Mitja Gorjan,
generalni direktor SENG

dr. Tomaž Štokelj,
predsednik NS SENG

2.4 POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE

Poslanstvo, vizija, vrednote in strateški cilji

Vizija

Uspešno nadaljevanje tradicije družbe in razvojna naravnost pri izrabi hidroenergetskega potenciala povodja Soče in drugih obnovljivih virov energije v sozvočju z naravnim in družbenim okoljem.

Poslanstvo

Zanesljiva, gospodarna in okolju prijazna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov.

Strateški cilji

- skrb za učinkovito poslovanje in stalno rast konkurenčnosti;
- rast družbe z novimi razvojnimi programi in uvajanje novih tehnologij;
- skrb za sposobne, zadovoljne in motivirane kadre ter korektno sodelovanje s socialnimi partnerji;
- zasledovanje in sodelovanje pri uresničevanju politike in ciljev skupine HSE.

Vrednote

Zaposleni delujejo po vrednotah, s katerimi izpolnjujejo poslanstvo družbe in uresničujejo vizijo družbe:

- odgovornost,
- strokovnost,
- zanesljivost,
- varnost,
- pripadnost,
- odličnost.

Soške elektrarne Nova Gorica

2.5 PROIZVODNJA IN OBRATOVANJE

Družba proizvaja električno energijo v hidroelektrarnah nad 10 MW – velike HE, v hidroelektrarnah do 10 MW – male HE, v črpalni hidroelektrarni Avče in v manjši sončni elektrarni Hubelj. Poleg tega so hidroelektrarne na Soči in ČHE Avče vključene v izvajanje sistemskih storitev. V letu 2023 so hidroelektrarne skupaj s ČHE obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti ter zanesljivosti obratovanja.

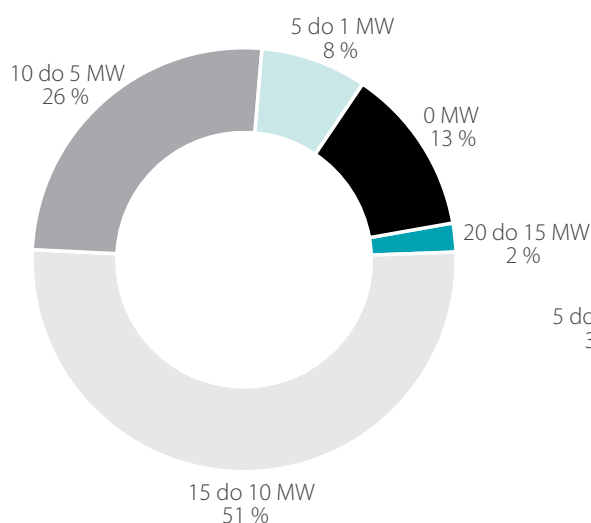
V letu 2023 je bila skupna proizvodnja hidroelektrarn 15 % nad načrtom, proizvodnja črpalne hidroelektrarne Avče pa je bila 8 % nad načrtom. Proizvodnja sončne elektrarne (SE) Hubelj v letu 2023 je bila 1 % pod načrtom.

Hidrološke razmere na reki Soči in njenem povodju so bile v letu 2023 nekoliko nad dolgoletnim povprečjem, z izjemo obdobja od februarja do junija, ko je bila hidrologija pod dolgoletnim povprečjem. Tudi v primerjavi z letom 2022 so bile hidrološke razmere veliko boljše, posledično je bila realizirana proizvodnja hidroelektrarn na Soči v letu 2023 za 45 % višja kot v letu 2022. Načrt proizvodnje hidroelektrarn na Soči je bil izdelan na osnovi 80-% verjetnosti nastopa hidrologije.

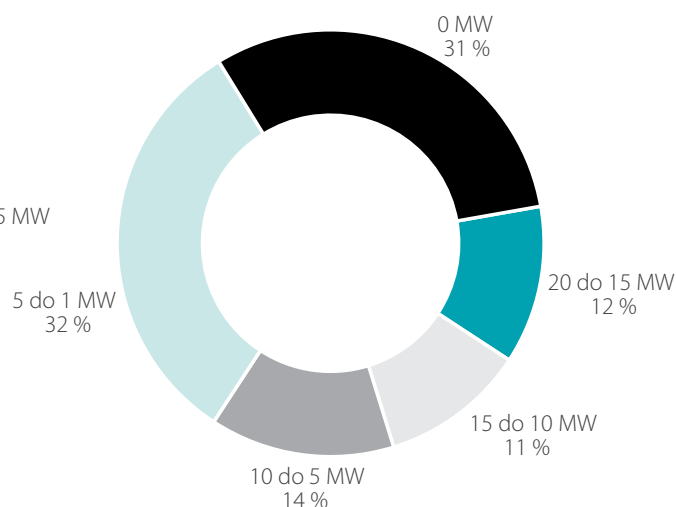
V ČHE Avče je bilo v letu 2023 opravljenih 2.615 ur v črpalnem režimu in 2.033 ur v generatorskem režimu obratovanja. Skupno število zagonov elektrarne je znašalo 1114, od tega 584 v generatorskem in 530 v črpalnem režimu obratovanja.

ČHE Avče je kot edina črpalna elektrarna v Sloveniji vključena v nudenje sistemskih storitev. Sekundarno regulacijo oziroma avtomatsko rezervo za povrnitev frekvence (aRPF) lahko agregat nudi v generatorskem in črpalnem režimu obratovanja. Spodnja grafa prikazujeta nudenje sekundarne regulacije za različne obsege regulacijske moči, ločeno za generatorski in črpalni režim. Kot je razvidno v spodnjih grafih, je bila ČHE vključena v nudenje sekundarne regulacije v črpalnem režimu skoraj celoten čas obratovanja, ker ko ČHE obratuje v črpalnem režimu je delež razpoložljive moči za sekundarno regulacijo v skupini HSE nižji. V generatorskem režimu je ta delež manjši.

Obseg nudenja aRPF v črpalnem režimu

Obseg nudenja aRPF v generatorskem režimu

Podatki o proizvodnih napravah

ELEKTRARNA	ZAČETEK OBRATOVANJA	ŠTEVILO AGREGATOV	INSTALIRANA MOČ (MVA)	MOČ NA PRAGU v (MW)
HE NAD 10 MW				
HE Doblar	1939	3	48,000	30,000
HE Doblar 2	2002	1	50,000	40,000
HE Plave	1940	2	22,860	15,000
HE Plave 2	2001	1	23,000	20,000
HE Solkan	1984	3	39,000	33,000
HE DO 10 MW				
HE Ajba 1	2008	1	0,312	0,200
HE Zadlaščica	1989	2	10,000	8,000
HE Hubelj	1931	2	3,930	2,600
HE Plužna	1931	1	2,150	1,720
HE Log	1931	1	2,000	1,600
HE Trebuša	1985	2	1,500	0,760
HE Cerkno	1984	1	0,750	0,436
HE Možnica	1911	2	0,648	0,530
HE Podmelec	1931	1	0,538	0,425
HE Marof	1932	2	0,580	0,440
HE Mesto	1909	1	0,280	0,200
HE Gradišče	1922	2	0,187	0,150
HE Knežke Ravne 1	1979	1	0,140	0,125
HE Pečnik	1983	1	0,165	0,095
HE Jelenk	1987	1	0,093	0,075
HE Mrzla Rupa	1989	1	0,810	0,648
HE Bača	1991	1	0,690	0,500
HE Knežke Ravne 2	1993	1	1,100	0,810
HE Tolmin	1995	1	0,207	0,109
HE Klavžarica	2005	1	0,415	0,303
HE Podselo	2007	1	0,170	0,135
HE Kneža	2018	1	1,000	0,850
Skupaj HE nad in do 10 MW		38	210,525	158,711
ČHE Avče	2010	1 (reverzibilni)	195,000	180,000 generirano 185,000 črpano
SE Hubelj	2020	/	0,070	0,060
Skupaj		39	405,595	338,771

Proizvodnja električne energije v kWh

Proizvodnja / kWh	2023	2022	IND 2023 / 2022
HE nad 10 MW	452.986.829	313.120.924	145
HE do 10 MW	81.522.792	47.312.672	172
Skupaj HE	534.509.621	360.433.596	148
ČHE Avče	300.104.390	251.235.351	119
SE Hubelj	78.928	85.926	92
Skupaj	834.692.939	611.754.873	136

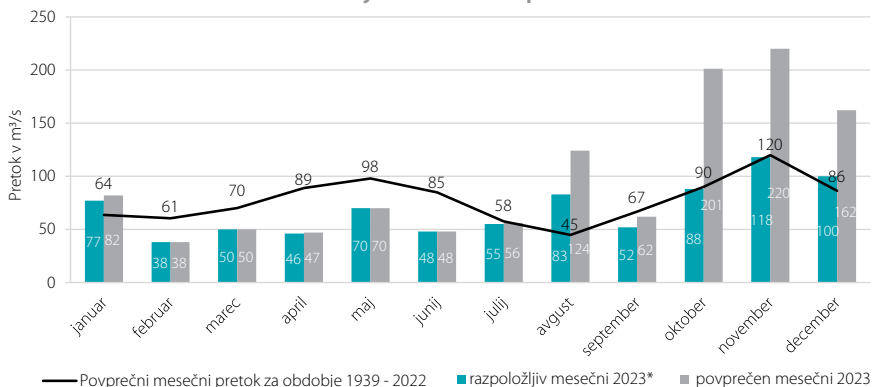
V grafu je prikazana primerjava povprečnih mesečnih pretokov reke Soče za obdobje januar–december 2023 ter dolgoletno povprečje za obdobje od 1939 do 2022.

Celotna proizvodnja EE v GWh v letu 2023 primerjalno z letom 2022

Najvišji zabeležen urni pretok reke Soče v letu 2023 je znašal 1927 m³/s, najnižji urni pa 22 m³/s., povprečni letni pretok pa je znašal 99 m³/s.

Primerjava mesečnih pretokov

Faktor razpoložljivosti

2023	HE nad 10 MW	ČHE Avče
januar	0,9989	0,9746
februar	0,9986	0,9999
marec	0,9990	0,9980
april	1,0000	0,9999
maj	1,0000	0,9999
junij	1,0000	0,9921
julij	0,9997	0,9975
avgust	0,9993	0,9977
september	0,9955	0,9979
oktober	0,9994	0,9999
november	0,9986	1,0000
december	1,0000	0,9999

Faktor razpoložljivosti je merilo, ki podaja realizirano vzdržljivost proizvodnih naprav v opazovanem obdobju.

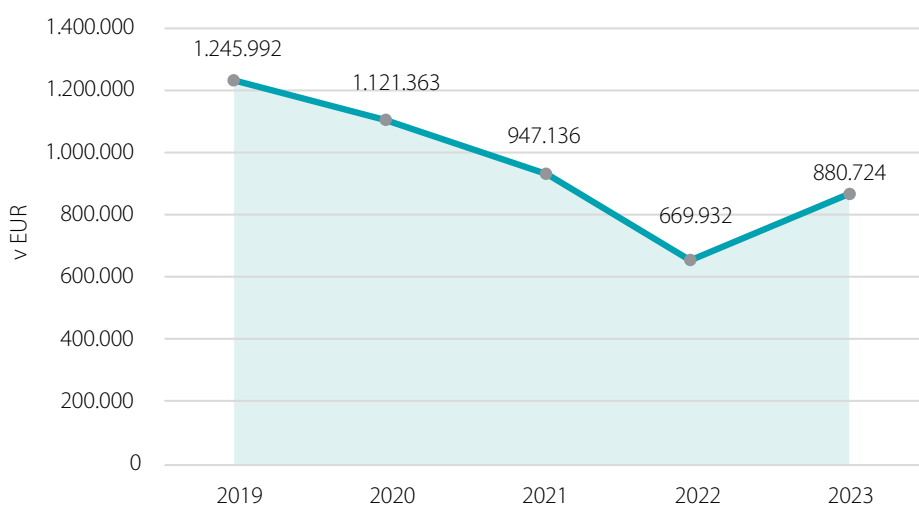
2.6 VZDRŽEVANJE

Uspešnost in učinkovitost izvajanja vzdrževanja se odraža v zagotavljanju visoke razpoložljivosti proizvodnih enot in s tem zanesljive proizvodnje električne energije. Vzdržujemo 11 hidro agregatov moči nad 10 MW s pripadajočimi postroji, od katerih je eden reverzibilen, 28 malih hidro agregatov moči pod 10 MW in eno sončno elektrarno. Vzdrževalne posege načrtujemo in izvajamo na podlagi navodil proizvajalcev, lastnih izkušenj, smernic stroke in spremljave stanja naprav. Dela izvajamo z lastnim kadrom in v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. Poleg vzdrževanja proizvodne opreme izvajamo tudi vzdrževanje preostalega premoženja družbe. Vzdrževanje akumulacijskih bazenov, gradbeno vzdrževanje objektov, vzdrževanje brežin, podvodna dela, vzdrževanje sistemov tehničnega opazovanja

pregrad, vzdrževanje požarnih naprav, servisne preglede, periodične preglede in preizkuse tlačnih naprav, vzdrževanje sistemov nujne in enosmerne lastne porabe ter vzdrževanje programske opreme izvajamo s pomočjo različnih zunanjih specializiranih in pooblaščenih izvajalcev.

V letu 2023 smo izvedli vse načrtovane revizije agregatov, stikališč, hidromehanske opreme in pomožnih tehnoloških sistemov v načrtovanem obsegu in v planiranih terminskih okvirih. Poleg načrtovanih oziroma rednih vzdrževalnih del smo izvedli tudi razna izredna dela z namenom ohranjanja zanesljivosti in varnosti proizvodnih naprav. Realizirali smo tudi zakonsko določene preglede naprav in sistemov.

Stroški vzdrževanja v EUR	2023	Struktura v %	2022	Struktura v %	2023 / 2022
Material za vzdrževanje osnovnih sredstev	58.190	7	54.016	8	108
Stroški vzdrževanja nepremičnin, naprav in opreme	705.136	80	514.654	77	137
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	117.398	13	101.262	15	116
SKUPAJ	880.724	100	669.932	100	131

2.7 TRŽNI POLOŽAJ

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2023

Gospodarska gibanja v Sloveniji in evrskem območju so v letu 2023 zaznamovali izzivi, povezani z visoko inflacijo, poslabševanjem izvozne konkurenčnosti ter negotovostjo v domačem in geopolitičnem okolju. Omenjeni dejavniki so vplivali na občutno zmanjšanje zunanje menjave in ohlajanje domače potrošnje.

V letu 2023 je bila inflacija 4,2 %. Letno inflacijo so najbolj zaznamovale višje cene hrane in brezalkoholnih pijač. Storitve so se v enem letu podražile za 6 %, blago pa za 3,3 %.

Tekoča gospodarska gibanja in slabši kratkoročni obeti so kazali na usihanje spodbudnih dejavnikov popandemičnega okrevanja. To potrjuje zlasti manjša potrošnja gospodinjstev v drugem in tretjem četrtletju, ki je sovpadala z ohlajanjem aktivnosti v storitvenih dejavnostih in trgovini. Podobna gibanja so vplivala tudi na gospodarsko aktivnost v glavnih trgovinskih partnericah Slovenije, kar se je ob poslabšani cenovni konkurenčnosti domačih izvoznikov odrazilo v padcu izvoznih naročil in izvoza. Kljub temu je prispevek neto menjave s tujino k rasti BDP med letom ostal pozitiven zaradi še večjega krčenja uvoza kot posledica šibkejšega povpraševanja gospodinjstev in zmanjševanja zalog. Na to so vplivali koriščenje preteklih nakopičenih zalog za izpolnjevanje trenutnih naročil, bolj ugodni ponudbeni dejavniki in povečana negotovost, ki se je odražala v bolj zadržanem poslovnem načrtovanju podjetij.

Ob nadaljevanju rasti zaposlenosti in upadanju brezposelnosti je ostala tesnost na trgu dela v Sloveniji visoka. Nadaljnja rast zaposlenosti je posledica pozitivnih gibanj v storitvah in gradbeništvu, medtem ko so predelovalne dejavnosti dosegale medletni padec števila delovno aktivnih. Ob visoki tesnosti trga dela, ki se kaže v pomanjkanju usposobljene delovne sile, je ostala medletna rast plač visoka, a nižja kot na začetku lanskega leta.

Javnofinančni podatki po denarnem toku so kazali na večji primanjkljaj v letu 2023 glede na predhodno leto. Med prihodki je bila najvišja rast prispevkov za socialno varnost, dohodnine in davkov na blago in storitve, kar je odraz za javne finance ugodnih razmer na trgu dela in visoke inflacije. K nekoliko višji rasti odhodkov

so prispevale zlasti subvencije, plače in investicije. Povečanje primanjkljaja je tudi posledica večjega obsega podpornih ukrepov za blaženje energetske draginje in poplavno obnovo.

Tržno okolje elektrogospodarstva

Slovenija je v letu 2023 proizvedla 10.286 GWh električne energije, kar je za 21 % več kot v letu 2022. Slovenija je v letu 2023 porabila 11.041 GWh električne energije, kar je za 9 % manj kot v letu 2022.

V letu 2023 je znašal izvoz električne energije 7.958 GWh, kar je za 30 % več kot leta 2022. V letu 2023 je znašal uvoz električne energije 9.114 GWh, kar je za 11 % manj kot leta 2022.

Prodaja in kupci

Družba SENG je v letu 2023 vso proizvedeno električno energijo na podlagi sklenjenih letnih pogodb prodala edinemu kupcu HSE. Družba SENG trži naslednje produkte:

- zakup moči in dobavo električne energije iz HE nad 10 MW;
- zakup moči in dobavo električne energije iz HE do 10 MW;
- zakup moči in dobavo električne energije iz ČHE Avče in
- zakup moči in dobavo električne energije iz SE Hubelj.

V letu 2023 je družba s prodajo električne energije realizirala 76,7 milijonov EUR prihodkov. Realizacija je za 18 % nižja od realizacije predhodnega leta, predvsem zaradi nižjih cen električne energije za ČHE Avče.

Nabava

Pri uresničevanju načrtovanih ciljev družbe je zagotavljanje pravočasne dobave kakovostnega blaga in storitev poglavitna vloga nabave, saj je na ta način omogočena nemotena proizvodnja električne energije in izvajanje novih investicij.

Pri postopkih nabave upoštevamo Zakon o javnem naročanju (ZJN-3). V sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami znotraj družbe si pri izvedbi javnih naročil, ob upoštevanju meril in zahtev v razpisni dokumentaciji, prizadevamo zagotoviti kakovostne in tehnično usposobljene izvajalce. Pri tem se upoštevajo ekonomsko konkurenčne ponudbe.

Z namenom doseganja ugodnejših pogojev nabave blaga in storitev ter optimizacije stroškov, kjer je to mogoče, SENG skupaj z ostalimi družbami skupine HSE sodeluje v postopkih skupnega javnega naročanja.

2.8 INVESTICIJE

V letu 2023 smo za investicijska vlaganja namenili 2,7 milijona EUR, kar je 43 % manj kot v letu 2022, saj je bila glavnina rekonstrukcije mHE Hubelj izvedena v preteklem letu.

Opis / v EUR	2023	Struktura v %	2022	Struktura v %
Vlaganje v zanesljivost proizvodnje	856.112	32	927.147	20
Rekonstrukcije	846.667	32	2.858.133	61
Ostalo	306.387	12	62.429	1
Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji	257.584	10	254.933	5
Korporativna varnost	244.051	9	174.500	4
Novogradnje	79.722	3	0	0
Vlaganja zaradi regulatornih zadev	52.613	2	322.880	7
Poslovno informacijski sistem	12.201	0	25.172	1
Razvojni projekti	0	0	40.125	1
SKUPAJ	2.655.337	100	4.665.320	100

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

V letu 2023 smo uspešno zaključili prvo celovito dvoletno **sanacijo betonov pregrade Podselo**, ki je že presegla 80-letno življenjsko dobo. Ta pomembna sanacija je obsegala prenovo betonov jezovne zgradbe ter obrežnih vrat, kar bo zagotovilo dolgoročno vzdržnost in varnost objekta.

Posodobitev sistema vodenja PCS7 v hidroelektrani Doblar 1 je povečala učinkovitost in zanesljivost obratovanja ter omogočila boljši nadzor nad procesi v elektrarni.

Investicija v **zaščito cevododa in vodovoda hidroelektrarne Zadlaščica**, ki smo jo začeli lani, je bila uspešno zaključena s pridobitvijo uporabnega dovoljenja. S tem smo izboljšali varnost in trajnost infrastrukture ter zagotovili nemoteno obratovanje elektrarne.

Tekom leta smo izvajali številna vzdrževalna dela in **remonte** naših elektrarn. Med drugim smo izvedli remont hladilnega sistema v HE Plave 2, kjer smo vgradili merilce pretoka, ter opravili remont generatorja 1 v HE Solkan. Te aktivnosti so ključne za zagotavljanje nemotenega delovanja in učinkovitosti naših elektrarn.

Zaključili smo tudi druga manjša vlaganja v investicijska vzdrževalna dela. Med drugim smo izvedli protihrupno

zaščito na iztokih mHE Zadlaščica, zamenjavo gumene vreče na mehkem jezcu mHE Marof, izvedli dobavo opreme in storitev na področju sistemov lokalnega vodenja ter izvedli posodobitve komunikacijskih sistemov naših elektrarn.

Pričeli smo s pomembnimi projekti za povečanje zanesljivosti proizvodnje, ki se bodo nadaljevali v prihodnjih letih. To vključuje posodobitev daljinskega vodenja malih hidroelektrarn, poenotenje strukture aplikativne programske opreme v nadrejenih regulatorjih ter nadgradnjo centra vodenja HSE/DEM/SENG.

Rekonstrukcije

V letu 2023 smo zaključili pred dvema letoma začeto **rekonstrukcijo male HE Hubelj**, ki je obsegala delno sanacijo dovodnega in prelivnega kanala, zamenjavo jeklenega tlačnega cevododa in hidromehanske opreme, zamenjavo generatorjev in elektro opreme ter obnovo turbin. V januarju smo pričeli s tovarniškim poskusnim obratovanjem. Tekom leta so bila izvedena zaključna dela in odpravljene pomanjkljivosti, ki so se pojavile med poskusnim obratovanjem. Septembra smo uspešno izvedli tehnični pregled objekta, novembra pa pridobili uporabno dovoljenje, kar predstavlja pomemben mejnik.

Druga pomembna investicija, **rekonstrukcija 110 kV stikališča HE Doblar**, v okviru katere se bo zamenjalo

dotrajano opremo s sodobnejšo, skladno z veljavnimi standardi na področju visokonapetostne opreme stikališč, se je nadaljevala v letu 2023 z izdelavo projektne, investicijske in razpisne dokumentacije. Avgusta smo uspešno pridobili gradbeno dovoljenje s strani Ministrstva za naravne vire in prostor.

Ostale investicije

Ostale investicije so se nanašale predvsem na vlaganja v obnovo voznega parka, v delovno opremo za nemoteno poslovanje družbe skladno s poslovnim načrtom družbe, vzpostavitev centralnega nadzornega sistema in električne polnilnice pred upravno stavbo družbe.

Vlaganja v ostala osnovna sredstva v proizvodnji

Nabavljena je bila merilna oprema z LIDAR sistemom za meritev vetrnega potenciala, izvedena posodobitev opreme sistema za registracijo delovnega časa in kontrolo pristopa ter sanacija intervencijske poti na levem bregu Soče v Solkanu.

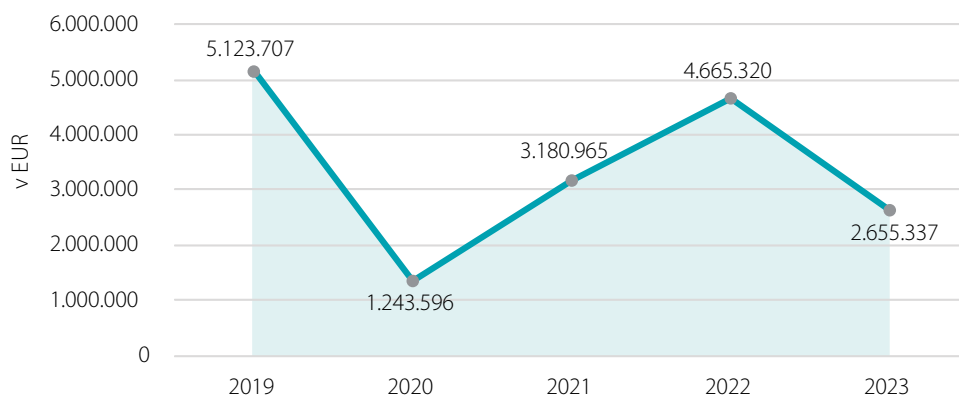
Novogradnje

V sklopu novogradenj se je za projekt SE Kanalski Vrh v letu 2023 izdelovala projektna in investicijska dokumentacija. Junija je Občinski svet občine Kanal ob Soči sprejel Občinski podroben prostorski načrt (OPPN), s katerim je SE Kanalski Vrh vnesena v prostorski dokument občine. Decembra je bila na UE Nova Gorica podana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo 1. faze sončne elektrarne.

Prav tako se je v letu 2023 izdelovala projektna in investicijska dokumentacija za izgradnjo SE Stara Gora.

Vlaganja zaradi regulatornih zahtev

V sklopu vlaganj zaradi regulatornih zahtev se je v letu 2023 nadaljevalo z investicijo v posodobitev tehničnega opazovanja pregrad HE na Soči in ČHE Avče.

2.9 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Poslovanje v letu 2023

Na poslovanje družbe SENG je v letu 2023 vplivala ugodna hidrologija na celotnem povodju reke Soče. V letu 2023 so elektrarne družbe SENG skupaj proizvedle 834.693 MWh električne energije (EE) in za 12 % presegle načrtovano proizvodnjo EE oziroma za 36 % proizvodnjo preteklega leta.

Kljub višji proizvodnji v letu 2023 je družba realizirala 77,8 milijonov EUR prihodkov, kar je za 17 % manj kot v predhodnem letu, in sicer zaradi nižje povprečne tržne cene EE proizvedene v ČHE Avče. Povprečna tržna cena za prodano EE proizvedeno v ČHE Avče je bila 2,8-krat nižja kot v predhodnem letu. Realizacija prihodkov od prodane EE iz hidroelektrarn in sončne elektrarne je v letu 2023 višja kot v letu 2022 zaradi višje proizvodnje EE in višjih prodajnih cen. Tržna cena za prodano EE iz teh elektrarn je bila za 1,3-krat višja kot v predhodnem letu.

Postavke / v EUR	2023	2022	IND 2023 / 2022
Poslovni prihodki	77.082.217	93.698.483	82
Finančni prihodki	739.005	118.818	622
SKUPAJ	77.821.222	93.817.301	83

Glavnino poslovnih prihodkov predstavljajo čisti prihodki od prodaje EE (76,7 milijonov EUR).

Prihodki EE / v EUR	2023	2022	IND 2023 / 2022
HE nad 10 MW	34.246.811	15.191.150	225
HE do 10 MW	4.598.508	4.423.735	104
Skupaj HE	38.845.320	19.614.885	198
ČHE Avče	37.837.842	73.784.439	51
- brez variabilnega dela ČHE Avče	9.049.050	9.055.650	100
SE Hubelj	12.663	8.601	147
Skupaj	76.695.825	93.407.925	82

Preostali delež prihodkov se nanaša na prihodke od prodaje storitev, prihodke od prodaje materiala, prihodke od najemnin, prevrednotovalne poslovne prihodke, prihodke od odškodnin in druge poslovne prihodke.

Finančni prihodki vključujejo obresti od danih posojil in depozitov ter prihodke iz dividend.

Pri poslovanju je družba ustvarila 53,3 milijonov EUR vseh odhodkov, ki so za 38 % nižji od odhodkov iz leta

2022, predvsem zaradi nižjega stroška EE, porabljene za črpanje vode v zgornji bazen ČHE Avče.

Postavke / v EUR	2023	2022	IND 2023 / 2022
Poslovni odhodki	53.262.873	85.895.126	62
Finančni odhodki	43.899	12.693	346
SKUPAJ	53.306.772	85.907.819	62

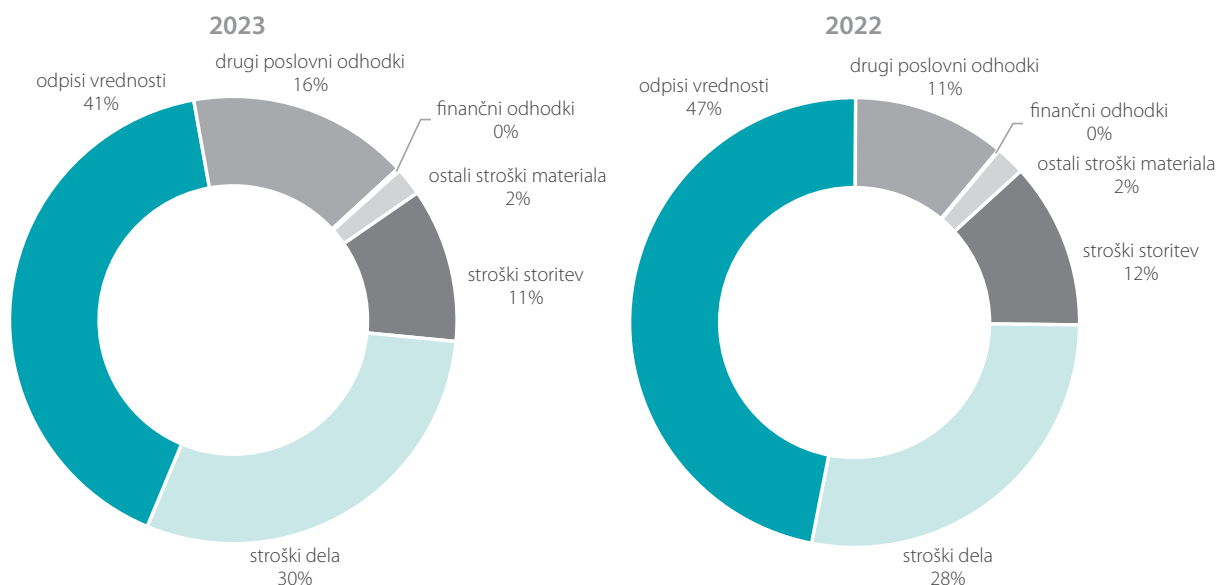
Visoke in volatilne cene EE v zadnjih treh letih so močno vplivale na strukturni delež le-te pri odhodkih poslovanja. V letu 2023 je delež znašal 55 %, v letu 2022

je znašal 75 %, v letu 2021 pa 59 %, medtem ko je v preteklosti znašal v povprečju okoli 30 %.

	2019	2020	2021	2022	2023
Delež v %	29	32	59	75	55

V nadaljevanju je prikazana struktura poslovnih odhodkov brez upoštevanja stroškov porabljene EE za črpanje vode v zgornji bazen ČHE Avče.

STRUKTURA ODHODKOV BREZ STROŠKA NAKUPA EE ZA ČHE AVČE

V strukturi poslovnih odhodkov tako predstavljajo največji delež odpisi vrednosti (41-% delež), sledijo stroški dela (30-% delež) ter drugi poslovni odhodki in stroški storitev in (16- oziroma 11-% delež).

Ustvarjen poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v vrednosti z 23,8 milijonov EUR je za 205 % višji kot v letu 2022, čisti dobiček v višini 19,9 milijonov EUR pa za 207 % predvsem zaradi višjih prihodkov od prodane EE iz HE.

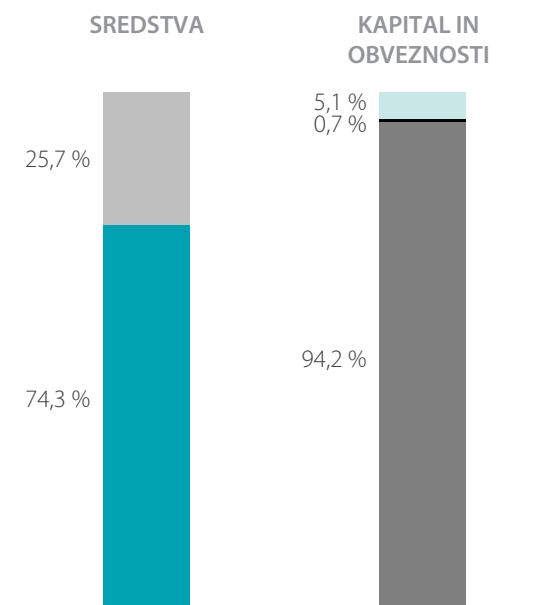
Sredstva družbe na dan 31. december 2023 v znesku 244,6 milijonov EUR so za 7 % višja v primerjavi s stanjem ob koncu predhodnega leta. Ne kratkoročna sredstva, ki v strukturi sredstev predstavljajo večino (74 %) in se nanašajo predvsem na nepremičnine, naprave in opremo. Kratkoročna sredstva na dan 31. december 2023 predstavljajo 26 % vseh sredstev

in so v primerjavi s predhodnim letom višja za 56 % zaradi višjih kratkoročnih finančnih terjatev in denarnih sredstev.

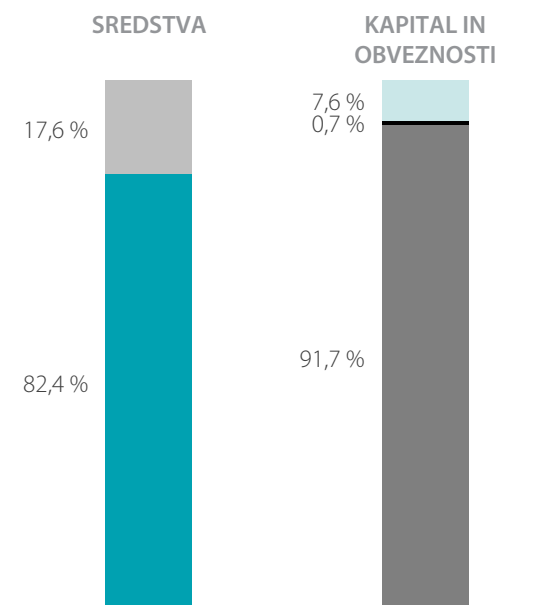
Kapital družbe v vrednosti 230,2 milijonov EUR predstavlja 94-% delež vseh virov sredstev družbe. Ne kratkoročne obveznosti so konec leta 2023 znašale 1,8 milijonov EUR in se nanašajo predvsem na rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine. Kratkoročne obveznosti v višini 12,5 milijonov EUR so v primerjavi s predhodnim letom nižje za 28 % predvsem zaradi nižjih poslovnih obveznosti do dobaviteljev zaradi nižjega stroška nakupa EE za ČHE Avče kot posledica nižjih tržnih cen.

STRUKTURA IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

NA DAN 31. 12. 2023

NA DAN 31. 12. 2022

SREDSTVA

- kratkoročna sredstva
- ne kratkoročna sredstva

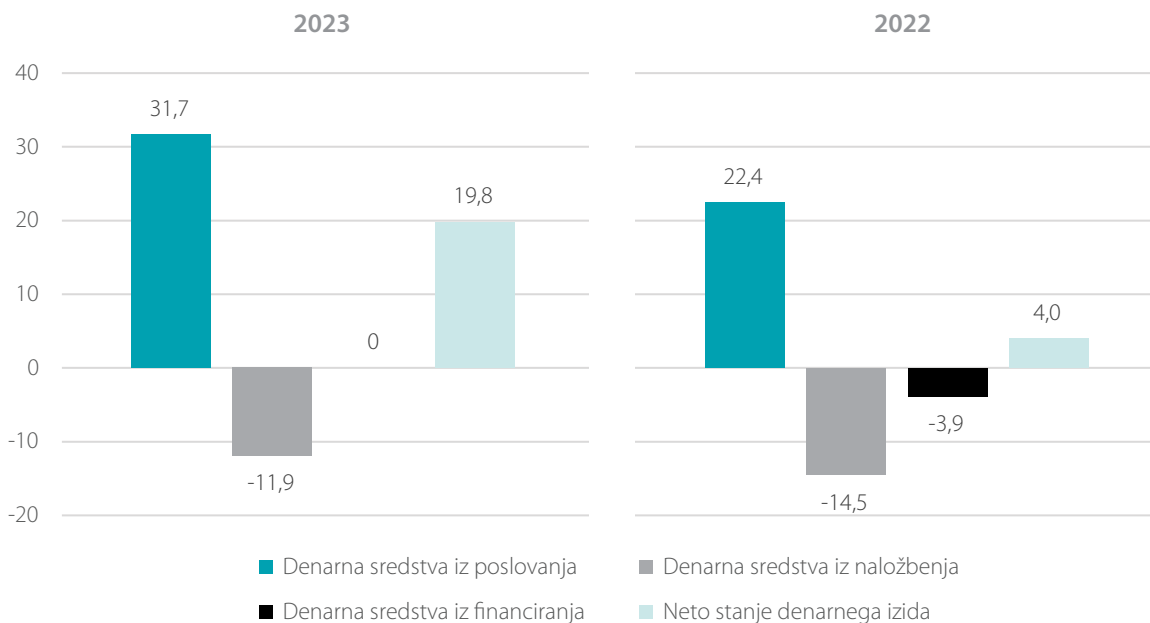
KAPITAL IN OBVEZNOSTI

- kapital
- ne kratkoročne obveznosti
- kratkoročne obveznosti

Iz strukture finančnega položaja je razvidno, da je družba kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z ustreznimi dolgoročnimi viri glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Z lastniškim kapitalom je financiranih 94 % vseh sredstev družbe.

Zagotavljanje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti sta med pomembnejšimi funkcijami družbe. Plačilno sposobnost družbe smo v letu 2023 zagotavljali z načrtovanjem in spremljanjem denarnih tokov ter usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti. Denarna sredstva družbe so bila na dan 31. december 2023 v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2022 višja za 19,8 milijonov EUR.

DENARNA SREDSTVA V MIO EUR

Kazalniki družbe

Kazalniki poslovanja in financiranja za leto 2023 kažejo na dobro finančno stanje družbe. Družba ni zadolžena in ima ugodno strukturo virov financiranja. Tekoče poslovanje je financirano le z lastnimi viri. Tuji viri so udeleženi le s 5,9 %. Družba ima visok delež kapitala, in sicer 94,1 %, kar predstavlja veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov. Družba je

svoja sredstva v višini 95 % financirala z nekratkoročnimi viri, 5 % pa s kratkoročnimi viri. Družba ima v celotnih sredstvih 71,2-% delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, vsa nekratkoročna sredstva pa konec leta 2023 predstavljajo 74,3 % celotnih sredstev družbe.

Postavka	2023	2022	IND 2023 / 2022
Stopnja lastniškosti financiranja	94,14	91,70	103
Stopnja dolgoročnosti financiranja	94,89	92,39	103
Stopnja osnovnosti financiranja	71,18	79,05	90
Stopnja dolgoročnosti investiranja	74,31	82,38	90

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev znaša 1,32, kar pomeni, da je družba z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Hitri koeficient znaša 3,92, kar pomeni, da je družba z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti. Pospešeni koeficient je znašal 4,99. Družba je v celoti pokrivala svoje

kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi), kratkoročnimi finančnimi naložbami in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami. Kratkoročni koeficient je znašal 5,02, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

Postavka	2023	2022	IND 2023 / 2022
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,32	1,16	114
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obv. (hitri koeficient)	3,92	1,10	356
Koeficient pospešene pokritost kratkoročnih obv. (pospešeni koeficient)	4,99	2,29	218
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obv. (kratkoročni koeficient)	5,02	2,31	217

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je 1,45, kar pomeni, da so poslovni prihodki večji kot poslovni odhodki. Kljub visoki dobičkonosnosti prihodkov so kazalci donosnosti nizki zaradi visoke kapitalske udeležbe v

poslovanju. Družba je ustvarila 9,1 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Donosnost sredstev znaša 8,4 %. Dodana vrednost na zaposlenega znaša 321.542 EUR.

Postavka	2023	2022	IND 2023 / 2022
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,45	1,09	133
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,091	0,031	292
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,084	0,029	290
Dodana vrednost / zaposlenega (v EUR / zaposl.)	321.542	190.110	169

2.10 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Družbe se pri svojem poslovanju soočajo z notranjimi in zunanji dejavniki in vplivi, ki povzročajo negotovost in jih lahko oddaljujejo od zastavljenih ciljev. Učinek te negotovosti glede na cilje družbe so tveganja, ki jih morajo ustrezno obvladovati in upravljati. Zavedanje tega dejstva privede do uveljavljanja načinov obvladovanja tveganj tako na ravni družbe kot na ravni posameznih organizacijskih enot. Poleg tveganj se v okolju pojavljajo tudi nove priložnosti. Tudi te mora družba skrbno preverjati, saj so z njimi povezana nova tveganja.

V družbi SENG stalno preverjamo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja s ciljem njihovega obvladovanja. Opredeljena tveganja so evidentirana v registru tveganj. Proces ocene tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE.

Tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi, razvrščamo v pet skupin:

- **Proizvodna/količinska tveganja**
(tveganje hidrologije, tveganje strojelomov, tveganja povezana z vodenjem proizvodnje);
- **Strateška in poslovna tveganja**
(tveganje poslovnega ugleda, regulatorno tveganje, investicijsko tveganje);
- **Operativna tveganja**
(tveganja informacijskega sistema, kadrovska tveganja, tveganje prevar in skladnosti poslovanja, tveganja na področju komuniciranja);
- **Varnostna tveganja**
(tveganje varovanja informacij, tveganja povezana z varstvom in zdravjem pri delu, tveganja varnosti in katastrof)
- **Tržna tveganja**
(cenovna tveganja)
- **Finančna tveganja**
(obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, kreditno tveganje).

Proizvodna/količinska tveganja

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju najbolj izpostavljena so proizvodna/količinska tveganja, do katerih prihaja zaradi razlike med napovedano in dejansko količino proizvedene električne energije. Dejavniki vpliva so lahko zunanji in notranji.

Zunanja tveganja so povezana predvsem z vremenom in hidrološkimi razmerami. Na to tveganje nimamo velikega vpliva, ker so razlogi za nastanek izven območja vplivnosti družbe. Za zmanjševanje tega tveganja se poslužujemo kratkoročnih in dolgoročnih javno dostopnih napovedi hidrologije agencij ter zgodovinskih podatkov o doseženih pretokih, ločeno za HE in mHE. Tveganje se s prerazporeditvijo kapacitet obvladuje v okviru skupine HSE. Obvladovanje na dolgi rok pa je možno z graditvijo akumulacijskih HE na porečju reke Soče.

Tveganje okvare proizvodnih naprav se kaže v izpadu prihodka zaradi neobratovanja v času odpravljanja posledic. Ključni dejavniki, ki vplivajo na povečanje tveganja so neredno, neprimerno oz. slabo vzdrževanje ključne opreme proizvodnih zmogljivosti, iztekanje življenjske dobe proizvodnih naprav, obraba strojnih delov ter okvare in nepredvideni dogodki. Tveganja obvladujemo na podlagi dolgoletnih izkušenj, znanj in rednega izobraževanja zaposlenih ter s spremljanjem stanja naprav, izvedbo rednih in izrednih vzdrževalnih del, izvedbo rekonstrukcij in obnov ter z zavarovanjem proizvodnih naprav za škodne dogodke. Na ključnih proizvodnih enotah imamo vzpostavljene sodobne monitoring sisteme, s katerimi redno spremljamo stanje ključnih komponent, kar nam omogoča hitro zaznavo mehanskih in električnih anomalij na opremi.

Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja, ki po izpostavljenosti sledijo proizvodnim/količinskim tveganjem so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih.

Najpomembnejša tveganja v okviru te skupine tveganj so **regulatorna tveganja**, ki izhajajo iz sprememb zakonodaje ali tržnih pravil na trgih električne energije, ki jih država prenaša na poslovne subjekte kot so novi/povišani davki, spremenjen Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje, ki predvideva plačevanje omrežnine tudi za CHE od 1. julija 2024 dalje, širitev dostopa do informacij javnega značaja, spremembe javnonaročniške zakonodaje ipd. Tveganje obvladujemo s spremljanjem sprememb zakonodaje in z nenehnim usposabljanjem, da se zagotovi pravilna uporaba predpisov.

Investicijska tveganja izhajajo iz nedoseganja načrtovanega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične, tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov, podražitve materialov in del ter težje dobavljivosti materialov. Tveganje se odraža na zvišanju stroškov investicij, izpadu prihodkov, stroških pogodbenih kazni in sankcij, nekonkurenčnosti, izgubi tržnega deleža ipd. Investicijsko tveganje vključuje tveganje ustrezne strategije odnosov oziroma komunikacije z investitorji (lastniki in posojilodajalci). Podlago za načrtovanje in izvedbo naložbenih projektov predstavljajo Poslovni načrt družbe ter investicijska in projektna dokumentacija za posamezno naložbo. Za pravočasno izvajanje načrtovanih naložb je pomembno, da so vse posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe pripravljene in odobrene pravočasno, kar se zagotovi s postopki in načinom priprave investicijskih projektov in vodenja projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo v vseh fazah projekta. Za izvedbo posameznih projektov so imenovani odgovorni nosilci, ki so zadolženi za pravočasno pripravo investicijske dokumentacije in izvedbo postopkov oddaje del. Potrebno je tudi pravočasno zagotavljanje finančnih virov.

Operativna tveganja

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. Ključni element obvladovanja teh tveganj je vzpostavitev učinkovitega sistema notranjih kontrol, pri čemer se osredotočamo predvsem na pravilnost in zanesljivost finančnega ter računovodskega poročanja, zagotavljanje skladnosti poslovanja z internimi in eksternimi splošnimi pravnimi akti ter učinkovitost in zanesljivost izvajanja poslovnih procesov.

Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **tveganju skladnosti poslovanja** z nacionalno zakonodajo, predpisi EU ter drugimi zavezami. Z namenom obvladovanja tveganja izvajamo aktivnosti stalnega izobraževanja, usposabljanja in seznanjanja zaposlenih, nadzore v obliki notranjih in zunanjih revizij.

Kadrovsko tveganje zajema tveganja povezana s procesi upokojevanja zaposlenih, fluktuacijo ključnih kadrov, bolniškimi odsotnostmi, zdravstvenimi omejitvami, visoko povprečno starostjo zaposlenih ter izgubo intelektualnega kapitala. Obvladujemo jih s strategijami in pristopi kot so spodbujanje stalnega izobraževanja zaposlenih, pridobivanje novih znanj in veščin, prenos znanja znotraj organizacije, timsko delo, spodbujanje samoiniciativnosti, ustvarjalnosti

in inovativnosti. Prizadevamo si tudi gojiti pozitivne medsebojne odnose med zaposlenimi ter razvijati visoko učinkovito organizacijsko kulturo. Fluktuacijo poskušamo zmanjšati z učinkovitim vodenjem in komunikacijo z in med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motivacijo ter zagotavljanjem spodbudnih delovnih pogojev in okolja, ki spodbuja produktivnost in angažiranost zaposlenih. S temi pristopi bolje obvladujemo kadrovska tveganja ter zagotavljamo stabilnost in trajnostno uspešnost svojega kadrovskega potenciala.

Informacijska tveganja zajemajo tveganja na raznovrstnih področjih poslovanja, od varovanja poslovnega in tehničnega podatkovnega omrežja, računalniške infrastrukture, informacijskih storitev, aplikacij in podatkovnih zbirk, varnostnega preverjanja, preprečevanja nepooblaščenih dostopov in računalniških vdorov, revizije informacijskih storitev, načrtovanja neprekinjenega poslovanja do digitalne forenzike in postopkov za preprečevanje kršitve pravic intelektualne lastnine ter zlorabe informacijskih sredstev.

Celostno gledano so vsa prepoznana informacijska tveganja povezana v enovit sistem, ki ima za skupni cilj zagotavljanje visoke razpoložljivosti poenotenih informacijskih storitev. Tveganje nerazpoložljivosti informacijske storitve kot npr. sistema vodenja v centru vodenja ima običajno za posledico več negativnih učinkov in predstavlja eno izmed pomembnejših informacijskih tveganj. Pomembno je zavedanje o potrebi po informacijski varnosti, etičnosti in spoštovanju pravic intelektualne lastnine s strani vseh zaposlenih v družbi. Odgovorna uporaba informacijskih storitev in ustrezen odnos do intelektualne lastnine in premoženja družbe pomembno prispevajo k majhni verjetnosti pojava odškodninskega in kazenskega tveganja. S poenotenjem procesov informacijskih tehnologij in krepitevjo vloge službe za informacijsko varnost smo zagotovili poenoteno obvladovanje informacijskih tveganj na nivoju skupine HSE.

Okoljska tveganja so tveganja povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki oziroma vplivi, ki obsegajo spremembo vodnega režima in vpliv le tega na bližnji ekosistem. Okoljska tveganja so povezana s tveganji pri delovanju procesov, s tveganji v okoljskih kazni in izrednimi razmerami (požari, poplave, ...) ter tveganja povezana z negativnim javnim mnenjem na področju varstva okolja.

Varnostna tveganja

Varnostna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja varovanja informacij, premoženja, varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti ter nepredvidljivih eksternih dogodkov, ki lahko imajo izjemen vpliv na poslovanje družb.

Tveganja varovanja stvarnega premoženja obsegajo tveganja vezana na neavtorizirane dostope, odtujitev ali uničenje intelektualne lastnine, energetskih objektov ali drugih pomembnih informacij s strani raznih deležnikov. Tveganje je obvladovano z vzpostavitvijo in redno nadgradnjo ustreznih preventivnih ukrepov in sistemov za pravočasno zaznavanje in obvladovanje varnostnih dejavnikov v okolju poslovanja (sistemi tehničnega varovanja kot so videonadzor, kontrola pristopa, protivlomno varovanje). Informacijska tveganja zmanjšujemo z ukrepi varovanja podatkov, to je avtorizacijo dostopanja do podatkov in ukrepi za varovanje pred kibernetiskimi vdori v IT&OT sisteme.

Z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastanka negativnih psihofizičnih stanj zaposlenih v zvezi z delom obvladujemo tudi **tveganje varnosti in zdravja pri delu**. V družbi skrbimo za skladnost poslovanja na področju usposobljenosti zaposlenih, zdravstvenih pregledov in zdravstvene sposobnosti za delo, urejeno in varno delovno okolje ter ustrezno požarno varnost.

Z izvajanjem poslovnih procesov v odnosu do notranjega in zunanjega okolja družbe so povezana tudi tveganja izrednih dogodkov, naravnih nesreč in katastrof. Tudi ta tveganja obvladujemo ukrepi iz sprejetih navodil oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

Tržna tveganja

Ključno **cenovno tveganje** izhaja iz nihanja tržnih cen električne energije, ki vplivajo na prihodke in stroške od prodaje in nabave električne energije.

Družba SENG ne nastopa neposredno na trgu električne energije, vso proizvedeno električno energijo proda obvladujoči družbi HSE na osnovi sklenjenih letnih pogodb za zakup moči in dobavo električne energije. Od obvladujoče družbe tudi kupi električno energijo potrebno za obratovanje ČHE Avče v črpalnem režimu.

Prodajne cene na enoto mere za električno energijo proizvedeno v hidroelektrarnah in sončni elektrarni so fiksne za celotno obdobje.

Nabavna cena električne energije za obratovanje ČHE Avče v črpalnem režimu je odvisna od cen trgovanja na regionalni energetski borzi BSP South Pool za borzni trg Slovenije. Nihanje teh cen in s tem stroškov nakupa družba obvladuje tako, da jih v celoti prenese preko prodajne cene električne energije proizvedene v ČHE Avče na kupca.

Družba ocenjuje, da ustrezno obvladuje tveganje ter ni izpostavljena cenovnemu tveganju.

Finančna tveganja

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje, da družba ne bi bila sposobna poravnati svojih kratkoročnih obveznosti, kar je lahko posledica različnih plačilnih rokov na strani nakupa in prodaje. Likvidnostna tveganja družbe obvladujemo z rednim natančnim načrtovanjem denarnega toka na dnevni, mesečni in letni ravni, preverjanjem pogodbenih partnerjev in njihove plačilne sposobnosti ter s skrbnim in varnim plasmajem prostih denarnih sredstev. S temi aktivnostmi obvladujemo tudi **tveganje insolventnosti**, opredeljeno kot tveganje, da dolžnik v daljšem časovnem obdobju ni sposoben poravnati vseh svojih obveznosti, ki so zapadle v tem obdobju (trajnejša nelikvidnost) ali, da postane dolgoročno plačilno nesposoben. Družba mora zagotavljati tudi zadostno razpoložljivost dolgoročnih virov financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je izpostavljena pri njihovem opravljanju.

Kreditno tveganje predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe.

Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo. Sklenjena je letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev. Ostali kupci in poslovni partnerji so večinoma znani in imajo glede tega ugodno boniteto.

Obrestnemu tveganju družba ni izpostavljena.

V družbi ocenjujemo, da so vsa tveganja ustrezno obvladovana.

Podrobnejše informacije o izpostavljenosti posameznemu finančnemu tveganju in razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti so opredeljena v računovodskem delu poročila v poglavju 4.5.6.

2.11 KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

V družbi SENG se zavedamo, da je redna dvosmerna komunikacija s ključnimi javnostmi nujna, saj le tako dosegamo zaupanje svojih deležnikov, zaposlenih in lastnikov. Odnosov z javnostmi namreč ne razumemo zgolj kot obveščanje, informiranje in komuniciranje po potrebi, ampak z njimi gradimo ugled, ki temelji na zaupanju, strokovnosti in integriteti.

Aktivnosti odnosov z javnostmi so vključene v strategijo družbe, ki je izrazito razvojno naravnana in skladno s strategijo matične družbe HSE ter vseh družb skupine HSE usmerjena v podporo zelenemu prehodu. Dejavnosti na področju komuniciranja so v letu 2023 v veliki meri narekovale strateške delavnice skupine HSE, v okviru katerih je delovala tudi podporna skupina za komuniciranje. Komuniciranje družbe SENG se osredotoča na:

- zvišanje pozitivne prepoznavnosti in ugleda družb skupine HSE,
- boljše poznavanje projektov,
- višanje podpore zelenemu prehodu in
- ustrezno obveščenost vseh ključnih deležnikov o strateških aktivnostih.

Veliko energije in skrbno načrtovanega komuniciranja namenjamo krepitvi ozaveščanja javnosti o nujnosti »zelenega prehoda« in sprejemanju projektov, ki letega podpirajo. Družba SENG svoj proizvodni portfelj širi tudi na področje izrabe sončne energije. Julija smo na delovnem obisku gostili ministra za okolje, podnebje in energijo mag. Bojana Kumra. Predstavili smo mu projekte in strateške cilje, ki jih imamo na področju pridobivanja električne energije iz obnovljivih virov ter načrtovano medsektorsko sodelovanje z Družbo za avtoceste Republike Slovenije (DARS) pri izgradnji sončnih elektrarn v Primorski in Obalno-kraški regiji.

Pri komuniciranju z zunanjimi javnostmi v družbi SENG sledimo načelom poslovne etike in odgovornega ter transparentnega komuniciranja. Pri tem si prizadevamo za profesionalen in strokoven pristop do vseh deležnikov. Na novinarska vprašanja odgovarjamo strokovno in ažurno, skladno s Komunikacijsko strategijo skupine HSE in s Komunikacijskim pravilnikom skupine HSE.

V družbi SENG skrbno načrtujemo tudi notranje komuniciranje, zavedamo se, da je interna komunikacija pomemben tvorec odličnosti podjetja. Sodelavke in sodelavci so glavni ambasadorji podjetja. Prav vsak zaposlen je namreč glasnik podjetja, v katerem dela. Videnje vrednot, strategije in kulture podjetja sporoča družini, prijateljem in znancem. Prizadevamo si, da bi bila podoba, ki jo zaposleni predstavljajo zunanjemu svetu, čim bolj skladna z identiteto, ki jo podjetje sporoča zunanjemu okolju.

Skrb za dobro obveščene zaposlene je vtkana v naše poslovne in delovne procese ter jo dojemamo kot eno ključnih vrednot in osnovo za vzpostavitev kakovostnih odnosov med zaposlenimi. Zaposleni lahko novice o podjetju spremljajo na internem portalu Soča, prek spletne strani www.seng.si, pomembnejša obvestila pa preko e-pošte. Kakovostne odnose med zaposlenimi ustvarjamo tudi z organizacijo raznih srečanj, »team building« dogodkov, delavnic in predavanj. Del srečanj zaposlenih poteka v organizaciji športnega društva, sindikatov in sveta delavcev.

O dogajanju v matični družbi HSE in v družbah skupine HSE so zaposleni obveščeni prek objav na Soča Portalu ali na spletnem mestu www.seng.si, odvisno od vsebine posameznih sporočil. Revija slovenskega elektro gospodarstva Naš stik pa zaposlenim prinaša vpogled v širše dogajanje v slovenskem elektro gospodarstvu, pri omenjeni reviji sodelujemo v uredniškem odboru.

2.12 RAZISKAVE IN RAZVOJ

Zanesljivo obratovanje elektrarn družbe SENG se zagotavlja s posodabljanjem tehnologij in novimi razvojnimi projekti. Razvojne aktivnosti so že v preteklosti narekovale ritem razvoja družbe. Na področju razvoja pomembno mesto zavzemajo večanje proizvodnje EE iz obnovljivih virov energije (OVE) in iskanje kompatibilnosti z zahtevami NATURE 2000, zavarovanih območji ter drugimi zakonodajnimi smernicami z našimi razvojnimi projekti. Na podlagi sprejetih evropskih zavez Slovenije glede zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov, ob izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije (URE) in povečanja deleža OVE, družba veliko pozornost posveča razvoju projektov, ki prispevajo k doseganju teh ciljev ob čim večjem izkoriščanju lastnega strokovnega potenciala. Vsi razvojni projekti družbe SENG so v skladu s strateškimi smernicami skupine HSE.

V načrtu razvoja družbe so novi razvojni projekti v smeri povečanja zmogljivosti, podaljšanja življenjske dobe in obnove starejših elektrarn na reki Soči in pritokih. V letu 2023 so se raziskovale možnosti doinštalacij obstoječih objektov, idejne študije za postavitve novih hranilnikov in strokovne podlage za rekonstrukcije starejših HE, npr. male HE Mrzla Rupa ter za postopno obnovo HE Solkan.

Družba raziskuje tudi možnosti za izgradnjo novih objektov za proizvodnjo EE iz OVE. Vodilo pri načrtovanju in gradnji novih objektov je spoštovanje pogojev, ki jih predpisujeta prostor in okolje ter večnamenska raba. Prizadevanja za večnamenskost elektroenergetskih objektov prinašajo koristi in pozitivno naravnost širše družbene skupnosti do načrtovanih projektov.

Za povečanje proizvodnih kapacitet na področju OVE so potekale številne aktivnosti za evidentiranje potencialnih lokacij za postavitve vetrnih in sončnih elektrarn. Območje severne in južne Primorske je zaradi sončne lege in ugodnega vetrnega potenciala primerno za postavitve tako sončnih, kot tudi vetrnih elektrarn. V prizadevanjih za postavitve sončne elektrarne na Kanalskem Vrhu se je intenzivno izvajalo številne aktivnosti - izdelava projektne in investicijske dokumentacije ter prostorske dokumentacije za spremembo in dopolnitev prostorskega načrta, ki je bil sprejet julija 2023. Identificiralo se je nove lokacije

za nadaljnjo preučevanje možnosti postavitve sončnih elektrarn, predvsem na območju državnih prostorskih načrtov za avtoceste, degradiranih območjih, opušenih kamnolomih, komunalnih deponijah in slabih kmetijskih površinah na območju celotne Primorske.

Na podlagi ocene izvedljivosti izgradnje vetrnih elektrarn na območju Primorske, ki jo je izdelal EIMV, se je v letu 2023 nadaljevalo z izvedbo meritev vetrnega potenciala na eni lokaciji. Nadaljevalo se je sodelovanje z družbo HESS za izgradnjo HE na spodnji Savi, ki bo trajalo do konca izgradnje celotne verige. V družbi stalno raziskujemo možnosti za sodelovanje v projektih, ki so financirane iz slovenskih in drugih mednarodnih inštitucij.

Družba SENG s svojim širokim znanjem in izkušnjami na vseh stopnjah razvojnega in investicijskega procesa pri izvajanju rekonstrukcij in novogradenj HE, mHE in OVE zagotavlja vodenje projektov na racionalen in učinkovit način.

Na področju načrtovanja in izvedbe projektov smo v skupini HSE družba z velikim številom tovrstnih realiziranih projektov in izkušenj. V procesu priprave projektov smo strokovno usposobljeni za naslednje storitve:

- analiza potencialnih lokacij mHE,
- pridobivanje dovoljenj za poseg v prostor in gradnjo ter odkupe zemljišč,
- priprava potrebne dokumentacije,
- nadzor in inženiring med gradnjo,
- projektni management,
- terminsko in finančno načrtovanje,
- vzdrževanje in posodabljanje.

2.13 NAČRTI ZA PRIHODNOST

V družbi SENG bomo tudi v bodoče zasledovali zastavljene cilje na področju obratovanja, poslovanja, vzdrževanja in pri izvajanju razvojnih projektov.

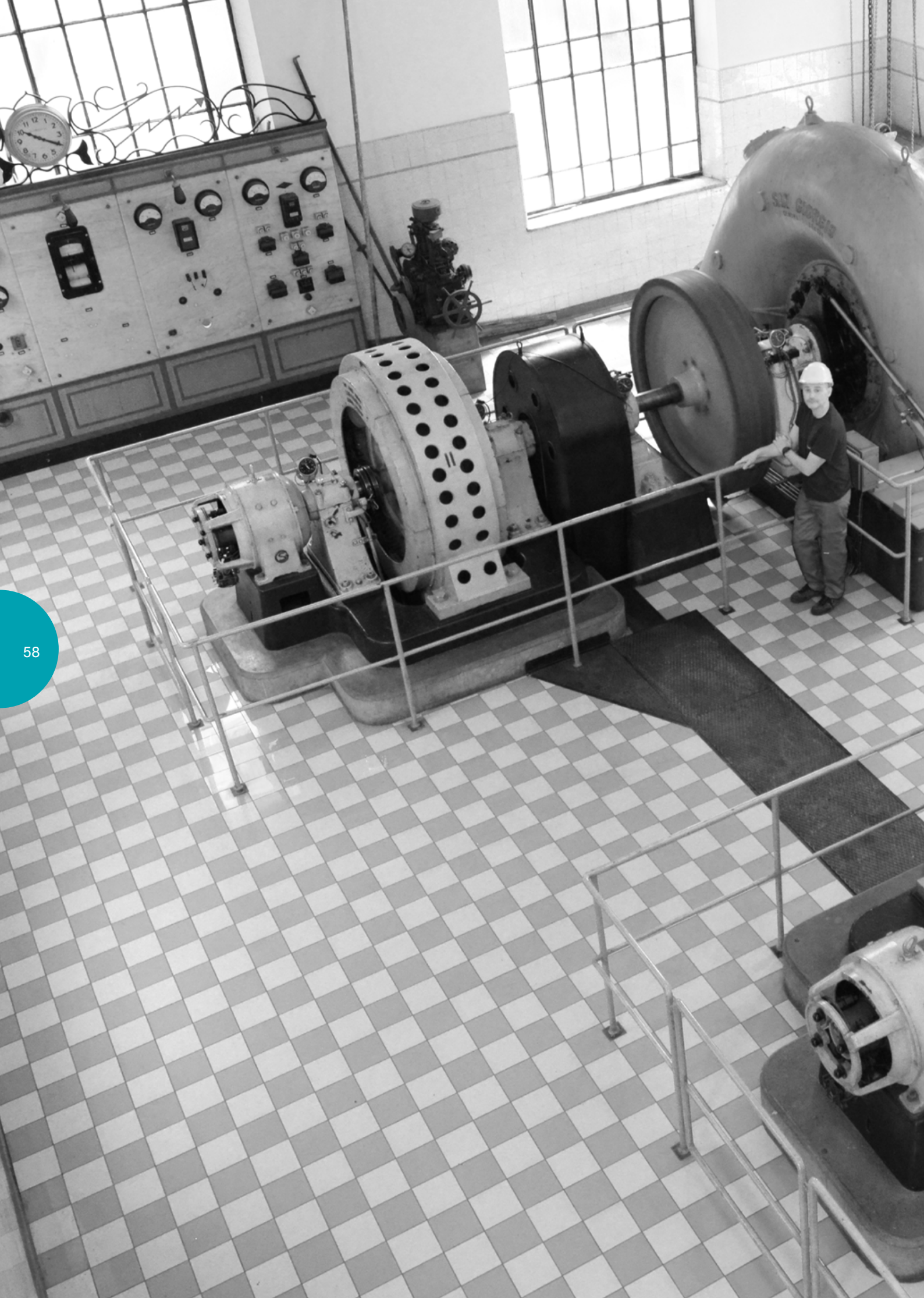
Varna, kakovostna in zanesljiva proizvodnja EE iz OVE – Svoj proizvodni portfelj želimo še nadgraditi in razširiti tudi na druge obnovljive vire. Poleg izrabe energije vode, je v strateških načrtih družbe SENG predvidena tudi izraba energije sonca in vetra.

Vzdrževanje naprav in objektov – Redno in kakovostno vzdrževanje naprav in objektov zagotavlja visok faktor razpoložljivosti ter podaljšanje življenjske dobe naprav in objektov.

Zagotavljanje ekonomske in kadrovske učinkovitosti – V družbi SENG skrbimo za usposobljene in motivirane zaposlene, ohranjamo dialog s socialnimi partnerji, obvladujemo sisteme kakovosti in skrbno upravljamo z ugledom družbe. V okviru delovanja se povezujemo z ostalimi družbami skupine HSE in iščemo sinergije ter najboljše možne prakse na različnih področjih.

Varnost obratovanja in poslovanja – Pri zagotavljanju varnega obratovanja in stroškovno učinkovitega poslovanja svoje aktivnosti usmerjamo v ohranjanje okolja, zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu vseh zaposlenih ter arstva pred naravnimi nesrečami.

3 TRAJNOSTNO POROČILO

3.1 IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

To področje ureja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki v 1. odstavku 70.c člena določa, da so k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezane velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500. Zavezanci so tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je večje od 500.

Odvisne družbe ureja 6. odstavek istega člena: »Odvisni družbi, ki je vključena v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe ali ločeno poročilo te obvladujoče ali druge družbe, ni treba izpolniti obveznosti iz prvega odstavka tega člena.«

Skladno z Uredbo o EU taksonomiji (EU) 2020/852, o vzpostavitvi okvira za vzpodbujanje trajnostnih naložb, je družba SENG v poročanje vključena na konsolidirani ravni skupine HSE. Konsolidirane izkaze pripravlja družba HSE d. o. o. iz Ljubljane, Koprška ulica 92.

Nova Gorica, 10. maj 2024

Mitja Gorjan,
generalni direktor SENG

Doseganje ciljev na področju sistema vodenja in ravnanja z okoljem

Sistem vodenja izvajamo kot sistem učinkovitega vodenja družbe za uresničevanje poslanstva, vizije in strateških ciljev družbe. Posebno skrb posvečamo vidikom kakovosti, ravnanja z okoljem, varstva in zdravja pri delu ter informacijske varnosti. Sistem vodenja je vzpostavljen in vzdrževan v skladu z zahtevami mednarodno priznanih standardov ISO 9001 za sisteme vodenja kakovosti, ISO 14001 za sisteme ravnanja z okoljem, ISO 45001 za sisteme varstva in zdravja pri delu, ISO 27001 za sisteme upravljanja informacijske varnosti in ISO5501 za sisteme obvladovanja premoženja.

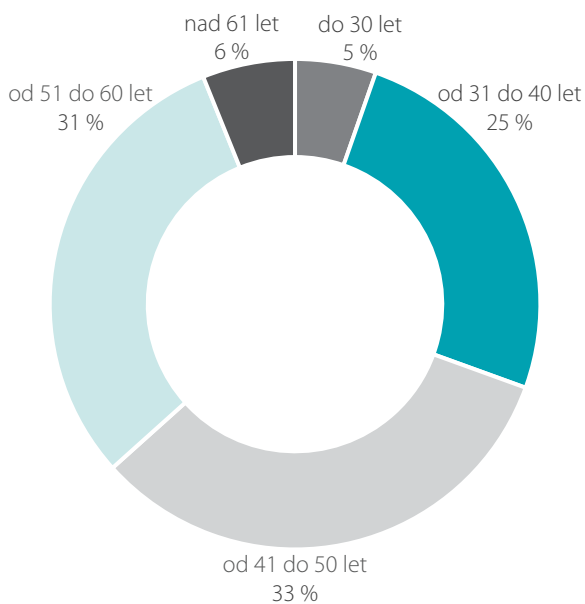
Z letnimi notranjimi presojami preverjamo in izboljšujemo delovanje poslovnih procesov. Proces izboljšav dodatno spodbujamo z razvijanjem kulture inovativnosti in nagrajevanjem le-te. Skladnost in stalno izboljševanje poslovanja družbe izkazujemo tudi navzven z rednimi letnimi zunanji presojami.

ISO 9001:2015 za sisteme kakovosti	✓
ISO 45001:2018 za sisteme varstva pri delu	✓
ISO 14001:2015 za sisteme ravnanja z okoljem	✓
ISO 55001:2014 za sisteme obvladovanja premoženja	✓
ISO/IEC 27001:2013 za sisteme upravljanja informacijske varnosti	✓

3.2 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Zaposleni so naš največji kapital

V družbi SENG je bilo ob koncu leta 2023 131 zaposlenih, od tega 129 za nedoločen in 2 za določen čas. V primerjavi s predhodnim letom se je število zaposlenih povečalo za 6. Po spolni strukturi z 80 % vseh zaposlenih prevladujejo moški.

Določen / nedoločen čas	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Določen čas	2	1
Nedoločen čas	129	124
SKUPAJ	131	125
Brez pripravnikov	130	125
Pripravniki	1	0
SKUPAJ	131	125

Podatki o zaposlenih	2023	2022
Število zaposlenih 31.12	131	125
Povprečno število zaposlenih	128	124,4
Povprečna starost 31.12	46,3	47
Delež zaposlenih moških	80 %	79 %
Delež zaposlenih žensk	20 %	21 %
Zaposleni za nedoločen čas	129	124
Zaposleni za določen čas	2	1
Zaposleni za polni delovni čas	128	121
Zaposleni za krajši delovni čas	3	4
Zaposleni, ki so koristili starševski dopust	4	6
Število zaposlenih invalidov	4	7

Izobrazbena struktura

V družbi ima 72 zaposlenih oziroma skoraj 55 % vseh zaposlenih najmanj višješolsko izobrazbo. Osem zaposlenih ima znanstveni magisterij ali doktorat znanosti. 32-% delež predstavljajo zaposleni s 5. stopnjo izobrazbe, 10-% delež pa zaposleni s 4. stopnjo izobrazbe. Približno 3-% delež zaposlenih ima manj kot 4. stopnjo izobrazbe.

Stopnja strokovne izobrazbe	31. 12. 2023	31. 12. 2022
8/2	1	1
8/1	7	7
7	21	19
6/2	22	22
6/1	21	19
5	42	39
4	13	15
3	1	1
2	3	2
1	0	0
SKUPAJ	131	125

Fluktuacija in absentizem

Fluktuacija kadra zaradi rednih odpovedih delovnega razmerja se v primerjavi s predhodnim letom ni pomembno spremenila.

Visoka povprečna starost zaposlenih je hkrati priložnost za zaposlovanje mlajših kadrov. Povprečna starost zaposlenih namreč znaša 46,3 let, kar se odraža v rasti absentizma, ki znaša 5 % na letni ravni. Največji delež med odsotnostmi v breme delodajalca zavzemajo bolezni, ki predstavljajo 61-% delež med vsemi odsotnostmi. Tovrstna odsotnost se je v primerjavi z letom 2022 nekoliko znižala.

Prihodi in odhodi zaposlenih po spolu 2023	Prihodi	Odhodi
Moški	9	3
Ženske	1	1
Skupaj	10	4

Leto/delovne ure	2023	2022
Bolezni v breme družbe	8.520	8.640
Bolezni v breme ZZS	5.412	8.516
Skupaj	13.932	17.156

Zaposlovanje invalidov

V družbi SENG so bili konec leta 2023 zaposleni štirje sodelavci s statusom invalida, kar znaša 3 % zaposlenih.

Izobraževanje in razvoj

Razvoj znanj in kompetenc zaposlenih v družbi SENG zagotavljamo s stalnim izobraževanjem, usposabljanjem in kontinuiranim prenosom znanja med generacijami zaposlenih. Velik pomen namenjamo izobraževanju na vseh ravneh in področjih delovanja in poslovanja. S premišljenim in načrtovanim izobraževanjem ter usposabljanjem izboljšujemo kompetence, produktivnost, ustvarjalnost in inovativnost zaposlenih. Izmenjava in prenos znanj ter veščin znotraj kolektiva poteka preko formalnih in neformalnih oblik usposabljanj. Najpogostejša oblika prenosa znanja je mentorstvo novim sodelavcem. Tudi dijakom in študentom, ki pri nas opravljajo obvezni praktični del učnega programa, s pomočjo mentorjev omogočamo, da поблиže spoznavajo delovne procese v družbi.

Aktivno se vključujemo v projekte, ki so namenjeni razvoju strokovnih in osebnih kompetenc zaposlenih. V letu 2023 smo sodelovali pri projektu SPIN. Izobraževanja v okviru projekta so obsegala široko paleto različnih znanj kot tudi učenje t. i. mehkih veščin, kot so znanja tujih jezikov, delavnice na temo organizacije časa, razvoja vodstvenih kompetenc ... Čez leto so potekala tudi druga izobraževanja. Sodelavci so se udeleževali strokovnih konferenc, posvetovanj, srečanj in delavnic. Skupaj je bilo v letu 2023 opravljenih 3.382 ur različnih izobraževanj oziroma 26 ur na zaposlenega.

Ure izobraževanja	2023	2022
Število ur izobraževanja	3.382	3.690
Ure izobraževanja na zaposlenega	26	30

Štipendiranje

Politika štipendiranja družbe SENG je usmerjena predvsem v štipendiranje dijakov, ki se odločijo za študij elektrotehnike in strojništva. Na ta način poskušamo zagotavljati kadre, ki jih družba pri svojem nadaljnjem razvoju potrebuje. Opažamo namreč, da je na trgu delovne sile deficit tehničnega kadra. V letu 2023 smo štipendirali pet dijakov na V. stopnji izobraževanja - elektrotehnika in strojništvo in eno študentko na magistrskem študiju elektrotehnike. Za to smo namenili 12.123 EUR.

Skrb za zaposlene

Zaposleni v podjetju so neprecenljiv vir znanja in izkušenj, zato nas odgovornost do njih zavezuje k zagotavljanju pogojev, ki omogočajo delo v varnem in spodbudnem delovnem okolju. Skladno s strateškimi usmeritvami družbe je v okviru upravljanja s človeškimi viri ključni cilj družbe skrbeti za ustrezno izobraževanje, ki nudi možnosti razvoja kompetenc in kariere ter omogoča širši osebnostni razvoj zaposlenih. Zavedamo se, da je tako visoka strokovna usposobljenost kot tudi motiviranost zaposlenih ključna za nemoteno kakovostno delovanje in poslovanje podjetja. Gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Prav tako z različnimi programi in aktivnostmi skrbimo za zdravo delovno okolje in zdravje zaposlenih.

Varnost in zdravje pri delu

Varno in zdravju neškodljivo delovno okolje pomembno prispeva k uspešnemu poslovanju podjetja in izboljšuje delovne rezultate. Aktivnosti na področju procesa varnosti in zdravja pri delu so v letu 2023 sledile letnemu programu dela, ki je bil pripravljen in sprejet v sodelovanju z delodajalcem in predstavniki delavcev.

V letu 2023 smo po nekaj letih zviševanja, uspeli znižati stopnjo absentizma. K upadu le-tega so pripomogli ukrepi s področja zdravstvenega varstva in promocije zdravja, ki so se izvajali v zadnjih letih. Zabeležili pa smo rahel dvig števila nezgod pri delu. Z namenom preprečitve ponovitve le-teh smo izvedli določene preventivne aktivnosti. Uspešno smo izvedli tudi vsa načrtovana izobraževanja. Kvalitetno in pravočasno so bili izvedeni pregledi delovne opreme. Dobavljena je bila vsa potrebna osebna varovalna oprema, ki omogoča varno opravljanje dela.

Poškodbe pri delu in incidenti brez posledic	2023
Število težkih nezgod pri delu	1
Število lažjih nezgod pri delu	5
Število zabeleženih incidentov brez posledic	21

Sindikati in Svet delavcev

V družbi delujeta dva sindikata, in sicer Sindikat SDE in Neodvisnost – KNSS. Z njima ima družba sklenjeno Podjetniško kolektivno pogodbo. Oba sindikata skupaj imata vlogo povezovalnega člana med zaposlenimi in vodstvom. Preko sindikatov in sveta delavcev lahko zaposleni posredujejo svoja vprašanja in predloge.

V družbi deluje svet delavcev, preko katerega zaposleni sodelujejo pri soupravljanju družbe. Delovanje sveta delavcev se odraža pri uresničevanju ciljev in interesov dela ter kapitala v skupnih prizadevanjih za čim boljše poslovne rezultate. Svet delavcev SENG aktivno sodeluje na področjih varnosti in zdravja zaposlenih ter komuniciranja, pri prenovi procesov in spreminjanju organizacijske kulture v podjetju.

Skrb za zaposlene v prostem času

Družba SENG razpolaga s počitniškimi kapacitetami v Sloveniji in na Hrvaškem, ki so namenjene zaposlenim za preživljanje zimskega in letnega dopusta. Zaposleni imajo možnost včlanitve v Športno društvo SENG (ŠD SENG), katerega osnovni namen je, da združuje in spodbuja člane za aktivno preživljanje prostega časa. ŠD SENG prireja in organizira različne športne dogodke in sodeluje na tekmovanjih ter drugih rekreativnih srečanjih.

3.3 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Prihranki energije in energetska učinkovitost

Družba v okviru rednih obnov in investicijskega vzdrževanja izboljšuje energetska učinkovitost proizvodnih in drugih objektov ter tako ustvarja prihranke energije. Z vgradnjo naprednejših tehnologij, energetska učinkovitejšega stavbnega pohištva in opreme ter obnovo izolacijskih plaščev se dosega znatne energetske prihranke. V sklopu rekonstrukcij se iztrošeno opremo zamenjuje s sodobnejšo, ki je energetska bolj učinkovita. Posebno pozornost namenja družba vsakoletnemu odstranjevanju proda iz akumulacijskih bazenov, s čimer ohranja energetski potencial akumulacij in zagotavlja večjo poplavno varnost.

Odgovornost do naravnega okolja

Okolje na povodju Soče je biotsko izjemno raznovrstno. Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Odgovornost in spoštovanje naravnega okolja je vtakano v samo delovanje družbe. To se odraža v skrbni in vestni okoljski politiki, ki poleg izvajanja aktivnosti skladno z zakonskimi predpisi, uvaja dodatne interne okoljske programe s področja varovanja okolja. Uresničevanje načel trajnostnega in sonaravnega razvoja ter nevsiljivega vključevanja energetskih objektov v občutljiv naravni prostor narekujejo tudi mednarodni okoljski standardi in koncesijske obveznosti. V luči korektnih partnerskih odnosov z vsemi deležniki v lokalnem okolju veliko pozornosti namenjamo večnamenski izrabi objektov, ki prinašajo pozitivne rešitve za širšo družbeno skupnost.

Družba je nosilka dveh mednarodnih okoljskih certifikatov:

- okoljskega certifikata ISO 14001 in
- certifikata TÜV za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.

Aktivnosti in spremljava kazalnikov v družbi

V družbi se letno spremlja aktivnosti na področju okolja, in sicer:

- oceno izpolnjevanja zakonskih in drugih zahtev;
- učinke ravnanja organizacije z okoljem;
- okvirne in izvedbene programe;
- spremljavo programov in ključne okoljske parametre;
- okoljske pobude in pritožbe in
- ukrepe iz naslova vodstvenih pregledov ter rezultate presoj, cilje, izboljšave in aktivnosti za naslednje plansko obdobje.

V okviru okoljske politike družbe smo vzpostavili in vsakoletno preverjamo kazalnike.

- **Monitoringi - voda reke Soče (kakovost, favna, flora), tehnično in seizmično opazovanje pregrad:** rezultati monitoringov za leto 2023 ustrezajo zakonodajnim predpisom.
- **Obratovalni monitoring hrupa v okolju za objekte HE in mHE:** periodične meritve obratovalnega monitoringa hrupa v okolju so se v letu 2023 izvajale na naslednjih objektih: mHE Podselo, mHE Plužna, mHE Log, mHE Cerčno, mHE Gradišče, HE Plave 2 in HE Doblar. Rezultati meritev hrupa so v okviru dovoljenih meja in ne presegajo mejnih vrednosti kazalcev hrupa in koničnih ravni hrupa za vire hrupa za območje s 3. stopnjo varstva pred hrupom.
- **Meritve elektromagnetnega sevanja v naravnem in življenjskem okolju:** meritve elektromagnetnega sevanja za naravno in življenjsko okolje so v letu 2023 niso izvajale.
- **Preverjanje uhajanja in zajemanja fluoriranih toplogrednih plinov ali ozonu škodljivih snovi:** v družbi razpolagamo z opremo, ki vsebuje ozonu škodljive snovi oziroma fluorirane toplogredne pline, na ČHE Avče (gasilno sredstvo) in v upravni stavbi SENG (hladilno sredstvo). Pregled tesnosti oziroma uhajanja teh snovi se za gasilno sredstvo izvaja na 6 mesecev, za hladilno napravo pa enkrat letno. Podatke o izvedenih meritvah se posreduje na MOP-ARSO. Rezultati meritev v letu 2023 so za obe napravi v okviru zakonodajnih zahtev.

- **Poplavna varnost, merjena skozi obseg izčrpanega proda:** v letu 2023 je bilo na koncesijskem območju odvzeto 12.543 m³ proda.
- **Količina odstranjenih odpadkov po vrstah:** odpadke spremljamo glede na vrsto in količino odpadkov, skladno z veljavnim Načrtom gospodarjenja z odpadki. V letu 2023 je nastalo 6.811 t vseh odpadkov, od tega 6.789 t nenevarnih in 7,5 t nevarnih odpadkov.
- **Število izrednih dogodkov z vplivi na okolje:** izrednih dogodkov z vplivi na okolje v družbi v letu 2023 ni bilo.
- **Spremljava trajnostnih okoljskih kazalnikov in stroškov:** okoljski stroški ostajajo v okviru planiranih. Višina vodnega povračila je določena v veljavni Uredbi Vlade RS o vodnih povračilih, na podlagi katere se sprejme sklep o določitvi cene vodnih povračil za rabo vode in naplavin. Za leto 2023 ta znaša:
 - za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči enako ali več kot 10 MW: 1,8127 EUR na MWh potencialne energije vode ter
 - za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči do 10 MW: 0,2361 EUR na MWh potencialne energije vode,
 - za odvzem proda pa 3,1 EUR/m³.

Za izvedbo sprejete okoljske politike družbe so oblikovani naslednji okoljski programi:

- program za odstranjevanje plavin in naplavin na koncesijskem območju HE na Soči;
- program večnamenske izrabe prostora ob brežinah akumulacij;
- izvajanje okoljskega monitoringa za zmanjšanje vplivov na okolje zaradi odvzema vode;
- vodna dovoljenja kot nadomestilo za koncesijske pogodbe skladno z zakonodajo;
- program za izpiranje/čiščenje akumulacijskih bazenov MHE.

Za izpolnjevanje zavezanosti k uresničevanju načel trajnostnega razvoja bo družba še naprej spoštovala mednarodne okoljske standarde, koncesijske obveznosti, celovit sistem ravnanja z okoljem, mnenja relevantnih javnosti ...

Spremljava kazalnikov na nivoju skupine HSE

Na nivoju skupine HSE je vzpostavljena enotna spremljava še dodatnih trajnostnih okoljskih kazalnikov za:

- **izpuste emisij (toplogrednih plinov, onesnaževal zraka);** v družbi skrbimo za zmanjševanje CO₂ z energetske učinkovitostjo stavb, optimizacijo službenih poti, občasnim omogočanjem dela od doma in drugo.
- **proizvodnjo iz obnovljivih virov energije;** vsa proizvedena EE družbe SENG je iz OVE.
- **vhodne materiale (maziva, olja, jeklo...);** za nemoteno obratovanje naprav so potrebni različni materiali. Okolju škodljive materiale in snovi postopno zamenjujemo z okoljsko prijaznejšimi.
- **porabo vode (pitne vode in za proizvodnjo HE);**
- **porabo energije in goriv;** družba z vlaganjem v energetske učinkovitost nepremičnim skrbi za manjšo porabo električne energije, energije za ogrevanje in hlajenje.
- **produkte in storitve (odpadne kovine, toplotna energija, prod ...);** z rednim odstranjevanjem proda iz vodotokov ohranjamo koristne volumne akumulacij in zagotavljamo večjo poplavno varnost.
- **nastale odpadke in eluente:** družbi ravnamo z odpadki skladno z veljavnim Načrtom gospodarjenja z odpadki.
- **izdatke za varovanje narave;** za zagotavljanje in ohranjanje narave družba skrbi z rednimi monitoringi okolja (voda, potresna in poplavna varnost, meritve hrupa in elektro magnetnega sevanja) in namenja sredstva za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo pokrajine v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi.

GRI kazalniki	merska enota	2019	2020	2021	2022	2023
Emisije						
Toplogredni plini/ogljčni odtis						
Zaradi zgorevanja zemeljskega plina, ELKO (izračun po HSE)	Mio. t CO ₂ eq	0,000084	0,000082	0,000110	0,000074	0,000069
Energenti za neposredno opravljanje dejavnosti	Mio. t CO ₂ eq	0,000104	0,000073	0,000074	0,000081	0,000072
Prevozi na delo (izračun po HSE)	t CO ₂ eq	71,467	73,471	72,936	76,720	76,670
Onesnaževala zraka						
Ogljikov monoksid (CO)	t	0,203	0,155	0,160	0,174	0,163
Prah (PM)	t	0,00153	0,00088	0,00090	0,00100	0,00077
Materiali						
Maziva, olja	t	15,293	3,174	6,502	0,474	13,025
Jeklo	t	0,263	0,055	1,154	0,477	0,455
Proizvodnja iz obnovljivih virov						
Inštalirana moč iz OVE	GW	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
Delež OVE v vsej proizvodnji	%	100	100	100	100	100
Voda						
Uporaba pitne vode	m ³	5.258	3.979	5.685	9.782	11.283
Poraba vode za proizvodnjo v HE	m ³	6.757.693.040	6.916.804.201	7.265.486.101	4.971.129.955	7.460.921.641
Energija						
Skupna končna poraba energije (električna, toplotna, hlajenje)	GWh	1,35	1,49	1,15	1,18	1,01
Končna poraba energije v poslovnih stavbah na zaposlenega	kWh/na zap.	10.654	12.243	9.297	9.493	7.892
Goriva						
Zemeljski plin (izračun po HSE)	GJ	587,45	689,74	715,95	616,90	644,40
Drugo- kurilno olje (izračun po HSE)	GJ	646,15	532,76	880,20	476,96	377,03
Produkti in storitve						
Odpadne kovine	t	7,42	3,70	28,46	144,87	13,92
Toplotna energija	MWh	24.975	31.565	31.326	13.770	26.198
Prod	m ³	10.666	31.141	27.417	6.753	12.543
Odpadki						
Vsi odpadki	t	39,000	36,568	188,365	202,451	6.811,732
Nevarni odpadki	t	9,000	21,122	8,941	0,650	7,594
Nenevarni odpadki	t	25,420	9,886	175,804	197,361	6.789,768
Predelani odpadki	t	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Plavje	t	4,580	5,560	3,620	4,440	14,370
Izdatki za varovanje narave (investicije in stroški)						
Upravljanje odpadnih voda	T EUR	16,29	12,90	15,82	19,10	23,58
Ravnanje z odpadki	T EUR	14,38	10,17	11,53	13,04	17,00
Varstvo in izboljšava tal, podtalnice in površinskih voda	T EUR	33,14	26,63	25,01	11,82	38,47
Varstvo pred hrupom in vibracijami	T EUR	2,34	6,03	1,89	0,59	0,00
Varstvo biološke raznovrstnosti in pokrajine	T EUR	66,21	35,40	60,13	82,42	67,55
Drugo (koncesija in vodna povračila, strošek odvoza proda)	T EUR	3.309,95	3.149,02	4.351,97	2.096,57	3.676,31
Skupaj izdatki za varovanje narave	T EUR	3.442,31	3.240,15	4.466,36	2.223,53	3.822,90

Hidro objekti in večnamenska izraba

Soča povezuje vrhove Triglavskega narodnega parka (TNP), Goriška brda in Vipavsko dolino. Reka je pomemben habitat za številne živalske vrste, kot je soška postrv (*Salmo marmoratus*). Zaradi visoko ležečega izvira na 990 m n. v. in relativno majhne dolžine (140 km) so že pred drugo svetovno vojno prepoznali in izrabljali velik energetski potencial Soče in njenih pritokov.

SENG danes upravlja 28 hidroenergetskih objektov. Med njimi so najstarejša mHE Mesto, ki obratuje od leta 1909, že pred drugo svetovno vojno zgrajeni, HE Plave in HE Dobljar ter edina črpalna hidroelektrarne v Sloveniji, to je ČHE Avče, iz leta 2010. Kar tri male HE so umeščene v Triglavski narodni park.

V družbi se zavedamo, da si razvoj in ohranjanje narave lahko nasprotujeta, ob celostnem in dolgoročno naravnem pristopu pa razvoj bogati in hkrati v območju ustvarja nove priložnosti. Tako so projekti za nove možnosti hidroenergetske izrabe usmerjeni v iskanje rešitev, ki so ustrezne za vse deležnike. Za razvoj rabe vodnih virov, razvoj Posočja in razvoj SENG je potrebno nedvomno dopustiti preverjanje možnosti za hidroenergetsko izrabo povodja Soče, predvsem v smislu večnamenske izrabe objektov. Vsak objekt namreč prispeva k razvoju infrastrukture na številnih drugih področjih. Tudi zato so prebivalci krajev ob Soči sprejemali elektroenergetske objekte kot del lastne infrastrukture in ne le kot vir energije.

Relevantna zakonodaja, lokalno prebivalstvo in druge zainteresirane javnosti so prepoznali nujnost varstva naravne in kulturne dediščine. Konflikte glede ohranjanja naravne krajine, predvsem glede rabe tal družbe SENG uspešno zmanjšujejo s strategijo okolju prijazne izrabe vodne energije. Med drugim je to zmanjševanje vplivov na geomorfološke kraške pojave (doline, kraška polja, ponore, kraške izvire). Namesto gradnje velikih hidroelektrarn je pri trajnostni, obnovljivi proizvodnji energije na Soči v ospredju mreža malih hidroelektrarn, ki je v največji možni meri prilagojena geomorfološkim danostim, naravnemu okolju in obstoječi kulturni dediščini. Elektrarne so se zadnja tri desetletja razvijale brez večjih gradbenih posegov. Pri izgradnji in sanaciji hidroelektrarn se je uporabilo obstoječo infrastrukturo, kot so jezovi, kanali in bazeni.

Tako se je v do sedaj uresničenih projektih in investicijah v zadnjih tridesetih letih v objekte vgrajevalo načela večnamenskosti. Hidroelektrarne so namreč veliko več kot le proizvodni objekti so zanesljiv vir ob havarijah in naravnih nesrečah, hranilniki vode v sušnih obdobjih

in zadrževalniki ob poplavah, služijo kot večnamenski objekt v navezavi s preskrbo vode, ribogojništvom, rekreativnimi ali turističnimi površinami.

HE Zadlaščica iz leta 1989 - poleg proizvodnje EE zagotavlja pitno vodo za širše območje Tolmina in Mosta na Soči. Na Tolminki od leta 1995 v sožitju delujeta mHE Tolmin in ribogojnica. Prenova mHE Klavžarica je lep primer ohranjanja kulturne in tehniške dediščine. Kanomeljske klavže so bile zgrajene pod vladavino cesarja Napoleona I. leta 1813 na vodotoku Klavžarica. Za klavžami akumulirana voda sedaj služi za proizvodnjo EE.

Akumulacija za HE Solkan sobiva z najpomembnejšim virom pitne vode za Goriško območje. Izgradnja HE Solkan je bila povod za rekonstrukcijo črpališča in vodarne Mrzlek, ki s pitno vodo oskrbuje kar 37 tisoč prebivalcev iz občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Goriška brda, Renče-Vogrsko in še 15 tisoč ljudi onstran državne meje, v italijanski Gorici.

Akumulacije za HE Dobljar, HE Plave in HE Solkan služijo ne samo energetskim, ampak tudi turističnim, ribiškim, športnim in rekreativnim namenom.

Obnovljivi viri energije (OVE)

Obnovljivi viri energije (OVE) vključujejo vse vire energije, ki jih zajemamo iz stalnih naravnih procesov, kot so sončno sevanje, veter, vodni tok v rekah, fotosinteza, zemeljski toplotni tokovi, tokovi morja. V naravi jih nikoli ne zmanjka, saj se obnavljajo dokaj hitro ter so dokaj enakomerno porazdeljeni. Prav voda je eden najpomembnejših obnovljivih virov energije. Vodna energija zmanjšuje emisije toplogrednih plinov za približno 10 %, ko nadomešča ostale načine proizvodnje električne energije. Zaradi tega je vodna energija eden glavnih načinov zmanjševanja učinkov tople grede, prav tako prispeva k bolj koristni rabi energije in k njenemu ohranjanju. Za nadaljnji razvoj izkoriščanja vodne energije obstajajo znatne možnosti tako v obnovi in nadgradnji obstoječih sistemov, kakor tudi v izgradnji novih. Dodatno pomembno vlogo predstavljajo črpalne elektrarne kot shranjevalke energije.

Družba danes razpolaga z 29 objekti, ki proizvajajo EE iz OVE na območju severne Primorske. SENG je družba z največjim številom malih HE v Sloveniji. V družbi deluje tudi črpalna HE Avče, ki je prva in zaenkrat edina črpalna HE v Sloveniji. Elektrarna obratuje od leta 2010 in smiselno dopolnjuje verigo HE na reki Soči.

Območje Primorske je zaradi sončne lege in ugodnega vetrnega potenciala primerno za postavitev tako sončnih, kot tudi vetrnih elektrarn. Od oktobra 2020 dalje v družbi obratuje prva sončna elektrarna, SE Hubelj, ki je locirana na objektu mHE Hubelj v Ajdovščini. V družbi intenzivno potekajo aktivnosti za pridobivanje novih lokacij za postavitev sončnih elektrarn na območju celotne Primorske, predvsem na območjih državnih prostorskih načrtov za avtoceste, degradiranih površin, opuščenih kamnolomov in komunalnih deponij ter slabih kmetijskih površinah. V sklopu preučitve postavitve vetrnih elektrarn je bila izdelana ocena izvedljivosti izgradnje vetrnih elektrarn na območju Primorske. Na osnovi ocene izvedljivosti je bilo izbranih 5 potencialnih lokacij, ki so primerne za nadaljnjo obdelavo. V letu 2023 se je nadaljevalo z meritvami vetrnega potenciala na eni lokaciji.

Na podlagi sprejetih evropskih zavez RS glede zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov, ob izvajanju ukrepov URE in povečanja deleža OVE, družba posveča veliko pozornost razvoju projektov, ki prispevajo k doseganju ciljev zelene preobrazbe.

3.4 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

Skozi družbeno odgovornost družba SENG na prostovoljni ravni vključuje skrb za družbo in okolje v svoje vsakodnevno poslovanje in v svoja razmerja z različnimi deležniki. Družbeno odgovorno delovanje je integrirano v delovanje družbe SENG in se zrcali v odnosih z notranjo in zunanjo javnostjo ter skrbi za naravno okolje.

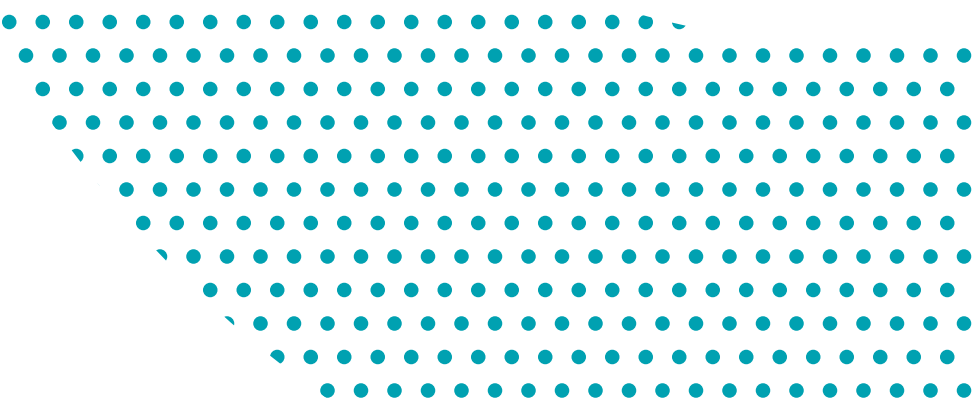
Ljudje, organizacije, naravno okolje ... smo tako ali drugače povezani in delovanje vsakega izmed nas vpliva tako na druge ljudi kot tudi na okolje. Prav zato je pomembno, kakšna so naša dejanja tako na ravni posameznika kot organizacije oziroma družbe. V družbi SENG je družbena odgovornost zajeta v samo poslovanje, še več, zaposleni jo dojemajo kot vrednoto

in predstavlja pomemben delež identitete podjetja. To se odraža na vseh ravneh delovanja SENG – pri obratovanju, snovanju novih projektov, vzdrževanju objektov, negovanju odnosov z zaposlenimi in ostalimi deležniki.

V družbi SENG smo ponosni, da smo tudi v letu 2023 imeli možnost in priložnost pomagati različnim društvom, klubom in organizacijam, ki bi brez sponzorskih in donatorskih sredstev težje uresničevali svoja človekoljubna in plemenita poslanstva. Sredstva, ki jih družba SENG v okviru sponzorske in donatorske politike namenja različnim organizacijam, pripomorejo k spodbujanju zdravega načina življenja, razvoju športa, boljšim zdravstvenim pogojem, krepijo humanitarnost, podpirajo kulturne dejavnosti in druge, za družbo in okolje, koristne dejavnosti.

Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2023	%	2022	%
Sponzorstva	39.477	100	35.839	100
Šport	29.689	75	28.689	80
Kultura	9.138	23	6.600	18
Izobraževanje	650	2	550	2
Donacije	76.500	100	63.090	100
Dobrodelnost	13.800	16	13.110	3
Izobraževanje	4.550	6	2.650	4
Šport	39.400	52	32.750	52
Kultura	11.750	15	11.000	17
Ekologija	750	1	200	0
Sindikati	6.000	8	3.380	5
Znanstveni	250	0	0	0

4 RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1 REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastniku družbe SENG d.o.o.

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo ločeni izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023, ločeni izkaz poslovnega izida, ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločeni izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h ločenim računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2023 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/s/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih največje uspešnih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. [pod skupnim imenom Deloitte Slovenija], članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: S62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2024. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Pripoznavanje prihodkov v ločenih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>V letu, končanem 31. decembra 2023, so prihodki od prodaje električne energije znašali 76.696 tisoč EUR. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so na voljo v pojasnilu 17. Prihodki iz pogodb s kupci.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju Prihodki pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah, se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none">- preverili smo zasnovano in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja;- na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov s kupci;- pripoznane prihodke smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetih s strani največjega kupca. <p>Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

Deloitte.

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство.

Deloitte.

- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov revidiranega obdobja najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preperečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Potrdilo revizijski komisiji

Potrujemo, da je naše revizorjevo mnenje o ločenih računovodskih izkazih, vključeno v to poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Prepovedane storitve

Potrujemo, da za družbo nismo izvajali storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za revidirano družbo poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Deloitte.

Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini družbe dne 12. septembra 2022, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 23. septembra 2022. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 25. septembra 2019.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 10. maj 2024

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

4.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA

Poslovodstvo je odgovorno, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Soških elektrarn Nova Gorica d. o. o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljani na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in računovodske ocene so razumne in preudarne ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljani skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe SENG d. o. o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2023, sprejelo dne 10. maja 2024.

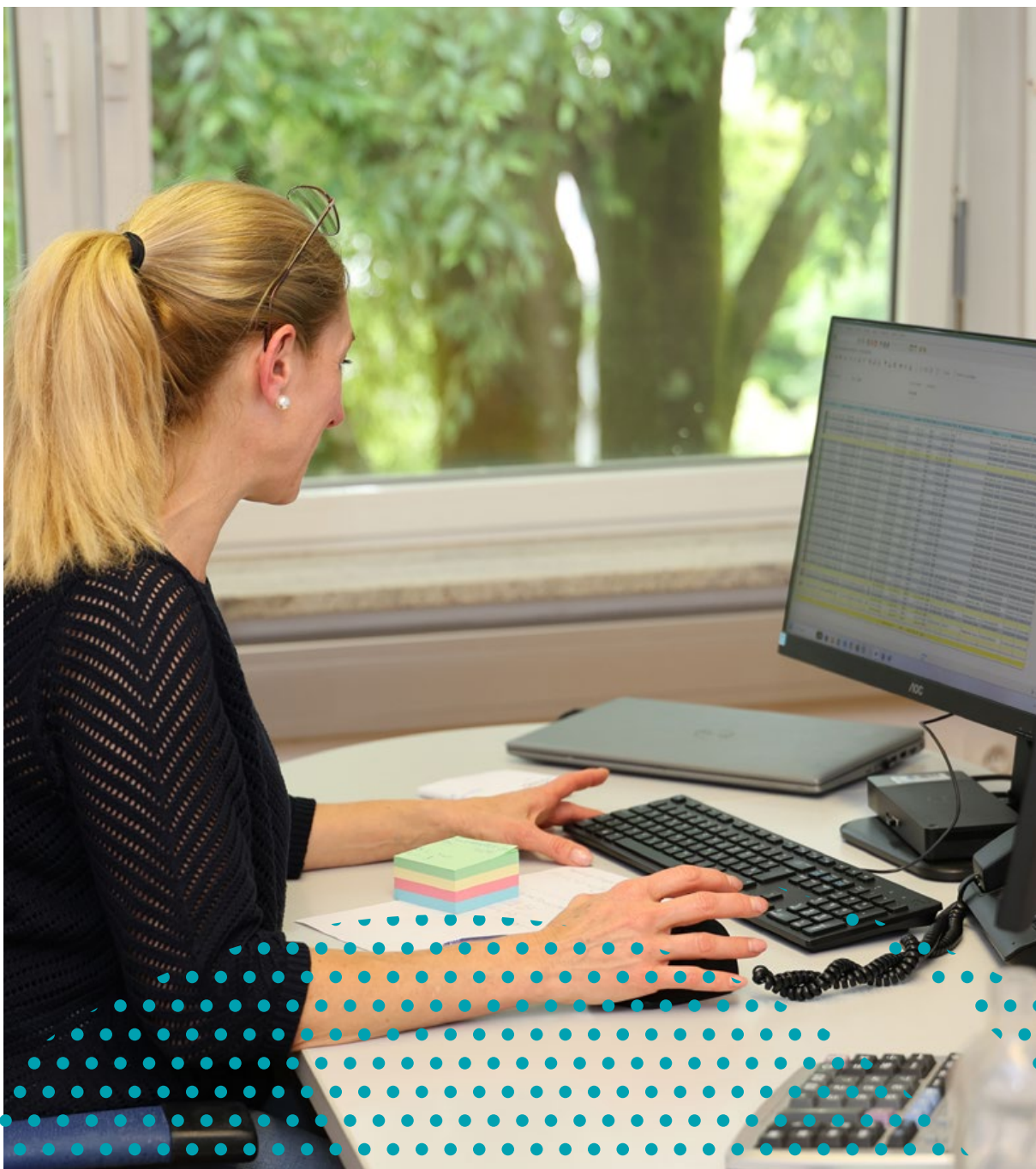
Nova Gorica, 10. maj 2024

Mitja Gorjan,
generalni direktor SENG

4.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI LOČENIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Na podlagi sklepa skupščine lastnika družbe SENG d. o. o. z dne 20. avgust 2010 družba od 1. januarja 2011 pripravlja ločene računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Ločene računovodske izkaze s pojasnili je revidirala revizijska družba Deloitte revizija d. o. o.

4.4 LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI

LOČENI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

Postavke	Pojasnilo	31. 12. 2023	31. 12. 2022
SREDSTVA		244.564.804	229.503.102
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA		181.823.828	189.180.596
I. Neopredmetena sredstva	1	337.303	452.288
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	173.748.936	180.977.959
III. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	3	7.571.461	7.571.224
IV. Druga sredstva	4	66.473	73.797
V. Odložene terjatve za davek	5	99.655	105.328
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		62.740.976	40.322.506
I. Zaloge	6	296.677	289.055
II. Finančne naložbe in posojila	7	20.036.096	10.033.552
III. Poslovne terjatve do kupcev	8	12.680.035	19.023.788
IV. Pogodbena sredstva		4.788	4.788
V. Druga sredstva	9	734.955	1.761.730
VI. Denar in denarni ustrezniki	10	28.988.425	9.209.593
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		244.564.804	229.503.102
A. KAPITAL	11	230.244.102	210.451.148
I. Vpoklicani kapital		137.894.036	137.894.036
II. Rezerve iz dobička		49.125.448	49.125.447
III. Rezerva za pošteno vrednost		-199.169	-61.773
IV. Zadržani poslovni izid		43.423.787	23.493.438
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		1.823.557	1.593.874
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	12	1.456.097	1.219.700
II. Druge rezervacije	13	301.567	304.794
III. Druge obveznosti		59.012	62.346
IV. Poslovne obveznosti		0	199
V. Odložene obveznosti za davek	14	6.881	6.835
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		12.497.145	17.458.080
I. Poslovne obveznosti	15	6.331.502	15.331.939
II. Pogodbene obveznosti		3.333	3.333
III. Obveznosti za odmerjeni davek		3.301.624	655.206
IV. Druge obveznosti	16	2.860.686	1.467.602

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

LOČENI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

Postavke	Pojasnilo	2023	2022
POSLOVNI PRIHODKI		77.082.217	93.698.483
1. Čisti prihodki od prodaje	17	76.894.953	93.638.871
2. Drugi poslovni prihodki	18	187.264	59.612
POSLOVNI ODHODKI		53.262.873	85.895.126
3. Stroški blaga, materiala in storitev	19	32.027.597	67.705.538
4. Stroški dela	21	7.305.015	5.909.972
5. Odpisi vrednosti	22	10.032.990	9.955.346
a) amortizacija		10.024.300	9.853.138
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		4.449	77.196
c) oslabitve/odpisi zalog		4.241	25.012
6. Usredstveni lastni proizvodi in storitve		-27.589	-949
7. Drugi poslovni odhodki	23	3.924.860	2.325.219
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		23.819.344	7.803.357
8. Finančni prihodki	24	739.005	118.818
9. Finančni odhodki	25	43.899	12.693
FINANČNI IZID		695.106	106.125
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		24.514.450	7.909.482
DAVEK	26	4.568.021	1.402.941
10. Odmerjeni davek		4.562.349	1.375.335
11. Odloženi davek		5.672	27.606
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	27	19.946.429	6.506.541

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

LOČENI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

Postavke	Pojasnilo	2023	2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta		19.946.429	6.506.541
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev		-153.662	218.636
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		-153.662	218.636
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		190	-2.206
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		190	-2.206
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	28	19.792.957	6.722.971

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

LOČENI IZKAZ DENARNIH TOKOV

	v EUR	
Postavke	2023	2022
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	19.946.429	6.506.541
<i>Prilagoditve za:</i>		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	254.037	210.612
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	9.770.263	9.642.526
Slabitve/odpisi zalog	4.241	25.012
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	4.449	64.091
Odpravo odpisa/slabitev poslovnih terjatev	0	-1.078
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	0	13.105
Finančne prihodke	-739.005	-118.818
Finančne odhodke	43.899	12.693
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	-38.340	-45.482
Davke	4.568.021	1.402.941
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij v:		
Zalogah	-11.863	-33.453
Poslovnih terjativah do kupcev in drugih sredstvih	7.377.852	1.012.060
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	-7.610.885	4.186.308
Rezervacijah	35.605	52.095
Plačanjem davku iz dobička	-1.915.931	-557.054
Denarna sredstva iz poslovanja	31.688.772	22.372.099
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	733.501	83.555
Prejete dividende	2.960	4.381
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	38.743	63.818
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	0	569
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	16.100.000	10.500.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	-2.546.090	-4.498.691
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	-139.053	-166.629
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	-26.100.000	-20.500.000
Denarna sredstva iz naložbenja	-11.909.939	-14.512.996
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Izdatki za obresti od kreditov	0	-431
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	0	-2.232
Izplačane dividende	0	-3.848.991
Denarna sredstva iz financiranja	0	-3.851.654
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	9.209.593	5.202.144
Finančni izid v obdobju	19.778.833	4.007.449
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	28.988.426	9.209.593

LOČENI IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

Postavke
Stanje na dan 1. 1. 2022
B.1. Transakcije z lastniki
<i>Izplačilo dividend</i>
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev</i>
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid
<i>Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo</i>
B.3. Spremembe v kapitalu
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala
Stanje na dan 31. 12. 2022
Stanje na dan 1. 1. 2023
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev</i>
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid
<i>Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo</i>
B.3. Spremembe v kapitalu
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala
Stanje na dan 31. 12. 2023

VPOKLICANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBIČKA			ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Skupaj
Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
137.894.036	13.789.404	35.336.043	-269.380	16.978.069	3.848.991	207.577.163
0	0	0	0	-3.848.990		-3.848.990
0	0	0	0	-3.848.990		-3.848.990
0	0	0	207.608	8.821	6.506.543	6.722.972
0	0	0	0	0	6.506.543	6.506.543
0	0	0	209.814	8.821	0	218.635
0	0	0	209.814	8.821	0	218.635
0	0	0	-2.206	0	0	-2.206
0	0	0	-2.206	0	0	-2.206
0	0	0	0	3.848.990	-3.848.990	0
0	0	0	0	3.848.990	-3.848.990	0
137.894.036	13.789.404	35.336.043	-61.772	16.986.890	6.506.543	210.451.145
137.894.036	13.789.404	35.336.043	-61.772	16.986.890	6.506.543	210.451.144
0	0	0	-137.396	-16.077	19.946.430	19.792.957
0	0	0	0	0	19.946.430	19.946.430
0	0	0	-137.586	-16.077	0	-153.663
0	0	0	-137.586	-16.077	0	-153.663
0	0	0	190	0	0	190
0	0	0	190	0	0	190
0	0	0	0	6.506.543	-6.506.543	0
0	0	0	0	6.506.543	-6.506.543	0
137.894.036	13.789.404	35.336.043	-199.168	23.477.356	19.946.430	230.244.101

4.5 POJASNILA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Poročajoča družba

SENG d. o. o. (v nadaljevanju "družba") je družba registrirana s sedežem v Sloveniji, na naslovu Erjavčeva ulica 20, 5000 Nova Gorica. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za poslovno leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2023.

Družba ima naložbo v pridruženo družbo, vendar ne pripravlja skupinskih računovodskih izkazov. Računovodski izkazi družbe so vključeni v skupinske računovodske izkaze Skupine HSE, zato v skladu z ZGD-1 in MSRP družba ni zavezana k pripravi skupinskih računovodskih izkazov. Skupinske računovodske izkaze za družbe v skupini HSE d. o. o. sestavlja družba HSE d. o. o.. Skupinsko Letno poročilo za skupino HSE se nahaja na sedežu družbe HSE d. o. o., Koprška 92, Ljubljana.

Družba ob visoki profesionalnosti opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah, ki je glavna tržna dejavnost družbe.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. december 2023 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU),
- Zakon o gospodarskih družbah,
- Zakon o oskrbi z električno energijo,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o dohodku pravnih oseb,
- Pravilnik o računovodstvu družbe SENG d. o. o. in
- ostalo zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skržila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V trenutnem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU in jih je obvezno uporabljati za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2023 ali pozneje:

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe**, ki ga je UOMRS objavil 18. maja 2017. Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitev za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila. S spremembami MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki jih je UOMRS izdal 25. junija 2020, je datum začetka uporabe MSRP 17 preložen za dve leti, na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. Spremembe, izdane 25. junija 2020, poleg tega uvajajo poenostavitve in razlage nekaterih zahtev standarda in zagotavljajo dodatno pomoč pri prvi uporabi MSRP 17,
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Razkritje računovodskih usmeritev**, ki jih je UOMRS izdal 12. februarja 2021. Spremembe zahtevajo, da podjetja namesto svojih pomembnih računovodskih usmeritev razkrijejo pomembne informacije o računovodskih usmeritvah. Vsebujejo napotke in primere za pomoč pripravljavcem pri odločanju, katere računovodske usmeritve naj razkrijejo v svojih računovodskih izkazih,
- **Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev računovodskih ocen**, ki jih je UOMRS izdal 12. februarja 2021. Spremembe se osredotočajo na računovodske ocene in podajajo napotke, kako razlikovati med računovodskimi usmeritvami in računovodskimi ocenami,
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička – Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije**, ki jih je UOMRS izdal 6. maja 2021. V skladu s spremembami oprostitev od uporabe ob začetnem pripoznanju ne velja za posle, pri katerih ob začetnem pripoznanju nastanejo tako odbitne kot tudi obdavčljivečasne razlike, katerih posledica je pripoznanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v enakem znesku,
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička – Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra**, ki jih je UOMRS izdal 23. maja 2023. Spremembe so uvedlečasno izjemo pri

obračunavanju odloženega davka, ki izhaja iz jurisdikcij, ki izvajajo globalna davčna pravila, in zahteve glede razkritja izpostavljenosti podjetja davku na dobiček, ki izhaja iz reforme, zlasti preden začne veljati zakonodaja, ki uveljavlja pravila.

Sprejetje sprememb k obstoječim standardom ni imelo pomembnega vpliva na razkritja ali zneske, navedene v teh računovodskih izkazih.

NOVI IN SPREMENJENI RAČUNOVODSKI STANDARDI, KI JIH JE IZDAL UOMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov Družba ne uporablja naslednjih spremenjenih računovodskih standardov MSRP, ki jih je UOMRS izdal in EU sprejela, vendar še niso v veljavi:

- **Spremembe MSRP 16 – Najemi – Obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom**, ki jih je UOMRS izdal 22. septembra 2022. Spremembe MSRP 16 od prodajalca-najemnika zahtevajo poznejše merjenje obveznosti iz najema, ki izhajajo iz povratnega najema, in sicer tako, da prodajalec-najemnik ne pripozna nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži. Nove zahteve prodajalcu-najemniku ne preprečujejo, da v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izgubo v zvezi z delno ali popolno odpovedjo najema. Začetek veljavnosti 1. januar 2024.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL UOMRS, Vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne**, ki jih je UOMRS izdal 23. januarja 2020, in **spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Nekatroročne obveznosti zavezami**, ki jih je UOMRS izdal 31. oktobra 2022. Spremembe, ki so bile izdane januarja 2020, zagotavljajo bolj splošen pristop k razvrstitvi obveznosti po MRS 1 na podlagi pogodbenih dogovorov, veljavnih na datum poročanja. Spremembe, ki so bile izdane oktobra 2022, pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje

izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrstitev obveznosti, in določajo, da je treba obe spremembi uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje,

- **Spremembe MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Dobaviteljski finančni dogovori**, ki jih je UOMRS izdal 25. maja 2023. Spremembe dodajajo zahteve glede razkritja in „smerokaze“ znotraj obstoječih zahtev glede razkritja, da bi se zagotovile kvalitativne in kvantitativne informacije o dobaviteljskih finančnih dogovorih (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2024),
- **Spremembe MRS 21 – Vplivi sprememb deviznih tečajev – pomanjkanje zamenljivosti valute**, ki jih je UOMRS izdal 15. avgusta 2023. Spremembe dajejo navodila za določanje, kdaj je valuta zamenljiva in kako določiti devizni tečaj, kadar valuta ni zamenljiva (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2025),
- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov**, ki ga je UOMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2016),
- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom**, ki jih je UOMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt (UOMRS je za nedoločen čas odložil datum uveljavitve, vendar je dovoljena predhodna uporaba).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi

ter obveznostmi v skladu z **MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob predpostavki delujoče družbe in ob upoštevanju nastanka poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (ali EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to

obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- ocena dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom – neopredmetena sredstva ter nepremičnine, naprave in oprema),
- preizkus oslavitve sredstev (pojasnilo 1, 2 izkaza finančnega položaja),
- ocena udenarljive vrednosti terjatev (razkritje Kreditno tveganje),
- ocena čiste iztržljive vrednosti zalog (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom – zaloge),
- ocena možnosti uporabe odloženih terjatev za davke (pojasnilo 5 izkaza finančnega položaja),
- ocena rezervacij (pojasnilo 12, 13 izkaza finančnega položaja).

V skladu z MRSP 7 družba deli sredstva in obveznosti na finančna in nefinančna kot sledi:

Sredstva	Finančno / nefinančno sredstvo:
Neopredmetena sredstva	Nefinančno sredstvo
Opredmetena osnovna sredstva	Nefinančno sredstvo
Naložbene nepremičnine	Nefinančno sredstvo
Nekratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe	Nefinančno sredstvo
Nekratkoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane in pridružene družbe	Nefinančno sredstvo
Druge finančne naložbe	Finančno sredstvo
Nekratkoročna posojila	Finančno sredstvo
Nekratkoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Odložene terjatve za davek	Nefinančno sredstvo
Nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančno sredstvo
Zaloge	Nefinančno sredstvo
Kratkoročne finančne naložbe	Finančno sredstvo
Kratkoročno dana posojila	Finančno sredstvo
Kratkoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Terjatve za odmerjeni davek	Nefinančno sredstvo
Pogodbena sredstva	Finančno sredstvo
Denar in denarni ustrezniki	Finančno sredstvo
Obveznosti	Finančna / nefinančna obveznost:
Rezervacije in nekrat. pasivne čas. razmejitev	Nefinančna obveznost
Nekratkoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Nekratkoročne poslovne obveznosti	Finančna obveznost
Odložene obveznosti za davek	Nefinančna obveznost
Obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančna obveznost
Kratkoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Kratkoročne poslovne obveznosti	Finančna obveznost
Obveznosti za odmerjeni davek	Nefinančna obveznost
Pogodbene obveznosti	Finančna obveznost

Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če v tem poročilu ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med nekratkoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje nekratkoročne premoženjske pravice in sicer: računalniške programe in služnostne pravice.

Neopredmetena sredstva so ob začetnem pripoznanju ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne dajatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripisejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	2-10
Nekratkoročne premoženjske pravice	10

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripisejo pridobitvi posameznega opredmetenega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja se pripoznajo pri sredstvih, katerih načrtovana vrednost presega 15 milijonov EUR in hkrati je potrebno več kot leto dni, da se sredstvo usposobi za uporabo.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Zemljišča in določena druga sredstva se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Nedokončane gradnje, naprave in oprema v izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	10-66
Proizvajalna oprema	5-50
Računalniška oprema	4-5
Pohištvo	8-10
Osebna vozila	6-8
Druga vozila	6-8
Druge naprave in oprema	5-15

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nova vrednost sredstva prenesla na proizvod (amortizirala) v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba prejela ob odtujitvi sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi pripoznala preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo kot prevrednotovalni prihodki oziroma prevrednotovalni odhodki.

Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, kar običajno pomeni med 20- in 50-% lastniškim deležem.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Udeležba v dobičku skupaj obvladane družbe je pripoznana v izkazu poslovnega izida družbe, ko le ta pridobi pravico do izplačila udeležbe.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe

se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- finančna sredstva,
- finančne obveznosti,
- izpeljane finančne instrumente.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznost,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstva ali obveznosti, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirne cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Finančna sredstva

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter finančne naložbe. Med finančnimi naložbami družba izkazuje naložbe v pridružene družbe in naložbe v finančne instrumente. Računovodske usmeritve naložb so prikazane v ločenem poglavju.

Ob začetnem pripoznanju se finančni instrumenti razvrsti v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po pošteni vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

- Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti.

- Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

- Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročna finančna

sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialom ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo. Uporablja se metoda povprečnih drsečih cen.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene

stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Pri oceni oslabitve zalog se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitev za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste

kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpise na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Oslabitev finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Odhodki zaradi oslabitve finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v

pošteni vrednosti oslabiljenega finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu oziroma rezervi za pošteno vrednost.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja z izvedbo preizkusa oslabilitve preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabilitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabilitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabilitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabilitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilitve. Pretekle izgube zaradi oslabilitve se ne odpravljajo, ko gre za finančne naložbe v odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen

je zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenij za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev družbe. V rezervi za pošteno vrednost so izkazani tudi aktuarski dobički oziroma izgube vezane na rezervacije za odpravnine ob upokojitvi.

Vzadržanem poslovnem izidu so izkazani nerazporejeni poslovni izidi družbe preteklih let in nerazporejeni izid tekočega leta.

Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanjo obvezo, ki je posledica preteklega dogodka in je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi,

za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dani predujmi, terjatve do državnih inštitucij in drugih ter aktivne časovne razmejitve. Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih inštitucij in drugih ter nekratkoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Prihodki

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljeni storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva

in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Prihodki od prodaje **električne energije** se pripoznajo na osnovi dobavljene/predane električne energije. Računi se izdajajo dvakrat mesečno.

Pri **prodaji blaga** izvršitvena obvezna nastane ob dobavi. Stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani. V skladu z MSRP 15 se v izkazu finančnega položaja izkazujejo kot Pogodbena sredstva in predstavljajo pravico do nadomestila v zameno za blago ali storitev, ki je prenesena na kupca.

Odloženi prihodki se predstavljajo v skladu z MSRP 15 kot Pogodbene obveznosti in se pripoznajo kot prihodki, ko družba izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od obresti iz naslova danih avansov, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah (dividende), obresti od danih posojil in depozitov.

Drugi poslovni in finančni odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so že ob svojem nastanku pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvorni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov, pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske skupine posrednih poslovnih stroškov. Med stroške materiala spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvorni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov, pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo predvsem stroški storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejmskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Stroški **amortizacije** so izvorni stroški, ki so povezani s strogo doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih nepremičnin, naprav in opreme, amortizirljivih neopredmetenih sredstev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazane tudi oslabitve, odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvorni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih

stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, koncesijami, izdatki za varstvo okolja in drugimi dajatvami. Med poslovnimi odhodki so izkazane tudi donacije.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se le-ti ne usredstvijo), negativne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo z uporabo metode dejanske obrestne mere.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, ki se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in davčnih dobropisov.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od obdavčljivih začasnih razlik, ki jih bo morala družba v prihodnjih letih plačati državi.

Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

Upravljanje s finančnimi tveganji družbe, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in tveganje plačilne sposobnosti je opisano v poglavju 2.10 Upravljanje tveganj v poslovnem delu tega letnega poročila in v poglavju 4.5.6. Finančni instrumenti in tveganja v računovodskem delu.

4.5.1 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

1. Neopredmetena sredstva

337.303 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Druge premoženjske pravice	337.303	396.488
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	0	55.800
Skupaj	337.303	452.288

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane nekratkoročne premoženjske pravice družbe in predstavljajo vlaganja v programsko opremo informacijskega sistema družbe kot so: različni računalniški programi za daljinsko vodenje HE in ČHE, nadzor nad vzdrževanjem HE in ČHE in pridobljene služnostne pravice na zemljiščih, ki so potrebne za obratovanje in vzdrževanje objektov družbe.

Vsa neopredmetena sredstva družbe imajo končne dobe koristnosti in so v lasti družbe. Družba nima kot jamstvo za dolgove zastavljene nekratkoročne premoženjske pravice.

Družba nima z najemom ali z državno podporo pridobljenih neopredmetenih sredstev.

V poslovnem letu 2023 so bila vsa neopredmetena sredstva pridobljena z lastnimi sredstvi.

Ocena posloводства je, da so poštene vrednosti neopredmetenih sredstev najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2022 in 2023 je razvidno iz tabele gibanj:

v EUR

	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2023	1.861.128	55.800	1.916.928
Pridobitve	0	134.136	134.136
Prenosi iz investicij	194.853	-194.853	0
Prenosi - preknjižbe		4.917	4.917
Odpisi	-134.015	0	-134.015
Nabavna vrednost 31. 12. 2023	1.921.966	0	1.921.966
Odpisana vrednost 1. 1. 2023	1.464.640	0	1.464.640
Amortizacija	254.037	0	254.037
Odpisi	-134.015	0	-134.015
Odpisana vrednost 31. 12. 2023	1.584.662	0	1.584.662
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2023	396.488	55.800	452.288
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2023	337.303	0	337.303

v EUR

	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2022	1.767.830	28.344	1.796.174
Pridobitve	0	89.556	89.556
Prenosi iz investicij	62.100	-62.100	0
Prenosi-preknjižbe	77.073	0	77.073
Odpisi in prodaje	-45.875	0	-45.875
Nabavna vrednost 31. 12. 2022	1.861.128	55.800	1.916.928
Odpisana vrednost 1. 1. 2022	1.299.333	0	1.299.333
Amortizacija	210.612	0	210.612
Odpisi in prodaje	-45.305	0	-45.305
Odpisana vrednost 31. 12. 2022	1.464.640	0	1.464.640
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2022	468.497	28.344	496.841
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2022	396.488	55.800	452.288

Nove nabave v letu se nanašajo na posodobljeno programsko opremo za vodenje elektrarn.

Družba je v letu 2023 odpisala 108.751 EUR neopredmetenih osnovnih sredstev s sedanjo vrednostjo 0 EUR.

»Prenosi-preknjižbe« se nanašajo na prenos med neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo.

2. Nepremičnine, naprave in oprema

173.748.936 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zemljišča	3.121.616	3.090.206
Zgradbe	96.629.009	95.819.527
Proizvajalna oprema	72.840.635	77.050.895
Druga oprema	586.091	500.955
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	571.585	4.516.376
Skupaj	173.748.936	180.977.959

Vrednost zemljišč predstavljajo vsa zemljišča, ki jih ima družba v lasti ali posesti ob proizvodnih, poslovnih in drugih objektih, kot tudi na delu koncesijskega območja.

Vrednost zgradb zajemajo vrednosti proizvodnih, poslovnih in drugih zgradb v lasti družbe. Med proizvodne zgradbe so razvrščene strojnice, cevovodi, tuneli, kanali, betonski jezovi, vodostani, bazeni, dostopne poti, itd.

Vrednost proizvodne opreme zajema vso primarno opremo elektrarn, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti družbe. To je oprema celotnih elektrarn: agregati, hidromehanska oprema, oprema krmiljenja, sistema vodenja, oprema za zaščito, oprema za prenos električne energije, oprema pomožnih sistemov, itd.

Vrednost druge opreme zajema pisarniško in računalniško opremo, opremo za čiščenje, avtomobile, del telekomunikacijskega omrežja, itd.

Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju so izkazana vložena sredstva za obnove, posodobitve in rekonstrukcije obstoječih objektov ter vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti.

Družba nima z najemi ali državno podporo pridobljenih nepremičnin, naprav in opreme.

Družba nima zastavljenih nepremičnin, naprav in opreme.

Znesek pogodbenih obvez za že sklenjene pogodbe, ki se nanašajo na nabavo nepremičnin, naprav in opreme znašajo na dan 31. december 2023 499.709 EUR.

Družba pri presoji vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ni zaznala indikatorjev, ki bi nakazovali, da so sredstva oslABLJENA, zato ni opravila slabitev nepremičnin naprav in opreme.

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme za leti 2022 in 2023 je razvidno iz tabele gibanj:

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2023	3.090.206	231.422.385	205.682.565	1.941.855	4.516.376	446.653.387
Pridobitve	0	0	0	0	2.521.199	2.521.199
Odtujitve	0	0	-195	-26.616	0	-26.811
Prenosi iz investicij	1.602	4.305.961	1.953.501	200.009	-6.461.073	0
Prenosi - preknjižbe	29.808	0	0	0	-4.917	24.891
Odpisi	0	-1.925	-227.437	-13.487	0	-242.849
Nabavna vrednost 31. 12. 2023	3.121.616	235.726.421	207.408.434	2.101.761	571.585	448.929.817
Odpisana vrednost 1. 1. 2023	0	135.602.857	128.631.669	1.440.900	0	265.675.426
Odtujitve	0	0	-195	-26.213	0	-26.408
Amortizacija	0	3.495.847	6.160.413	114.003	0	9.770.263
Odpisi	0	-1.292	-224.087	-13.021	0	-238.400
Odpisana vrednost 31. 12. 2023	0	139.097.412	134.567.800	1.515.669	0	275.180.881
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2023	3.090.206	95.819.528	77.050.896	500.955	4.516.376	180.977.959
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2023	3.121.616	96.629.009	72.840.635	586.092	571.585	173.748.936

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2022	3.074.356	231.255.023	207.769.865	2.114.527	1.869.061	446.082.832
Pridobitve	0	0	0	0	4.575.764	4.575.764
Odtujitve	-450	-28.388	0	-164.266	0	-193.104
Prenosi iz investicij	16.300	281.650	1.408.340	145.086	-1.851.376	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	-77.073	-77.073
Odpisi	0	-85.900	-3.495.641	-153.492	0	-3.735.033
Nabavna vrednost 31. 12. 2022	3.090.206	231.422.385	205.682.564	1.941.855	4.516.376	446.653.386
Odpisana vrednost 1. 1. 2022	0	132.189.886	126.018.341	1.657.278	0	259.865.505
Odtujitve	0	0	0	-161.663	0	-161.663
Amortizacija	0	3.478.529	6.065.518	98.479	0	9.642.526
Odpisi	0	-65.558	-3.452.190	-153.194	0	-3.670.942
Odpisana vrednost 31. 12. 2022	0	135.602.857	128.631.669	1.440.900	0	265.675.426
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2022	3.074.356	99.065.137	81.751.524	457.249	1.869.061	186.217.327
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2022	3.090.206	95.819.527	77.050.895	500.955	4.516.376	180.977.959

V letu 2023 je družba nadaljevala z investicijsko dejavnostjo (2.521 tisoč EUR). Največja vlaganja se nanašajo na rekonstrukcijo mHE Hubelj (844,8 tisoč EUR), zaščita cevodov mHE Zadlaščica (519 tisoč EUR), merilna oprema za merjenje vetrnega potenciala (146 tisoč EUR), video nadzorni sistem (136 tisoč EUR) ter gumena vreča mHE Marof (94 tisoč EUR).

Družba je v letu 2023 odpisala/odtujila za 269.660 EUR opreme s sedanjo vrednostjo 4.852 EUR. Sedanja vrednost se nanaša na izločitev opreme mHE Hubelj (3.026 EUR), opreme v počitniških objektih (632 EUR) ter ostale opreme (1.194 EUR).

3. Ostale nekratkoročne finančne naložbe in posojila

7.571.461 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Finančne naložbe v pridružene družbe	80.000	80.000
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	41.085	40.848
Druge finančne naložbe	7.450.376	7.450.376
Skupaj	7.571.461	7.571.224

Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene družbe

80.000 EUR

Naložbo v družbo HSE Invest d. o. o. vodi družba kot naložbo v pridruženo družbo. Družbi SENG d. o. o. 21,05-% poslovni delež v kapitalu družbe HSE Invest d. o. o. omogoča pomemben vpliv pri odločanju.

Pomembnejši podatki o pridruženi družbi:

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	21,05

v EUR

Družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid leta	Celotni kapital
HSE Invest d. o. o.	3.735.616	2.607.286	7.668.604	159.456	1.128.330

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

41.085 EUR

Kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se vodijo delnice Zavarovalnice Triglav d. d., ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev.

v EUR

	2023	2022
Stanje 1. 1.	40.848	43.572
Krepite	237	0
Slabitve	0	-2.724
Stanje 31. 12.	41.085	40.848

Druge nekratkoročne finančne naložbe

7.450.376 EUR

Druge nekratkoročne finančne naložbe se nanašajo na naložbo v HESS d. o. o. (7,4 mio EUR) in naložbo v RGP d. o. o. (0,084 mio EUR). Družbi sta del skupine HSE, zato jih tudi v posamičnih izkazih merimo po nabavni vrednosti. Na dan 31. december 2023 je bila presojana nadomestljiva vrednost naložb in ni bilo znakov oslabitve.

	v EUR	
	2023	2022
Stanje 1. 1.	7.450.376	7.450.376
Stanje 31. 12.	7.450.376	7.450.376

4. Druga nekratkoročna sredstva

66.473 EUR

Druga nekratkoročna sredstva se nanašajo na nekratkoročno razmejene stroške najema dveh optičnih vlaken in plačila družbe, kot etažnega lastnika stanovanj v rezervni sklad.

5. Terjatve za odložene davke

99.655 EUR

	v EUR	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Rezervacije	97.114	102.768
Slabitve finančnih naložb	2.541	2.541
Skupaj	99.655	105.327

Družba oblikuje terjatve za odložene davke:

- za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade,
- iz slabitve naložb.

Gibanje terjatev za odložene davke:

	v EUR		
	Rezervacije	Slabitev finančnih naložb	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2023	102.786	2.541	105.327
V breme/dobro poslovnega izida	-5.672	0	-5.672
Stanje na dan 31. 12. 2023	97.114	2.541	99.655
Stanje na dan 1. 1. 2022	130.392	2.541	132.933
V breme/dobro poslovnega izida	-27.606	0	-27.606
Stanje na dan 31. 12. 2022	102.786	2.541	105.327

Terjatve za odložene davke so obračunane po 19-% stopnji, kljub začasni spremembi davčne stopnje (22 %). Glavnina oblikovanih rezervacij se bo namreč porabila v obdobju daljšem od petih let. Začasne razlike nimajo pomembnega vpliva na izkaze družbe.

6. Zaloge

296.677 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Material	296.677	289.055
Skupaj	296.677	289.055

Pretežni del zalog predstavljajo zaloge rezervnih delov in zaloga materiala za vzdrževanje. Zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje so potrebne zaradi čimprejšnje odprave napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti.

Pri popisu zalog je bilo ugotovljenega za 1.064 EUR primanjkljaja materiala.

7. Kratkoročne finančne naložbe in posojila

20.036.096 EUR

Družba ima z obvladujočo družbo odobreno nekratkoročno okvirno posojilo z dobo vračila do 30. septembra 2025. Pogodbeno dogovorjena obrestna mera je 6-mesečni Euribor + 0,20 % pribitka. Stanje posojila na dan 31. decembra 2023 znaša 20.000.000 EUR.

v EUR

	2023	2022
Stanje 1. 1.	10.033.552	2.669
Pridobitve	26.457.713	20.614.435
Odplačila	-16.455.169	-10.583.552
Stanje 31. 12.	20.036.096	10.033.552

8. Kratkoročne poslovne terjatve

12.680.035 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.674.605	19.018.451
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.430	5.337
Skupaj	12.680.035	19.023.788

Kratkoročne poslovne terjatve so terjatve za prodano električno energijo, terjatve iz naslova najemnin ter prodaje storitev.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. Nanašajo se na terjatve za prodano električno energijo, neznaten delež pripada terjatvam iz naslova najemnin. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so za 33 % nižje v primerjavi s preteklim letom predvsem zaradi nižje realizacije prihodkov kot posledica nižjih tržnih cen električne energije.

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
HSE d. o. o.	12.598.192	18.992.114
DEM d. o. o.	682	0
RGP d. o. o.	75.731	26.337
Skupaj	12.674.605	19.018.451

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev so terjatve za najemnine in storitve.

Terjatve za prodano električno energijo so zavarovane z menicami, ostale terjatve so nezavarovane. Iz dosedanje poslovne prakse kupci svoje terjatve poravnajo v dogovorjenih rokih. Tveganost za neplačilo nezavarovanih terjatev obstaja, vendar je zelo majhna.

Družba nima finančnih sredstev dobljenih v zastavo kot varščina.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev do kupcev in zavarovanjem so predstavljena v poglavju o obvladovanju finančnih tveganj v tem poročilu.

9. Druga kratkoročna sredstva

739.743 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročno dani predujmi	215	15
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	572.531	1.688.808
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	85.048	170
Nezaračunani prihodki	4.788	4.788
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	77.161	72.737
Skupaj	739.743	1.766.518

Med drugimi kratkoročnimi sredstvi predstavljajo glavnino kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij in se nanašajo predvsem na terjatve za vstopni DDV (447 tisoč EUR) ter kratkoročne poslovne terjatve do drugih, kjer so zajete terjatve iz naslova obresti od depozitov (85 tisoč EUR).

10. Denar in denarni ustrezniki

28.988.425 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Denarna sredstva na računih	8.988.425	9.209.593
Depoziti vezani do treh mesecev	10.000.000	0
Depoziti na odpoklic	10.000.000	0
Skupaj	28.988.425	9.209.593

Družba nima samodejnih zadolžitev v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah, prav tako nima denarnih sredstev nominiranih v tuji valuti.

11. Kapital

230.244.102 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Vpoklican kapital	137.894.036	137.894.036
Druge rezerve iz dobička	49.125.448	49.125.447
Rezerva za pošteno vrednost	-199.169	-61.772
Zadržani poslovni izid	43.423.787	23.493.434
Skupaj	230.244.102	210.451.145

Vrednost osnovnega kapitala družbe znaša 137.894.036 EUR.

Družba nima kapitalskih rezerv.

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 10 % osnovnega kapitala, kar znaša 13.789.404 EUR in druge rezerve iz dobička v vrednosti 35.336.043 EUR. Zakonske rezerve ne morejo biti predmet delitve.

Družba je v letu 2023 ustvarila 19.946.429 EUR čistega poslovnega izida.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -199.169 EUR je v razkritjih podana v dveh delih in sicer rezerva za pošteno vrednost, ki zajema neto spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in aktuarske dobičke ali izgube pri odpravninah ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost je prikazano v spodnji tabeli:

v EUR

	Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	Aktuarski dobički/ izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2023	31.415	-93.187	-61.772
Oblikovanje, povečanje	192	-155.256	-155.064
Zmanjšanje, odprava	0	1.591	1.591
Prenos na preneseni poslovni izid	0	16.076	16.076
Stanje na dan 31. 12. 2023	31.607	-230.776	-199.169
Stanje na dan 1. 1. 2022	33.620	-303.000	-269.380
Oblikovanje, povečanje	0	223.497	223.497
Zmanjšanje	-2.205	-4.862	-7.067
Prenos na preneseni poslovni izid	0	-8.822	-8.822
Stanje na dan 31. 12. 2022	31.415	-93.187	-61.772

V letu 2023 se je poštena vrednost finančnih sredstev povečala za 237 EUR, odloženi davki pa za 45 EUR.

Aktuarska izguba se je v letu 2023 povečala za 137.589 EUR. Iz naslova aktuarskega izračuna se je preneseni dobiček zmanjšal za 16.076 EUR.

Bilančni dobiček družbe znaša 43.423.787 EUR in je sestavljen iz nerazporejenega dobička iz preteklih let v vrednosti 23.477.358 EUR in tekočega dobička v vrednosti 19.946.429 EUR.

12. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

1.456.097 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.249.358	1.051.978
Rezervacije za jubilejne nagrade	206.739	167.722
Skupaj	1.456.097	1.219.700

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna na dan 31. december 2023. Pri aktuarskem izračunu je bilo upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31. december 2023 (spol, starost, skupna in pokojninska osnova, povprečna bruto plača za obdobje avgust-oktober 2023),
- dolgoročno rast plač v višini od 5,6 % v letu 2024, 5,5 % v letu 2025, kar predstavlja povprečno rast v RS povzeto iz Jesenske napovedi UMAR (september 2023). Od leta 2026 naprej pa je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS višale za inflacijo in realno rast v višini 1,4 %, kar pomeni 3,8 % v letu 2026, 3,4 % od leta 2027 naprej,
- dolgoročno rast plač v družbi v višini od 4,3 % v letu 2024, 3,1 % v letu 2025, 2,8 % v letu 2026 in 2,4 % letno od leta 2027 dalje,
- fluktuacija glede na starostne razrede,
- diskontna obrestna mera v višini 3,1 %,
- določila podjetniške kolektivne pogodbe, ki opredeljujejo pravice do jubilejnih nagrad in odpravnin ter njihovo višino.

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij:

v EUR

	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2023	1.051.978	167.722	1.219.700
Oblikovanje, povečanje	268.478	53.942	322.420
Zmanjšanje, črpanje	-59.776	-13.988	-73.764
Zmanjšanje, odprava	-11.322	-937	-12.259
Stanje na dan 31. 12. 2023	1.249.358	206.739	1.456.097
Stanje na dan 1. 1. 2022	1.212.823	159.729	1.372.552
Oblikovanje, povečanje	110.531	35.206	145.737
Zmanjšanje, črpanje	-26.467	-9.959	-36.426
Zmanjšanje, odprava	-244.909	-17.254	-262.163
Stanje na dan 31. 12. 2022	1.051.978	167.722	1.219.700

Analiza občutljivosti spremembe diskontirane obrestne mere in rasti plač na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2022 in 2023:

v EUR

	2023			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	87.525	-114.095	-56.107	60.733
Rezervacije za jubilejne nagrade	14.729	-16.279	-8.281	8.819
Skupaj	102.254	-130.374	-64.388	69.552

	2022			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	71.358	-93.907	-46.720	50.575
Rezervacije za jubilejne nagrade	11.561	-12.849	-6.594	7.008
Skupaj	82.919	-106.756	-53.314	57.583

13. Druge rezervacije

301.568 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Za tožbe	128.000	128.000
Druge rezervacije	173.568	176.794
Skupaj	301.568	304.794

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij:

v EUR

	Za tožbe	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2023	128.000	176.794	304.794
Zmanjšanje - črpanje	0	-3.226	-3.226
Stanje na dan 31. 12. 2023	128.000	173.568	301.568
Stanje na dan 1. 1. 2022	128.000	180.020	308.020
Zmanjšanje - črpanje	0	-3.226	-3.226
Stanje na dan 31. 12. 2022	128.000	176.794	304.794

Rezervacije za tožbe se nanašajo na plačilo uporabnine za mHE Planina, pretežni del drugih rezervacij pa se nanaša na obveznost predaje zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (170.836 EUR).

14. Odložene obveznosti za davke

6.881 EUR

Obveznosti za odložene davke izhajajo iz finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost.

Tabela gibanj obveznosti za odložene davke:

	<i>v EUR</i>
	Finančna sredstva
Stanje na dan 1. 1. 2023	6.835
Oblikovanje - povečanje	46
Stanje na dan 31. 12. 2023	6.881
Stanje na dan 1. 1. 2022	7.353
Zmanjšanje - črpanje	-518
Stanje na dan 31. 12. 2022	6.835

15. Kratkoročne poslovne obveznosti

6.331.502 EUR

	<i>v EUR</i>	<i>v EUR</i>
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	5.763.421	14.637.391
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	568.081	694.548
Skupaj	6.331.502	15.331.939

Kratkoročne poslovne obveznosti so v glavnini kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini, in sicer do družbe HSE, kjer je izkazana obveznost za nabavljeno električno energijo. Kratkoročne poslovne obveznosti so se v letu 2023 v primerjavi s preteklim letom znižale za 60 % zaradi nižje realizacije stroškov nakupa električne energije kot posledica nižjih tržnih cen.

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini

	<i>v EUR</i>	<i>v EUR</i>
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
HSE d. o. o.	5.297.939	14.285.285
DEM d. o. o.	30.730	29.915
RGP d. o. o.	397.658	215.568
ECE d. o. o.	2.253	2.051
HSE Invest d. o. o.	34.841	104.572
Skupaj	5.763.421	14.637.391

16. Druge kratkoročne obveznosti

2.860.686 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.672	3.672
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	713.090	625.537
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.579.397	460.345
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	0	6.278
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	564.527	371.770
Skupaj	2.860.686	1.467.602

Glavnino drugih kratkoročnih obveznosti predstavljajo kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij ter kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev.

Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij predstavljajo obveznost za plačilo DDV, medtem ko je med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do zaposlencev izkazana obveznost za plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, obračunane za mesec december 2023 izplačane januarja 2024 ter vnaprej vračunan strošek neizkoriščenih dopustov konec leta 2023, ki znaša 267.793 EUR.

Družba nima v zastavo danih finančnih sredstev, kot varščine za obveznosti.

Družba nima pogojnih obveznosti.

4.5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

17. Prihodki iz pogodb s kupci

76.894.953 EUR

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Na domačem trgu	76.894.953	93.638.671
Električna energija	76.695.825	93.407.925
Ostalo trgovsko blago in material	23.763	65.980
Ostale storitve	175.365	164.766
Na tujem trgu	0	200
Ostale storitve	0	200
Skupaj	76.894.953	93.638.871

Skoraj vse prihodke od pogodb s kupci družba doseže s prodajo električne energije, ostalo s prodajo odpadnega materiala in opravljenih storitev. Družba proda celotno količino proizvedene električne energije Holdingu Slovenskih elektrarn. Zmanjšanje prihodkov za 18 % je predvsem posledica nižjih tržnih cen električne energije, proizvedena količina električne energije je bila v primerjavi s preteklim letom višja za 36 % zaradi ugodnejše hidrologije z izjemo septembra in oktobra.

Prihodki doseženi s prodajo električne energije ter trgovskega blaga in materiala so bili pripoznani ob dobavi, prihodki od storitev pa ob opravljeni storitvi.

18. Drugi poslovni prihodki

187.264 EUR

	v EUR	
	2023	2022
Odprava slabitve terjatev	89	1.078
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	118.060	3.800
Zamudne obresti	7	144
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	38.340	45.482
Ostalo	30.768	9.108
Skupaj	187.264	59.612

Glavnina drugih poslovnih prihodkov se nanaša na prihodke od odškodnin in pogodbenih kazni, in sicer na prejete odškodnine iz naslova zavarovanja premoženja.

19. Stroški blaga, materiala in storitev

32.027.597 EUR

	v EUR	
	2023	2022
Stroški pomožnega materiala	48.767	5.545
Stroški energije	29.015.802	64.948.259
Stroški nadomestnih delov	135.917	118.013
Stroški drobnega inventarja	43.750	65.703
Ostalo	45.880	41.029
Skupaj stroški materiala	29.290.116	65.178.549
Stroški transportnih storitev	34.272	35.186
Storitve vzdrževanja	822.533	615.917
Stroški najemnin	11.274	11.307
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	23.539	16.765
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	612.816	599.919
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	469.720	574.104
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	88.474	89.298
Stroški storitev fizičnih oseb	43.341	48.049
Komunalne storitve	91.406	76.521
Stroški varovanja in nadzora	6.904	0
Članarine	27.959	23.943
Upravljanje nepremičnin	45.633	39.708
Ostalo	459.610	396.272
Skupaj stroški storitev	2.737.481	2.526.989
Skupaj	32.027.597	67.705.538

Med stroški materiala so največji stroški nabave električne energije za obratovanje ČHE Avče in stroški nadomestnih delov za vzdrževanje naprav in opreme. Zmanjšanje stroškov električne energije za 55 % je predvsem posledica nižjih tržnih cen električne energije.

Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški storitev vzdrževanja naprav in opreme, stroški zavarovanja premoženja in stroški bančnih storitev ter stroški intelektualnih storitev.

20. Stroški revizorja

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah je revizijska družba Deloitte revizija d. o. o. opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za poslovno leto 2023 in pregled poročila o razmerjih s povezanimi družbami ter izdala poročili neodvisnega revizorja.

Pogodbena vrednost za storitve revidiranja računovodskih izkazov družbe za poslovno leto 2023 znaša 11.000 EUR, za storitev pregleda poročila o razmerjih s povezanimi družbami pa 2.000 EUR. Drugih storitev revizijska družba ni izvajala.

21. Stroški dela

7.305.015 EUR

	2023	2022
Plače	5.319.336	4.235.109
Stroški pokojninskih zavarovanj	705.460	584.156
Stroški drugih zavarovanj	391.933	323.481
Drugi stroški dela	888.286	767.226
Skupaj	7.305.015	5.909.972

v EUR

Med drugimi stroški dela so zajeta povračila stroškov prehrane in prevoza na delo, stroški regresa za letni dopust ter drugi prejemki zaposlenecv. Glede na leto 2022 so stroški dela višji zaradi višjega števila zaposlenih glede na preteklo leto, rasti plač ter variabilnega dela poslovne uspešnosti.

Število zaposlenih po izobrazbeni strukturi:

Izobrazbeni razred	1. 1. 2023	31. 12. 2023	Povprečno število zaposlenih
1	0	0	0
2	2	3	3
3	1	1	1
4	15	13	14
5	39	42	41
6/1	19	21	20
6/2	22	22	22
7	21	21	21
8/1	7	7	7
8/2	1	1	1
Skupaj	127	131	129

Povprečno število zaposlenih iz ur v letu 2023 je znašalo 123,46.

22. Odpisi vrednosti

10.032.990 EUR

v EUR

	2023	2022
Amortizacija neopredmetenih sredstev	254.037	210.612
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	9.770.263	9.642.526
Oslabitve/odpisi zalog	4.241	25.012
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	4.449	64.091
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	0	13.105
Skupaj	10.032.990	9.955.346

23. Drugi poslovni odhodki

3.924.860 EUR

v EUR

	2023	2022
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	34.056	32.883
Koncesije	2.136.637	878.211
Izdatki za varstvo okolja	1.529.228	1.203.844
Donacije	76.500	63.090
Drugi poslovni odhodki	148.439	147.191
Skupaj	3.924.860	2.325.219

Drugi poslovni odhodki so se v letu 2023 povečali za 69 % zaradi višjega stroška koncesije, ki je posledica višje proizvodnje v letu 2023.

24. Finančni prihodki

739.005 EUR

v EUR

	2023	2022
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	4.381
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	736.045	114.437
Skupaj	739.005	118.818

Finančne prihodke v glavnini predstavljajo obresti danih posojil odvisni družbi ter depozitov.

25 Finančni odhodki

43.899 EUR

v EUR

	2023	2022
Finančni odhodki za obresti aktuarjev in diskontov	43.899	12.693
Skupaj	43.899	12.693

26. Obračunani davek

4.568.021 EUR

v EUR

	2023	2022
Odmerjeni davek	4.562.349	1.375.335
Odloženi davki	5.672	27.606
Skupaj davek od dobička, priznan v IPI	4.568.021	1.402.941
Odloženi davek priznan v kapitalu	-46	-518

Izračun efektivne davčne stopnje je prikazan v naslednji tabeli:

v EUR

	2023	2022
Poslovni izid pred davki	24.514.450	7.909.482
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	4.657.745	1.502.801
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-634	-3.817
Davek od davčnih olajšav	-136.293	-206.739
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-34.797	16.715
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	73.547	66.333
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	2.781	42
Obračunani davek	4.562.349	1.375.335
Odloženi davek	5.672	27.606
Skupaj davki	4.568.021	1.402.941
Efektivna davčna stopnja v %	18,63	17,74

Družba nima neizkoriščene davčne izgube.

27. Čisti poslovni izid

19.946.429 EUR

v EUR

	2023	2022
Kosmati donos iz poslovanja	77.109.806	93.699.432
Poslovni izid iz poslovanja	23.819.344	7.803.357
Finančni izid	695.106	106.125
Poslovni izid pred davki	24.514.450	7.909.482
Čisti poslovni izid poslovnega leta	19.946.429	6.506.543

4.5.3 POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

28. Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	2023	2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta	19.946.429	6.506.541
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev	-153.665	218.636
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	-153.665	218.636
Bruto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	237	-2.723
Odloženi davek rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-46	517
Neto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	192	-2.206
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	192	-2.206
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	19.792.956	6.722.971

Iz izkaza drugega vseobsegajočega donosa je razvidno zmanjšanje čistega dobička za del aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi 153.665 EUR in povečanje le-tega iz naslova prevrednotenja finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa v višini 192 EUR.

4.5.4 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja tekočega leta in preteklega leta ter iz podatkov izkaza poslovnega izida za tekoče leto.

Družba je v letu 2023 ustvarila 19.778.833 EUR pozitivnega denarnega toka.

v EUR

	2023	2022
Denarni tokovi iz poslovanja	31.688.772	22.372.099
Denarni tokovi iz naložbenja	-11.909.939	-14.512.996
Denarni tokovi iz financiranja	0	-3.851.654
Denarni izid v obdobju	19.778.833	4.007.449

Denarni tokovi pri poslovanju

31.688.772 EUR

Denarni tokovi pri poslovanju so razlika med prihodki in stroški iz poslovanja zmanjšani za amortizacijo in druge odpise. Denarni tokovi so popravljeni za neporavnane terjatve in obveznosti ter izločitve vseh nedenarnih tokov.

Denarni tokovi iz naložbenja

-11.909.939 EUR

Denarni prilivi iz naložbenja zajemajo prejete dividende, prejete obresti od denarnih sredstev, prilive od prodanih nepremičnin in opreme in vračila danih posojil. Odlivi denarnih sredstev iz naložbenja so plačila dobaviteljem za nakup neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme in izdatki za dana posojila.

4.5.5 DRUGA POJASNILA

Povezane osebe

v EUR

	Prodaje	Nakupi	Dana posojila, garancije in poroštva z obrestmi	Prejeta posojila z obrestmi
HSE d. o. o.	76.727.592	29.125.455	20.036.096	0
DEM d. o. o.	2.516	156.485	0	0
RGP d. o. o.	18.814	1.152.153	0	0
HSE Invest d. o. o.	0	314.184	0	0
ECE d. o. o.	0	20.459	0	0
Skupaj 2023	76.748.922	30.768.736	20.036.096	0

Družba je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pogodb o izvajanju inženiringa, tehničnega opazovanja in pogodbe o kreditiranju. Za vse sklenjene pogodbe med povezanimi osebami so uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Družba je v poslovnem letu 2023 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50-% lastništvo), vendar z vidika ravni pomembnosti transakcij (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2023 presegajo 100 tisoč EUR) ni bilo takih, ki bi jih bilo potrebno razkriti.

Prejemki

Prejemki posloводства, članov nadzornega sveta in revizijske komisije zajemajo:

- bruto prejemke, ki so navedeni v obvestilu za napoved dohodnine,
- bonitete – službena vozila za osebno uporabo, zavarovanja,
- povračila potnih stroškov in
- sejnine.

v EUR

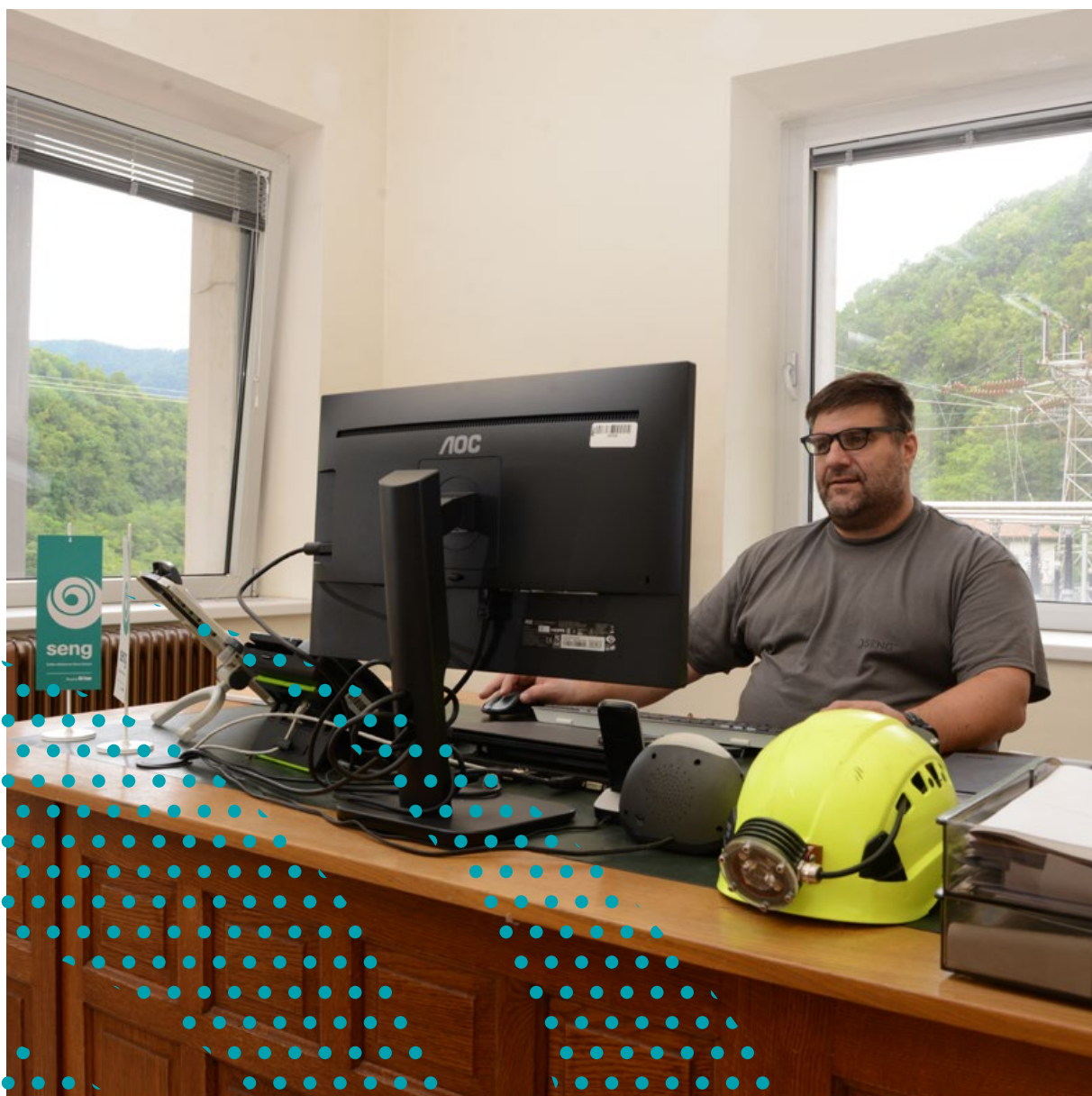
Prejemki posloводства v letu	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto	Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Skupaj
Mitja Gorjan	generalni direktor	122.362	0	0	0	1.504	123.866

v EUR

Prejemki članov nadzornega sveta	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto			Bruto sejnine (2)	Skupaj (1+2)	Bonitete
		Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Skupaj (1)			
dr. Tomaž Štokelj	predsednik	6.543	3.271	9.814	636	10.450	370
Kristina Rovšek	podpredsednica	6.543	1.312	7.855	636	8.491	370
Boštjan Čopi	član, predstavnik zaposlenih	6.543	0	6.543	636	7.179	370
Skupaj 2023		19.629	4.583	24.212	1.908	26.120	1.110

Prejemki članov revizijske komisije nadzornega sveta	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto			Bruto sejnine (2)	Skupaj (1+2)	Bonitete
		Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Skupaj (1)			
Kristina Rovšek	predsednica	0	2.454	2.454	738	3.192	0
Boštjan Čopi	član, predstavnik zaposlenih	0	1.636	1.636	738	2.374	0
Romana Jontes	zunanja članica	6.543	0	6.543	924	7.467	525
Skupaj 2023		6.543	4.090	10.633	2.400	13.033	525

Družba v letu 2023 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

4.5.6 FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

Upravljanje s tveganji je opisano v poslovnem delu poročila. V nadaljevanju pa prikazujemo upravljanja s tistimi finančnimi tveganji, ki jih mora družba razkriti v računovodskem poročilu skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Kreditno tveganje

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	20.000.000	0	0	20.000.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	36.096	0	0	36.096
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.674.605	0	0	12.674.605
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.046	384	2.359	7.789
Kratkoročno dani predujmi	215	0	0	215
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	572.531	0	0	572.531
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	85.048	0	0	85.048
Skupaj 31. 12. 2023	33.373.541	384	2.359	33.376.284

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	10.000.000	0	0	10.000.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	33.552	0	0	33.552
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	19.018.451	0	0	19.018.451
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.158	179	2.359	7.696
Kratkoročno dani predujmi	15	0	0	15
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	1.688.808	0	0	1.688.808
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	170	0	0	170
Skupaj 31. 12. 2022	30.746.154	179	2.359	30.748.692

Družba ugotavlja, da je trenutna interna politika oblikovanja in slabitve poslovnih terjatev ustrezna in da aplikacija usmeritev o razkritjih po MSRP 9 z vidika ocene pričakovane izgube iz naslova poslovnih terjatev (ang. »Expected Credit Losses – ECL«) nima pomembnega vpliva na pošten prikaz sredstev družbe.

Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje ustrezno obvladovano in izpostavljenost tveganju nizka, saj posluje z znanimi kupci, ki so redni plačniki. Največji kupec je obvladujoča družba HSE d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo. Terjatve za prodano električno energijo ima družba zavarovane z menicami in običajno predstavljajo večinski delež v celotnih terjatvah.

Likvidnostno tveganje

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	5.763.421	0	0	5.763.421
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	565.052	2.717	312	568.081
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.672	0	0	3.672
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	445.298	0	0	445.298
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.579.397	0	0	1.579.397
Skupaj 31. 12. 2023	8.356.840	2.717	312	8.359.869

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	14.637.391	0	0	14.637.391
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	689.427	4.994	127	694.548
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.672	0	0	3.672
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	383.375	0	0	383.375
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	460.345	0	0	460.345
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	6.278	0	0	6.278
Skupaj 31. 12. 2022	16.180.488	4.994	127	16.185.609

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Vzdrževanje likvidnosti oziroma kratkoročne plačilne sposobnosti družba obvladuje s spremljanjem likvidnostnih sredstev in obveznosti do virov sredstev ter s skrbnim načrtovanjem, spremljanjem in usklajevanjem denarnih tokov. Družba ocenjuje, da je likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju. Vse svoje terjatve kot obveznosti ima nominirane v EUR.

Cenovno tveganje

Družba ocenjuje, da je cenovno tveganje pri prodaji in nakup električne energije proizvedene oz. nabavljene za obratovanje ČHE Avče ustrezno obvladovano (kot pojasnjeno v poglavju 2.10 Upravljanje s tveganji) zato ni izdelala analize občutljivosti.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je občutljivost naraščanja obrestne mere za prejeta in dana posojila na tujih in domačem trgu kapitala. Družba ni zadolžena, ima le dano posojilo matični družbi HSE.

Analiza občutljivosti spremembe obrestne mere:

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2023		Čisti poslovni izid 2022	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	46.790	-46.790	18.832	-18.832
Finančna sredstva	46.790	-46.790	18.832	-18.832

V tabeli analize občutljivosti spremembe obrestne mere je predstavljen vpliv spremembe variabilne obrestne mere za dano posojilo na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

V primeru zvišanja ali znižanja obrestne mere za 50 bazičnih točk, bi bil čisti poslovni izid družbe večji oziroma manjši za 46.790 EUR.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investiranja.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega iz razmerja med finančnimi obveznostmi in celotnim kapitalom oz. skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. Med neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Kazalnik nam pove razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Ustrezen obseg kapitala zagotavlja razvoj dejavnosti v prihodnosti.

v EUR

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj finančne obveznosti	0	0
Kapital	230.244.101	210.451.145
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	28.988.425	9.209.593
Neto finančna obveznost	-28.988.425	-9.209.593
Neto dolg/kapital	-0,13	-0,04

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov:

v EUR

	31. 12. 2023		31. 12. 2022	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po pošteni vrednosti	7.491.461	7.491.461	7.491.224	7.491.224
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	7.491.461	7.491.461	7.491.224	7.491.224
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	62.462.005	62.462.005	40.061.254	40.061.254
Finančne terjatve	20.036.096	20.036.096	10.033.552	10.033.552
Poslovne in druge terjatve	13.437.484	13.437.484	20.818.109	20.818.109
Denarna sredstva	28.988.425	28.988.425	9.209.593	9.209.593
Skupaj	69.953.466	69.953.466	47.552.478	47.552.478
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	11.995.180	11.995.180	17.152.357	17.152.357
Finančne obveznosti	0	0	0	0
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	11.995.180	11.995.180	17.152.357	17.152.357
Skupaj	11.995.180	11.995.180	17.152.357	17.152.357

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti ne odstopajo od knjigovodskih vrednosti. Naložbe, razporejene v skupino preko drugega vseobsegajočega donosa so izkazane v izkazih po pošteni vrednosti. Terjatve in posojila so izkazane po odplačni vrednosti. Glede na to, da so terjatve in obveznosti kratkoročne, poštene vrednosti teh finančnih instrumentov ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti. Posojila so sklenjena po spremenljivi obrestni meri, zato je poštena vrednost teh finančnih instrumentov enaka njihovi knjigovodski vrednosti.

Hierarhija finančnih sredstev in finančnih obveznosti vrednotena po pošteni vrednosti je prikazana v spodnji tabeli.

v EUR

	31. 12. 2023				31. 12. 2022			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Neizvedena finančna sredstva po pošteni vrednosti	41.085	0	7.450.377	7.491.462	40.847	0	7.450.377	7.491.224
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	41.085	0	7.450.377	7.491.462	40.847	0	7.450.377	7.491.224
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	0	62.462.005	0	62.462.005	0	40.061.254	0	40.061.254
Finančne terjatve	0	20.036.096	0	20.036.096	0	10.033.552	0	10.033.552
Poslovne in druge terjatve	0	13.437.484	0	13.437.484	0	20.818.109	0	20.818.109
Denarna sredstva	0	28.988.425	0	28.988.425	0	9.209.593	0	9.209.593
Skupaj	41.085	62.462.005	7.450.377	69.953.467	40.847	40.061.254	7.450.377	47.552.478
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	0	11.995.180	0	11.995.180	0	17.152.357	0	17.152.357
Finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	0	11.995.180	0	11.995.180	0	17.152.357	0	17.152.357
Skupaj	0	11.995.180	0	11.995.180	0	17.152.357	0	17.152.357

4.6 DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo drugih pomembnih poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2023 ali zahtevali dodatna razkritja.

5 PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2023

Generalni direktor družbe SENG izjavljam, da sem seznanjen z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe SENG za leto 2023 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe SENG za leto 2023.

Z njim se strinjam in to potrjujem s svojim podpisom.

Nova Gorica, 10. maj 2024

Mitja Gorjan,
generalni direktor SENG

Oblikovanje in priprava za tisk:
GAF Lab, Rok Bezeljak s.p.

Fotografije:
Rok Bezeljak, Marko Mladovan,
Arhiv SENG d. o. o.

Tisk: A-media d. o. o.

